

U S N E S E N Í

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Terezy Kučerové a soudců JUDr. Věry Balejové a JUDr. Ing. Zdeňka Strnada, Ph.D., MPA v právní věci

navrhovatele: **Ing. Mgr. Karel Janský, MBA**
bytem Nad Školou 316, Strakonice

proti
odpůrci:

1) Městský úřad Strakonice
sídlem Velké náměstí 2, Strakonice

2) Občanská demokratická strana
zastoupena zmocněnkyní Bc. Ivetou Uhlíkovou
sídlem Truhlářská 1106/9, Praha

3) Strakonická Veřejnost
zastoupena zmocněnkyní Ivanou Hrdličkovou
sídlem Velké náměstí 142, Strakonice
právně zastoupena Doc. JUDr. Zdeňkem Koudelkou, Ph.D.
advokátem se sídlem Optátova 46, Brno

4) TOP 09 a nezávislí
zastoupeni zmocněncem Ing. Miroslavem Noskem
sídlem Opletalova 1603/57, Praha

5) Jihočeši 2012
zastoupeni zmocněnkyní Evou Rabovou
sídlem Kovářov 63

o návrhu na vyslovení neplatnosti voleb do Zastupitelstva města Strakonice konaných ve dnech 5. a 6. října 2018,

t a k t o :

- I. Volby do Zastupitelstva města Strakonice konané ve dnech 5. a 6. října 2018 jsou neplatné.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Volební stížnost

1. Návrhem doručeným Krajskému soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) dne 19. 10. 2018 v 15:46 hod. (dále též „volební stížnost“) navrhovatel zpochybnil průběh komunálních voleb do Zastupitelstva města Strakonice konaných ve dnech 5. a 6. října 2018. Neplatnost voleb byla dle navrhovatele zapříčiněna porušením zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách“), v důsledku tohoto porušení mohlo dojít k hrubému ovlivnění voleb ve všech 27 volebních okrscích volebního obvodu města Strakonice a tím i k ovlivnění volebního výsledku.
2. Volby do Zastupitelstva města Strakonice proběhly v rozporu se základními právy garantovanými Listinou základních práv a svobod a Ústavou České republiky, neboť byla potlačena svobodná soutěž politických sil a nebyly respektovány základní demokratické principy nastolené čl. 21 odst. 4 a čl. 22 Listiny základních práv a svobod.
3. Uvedené porušení základních demokratických principů právního státu navrhovatel přisuzuje narušení předvolební kampaně, ke které došlo ze strany vítězného volebního hnutí Strakonická Veřejnost, jež ovlivnilo výsledky voleb hrubým způsobem.
4. Politickým stranám kandidujícím v letošních komunálních volbách byl významným způsobem omezen přístup k médiím, jejichž prostřednictvím měla být realizována jejich volební kampaň. V této souvislosti navrhovatel zmínil Zpravodaj města Strakonice (periodický tisk územního samosprávného celku – dále jen „Zpravodaj“), v němž byla usnesením Rady města Strakonice dále též „rada města“) č. 5348/2018 ze dne 22. 8. 2018 do budoucna zakázána jakákoliv propagace politických subjektů.
5. Uvedené jednání rady města významným způsobem zasáhlo předvolební kampaň koalice Změna pro Strakonice, jejímž volebním lídrem je navrhovatel. Změna pro Strakonice měla v době přijetí výše zmíněného usnesení rady města uzavřenou závaznou objednávku, a to na základě nabídky spol. Regionální vydavatelství s. r. o. (dále jen „Regionální vydavatelství“), zajišťující vydávání Zpravodaje. Takto objednaná inzerce Změny pro Strakonice však realizována nebyla, když zástupce spol. Regionální vydavatelství dne 21. 8. 2018 telefonicky informoval navrhovatele o tom, že otištění inzerce bylo zakázáno s tím, že následujícího dne politickou propagaci prostřednictvím inzerce ve Zpravodaji rada města oficiálně zakáže všem politickým subjektům.
6. Rada města, v níž převažující většinu členů zastává hnutí Strakonická Veřejnost, tímto způsobem trvale zakázala ve veřejném periodiku Zpravodaj, financovaném z veřejných prostředků, politickou reklamu, čímž byla narušena rovná politická soutěž. Poukázáno bylo rovněž na to, že rada města schvaluje též veškeré články obsahující politické názory zastupitelů města a reguluje tak případné negativní postoje vůči vládnoucímu hnutí.
7. K omezení politické soutěže došlo rovněž v důsledku zákazu politické reklamy na výlepových plochách města Strakonice o celkovém počtu 40 kusů. Zákaz byl přijat radou města dne 25. 7. 2018 v usnesení č. 5249/2018. Tímto usnesením rada města rozhodla, že výlepové plochy spadající do správy Městského kulturního střediska (dále jen „MěKS“) nebudou užívány k prezentaci politických stran, hnutí a nezávislých kandidátů.
8. K tomu navrhovatel poznamenal, že před volbami byl radou města dne 5. 9. 2018 (usnesení č. 5415/2018) zrušen i komerční výlep na výlepových plochách, což dle navrhovatele představovalo pouze snahu, aby na výlepové plochy neproniklo politické hnutí pod záštitou jiného subjektu.

9. Trvalý zákaz inzerce politických subjektů na majetku města Strakonice je závažným porušením demokratických principů ve společnosti a představuje politickou likvidaci konkurence vítězného hnutí, které v komunálních volbách zvítězilo masivní kampaní realizovanou na sloupech veřejného osvětlení, které byly tomuto hnutí a hnutí Společně pro Strakonice pronajaty Odborem dopravy Městského úřadu Strakonice.
10. Tím, že hnutí Změna pro Strakonice ani jiné politické subjekty neměly možnost na kampaň Strakonické Veřejnosti a její nereálné sliby reagovat, byla narušena rovná politická soutěž. V této souvislosti bylo poukázáno na to, že politické hnutí Změna pro Strakonice získalo ve volbách 4,23 % hlasů (7 611 hlasů) a k dosažení hranice pro vstup do zastupitelstva města jí chybělo 0,77 % hlasů. Pokud by bylo Změně pro Strakonice umožněno prezentovat svou politickou kampaň ve Zpravodaji, tedy v jejím klíčovém předvolebním médiu, existuje vysoký předpoklad, že by získala více hlasů a hranici pro vstup do zastupitelstva by překročila.
11. Ze všech uvedených důvodů je navrhováno prohlásit komunální volby do Zastupitelstva města Strakonice konané ve dnech 5. a 6. října 2018 za neplatné.
12. K uvedenému návrhu byly přiloženy přílohy, jimiž navrhovatel osvědčuje svá tvrzení v něm uváděná. Jedná se o e-mailovou komunikaci navrhovatele, coby lídra strany Změna pro Strakonice, se zástupcem spol. Regionální vydavatelství, jejímž prostřednictvím je dokládána závazná objednávka politické reklamy uvedeného politického subjektu ve Zpravodaji; Zápis ze 107. jednání Rady města Strakonice konaného dne 22. 8. 2018, v němž je na str. 38 obsaženo usnesení č. 5348/2018 – Dodatek č. 2 ke smlouvě o dílo č. 2015-00385 – Zpravodaj města Strakonice – rada města odsouhlasila uzavření tohoto dodatku ke smlouvě o dílo uzavřené se spol. Regionální vydavatelství, jímž byl do smluvního ujednání doplněn zákaz jakékoliv propagace politické strany, hnutí nebo koalice, jejich kandidáta nebo nezávislého kandidáta nebo agitace ve prospěch politické strany, hnutí nebo koalice, jejich kandidáta nebo nezávislého kandidáta; Zápis ze 106. jednání Rady města Strakonice konaného dne 25. 7. 2018, kde bylo přijato usnesení č. 5249/2018 (Plakátovací plochy), jímž Rada rozhodla, že výlepové plochy spadající do správy MěKS nebudou využívány k prezentaci politických stran, hnutí a nezávislých kandidátů; Žádosti Strakonické Veřejnosti a Společně pro Strakonice adresované Městskému úřadu Strakonice o povolení umístění reklamních zařízení na sloupech veřejného osvětlení, zábradlí apod. ze dne 24. 9. 2018 a ze dne 26. 9. 2018 z důvodu reklamní kampaně Strakonické Veřejnosti a Společně pro Strakonice, a to v období od 26. 9. 2018 do 6. 10. 2018, v konkrétně označených ulicích města v počtu 90 kusů reklamních zařízení (Strakonická Veřejnost) a 40 kusů (Společně pro Strakonice); Souhlasy MěÚ Strakonice ze dne 26. 9. 2018 a ze dne 27. 9. 2018 s umístěním reklamních poutačů na sloupech městského osvětlení v konkrétních ulicích města Strakonice za účelem podpory předvolební kampaně Strakonické Veřejnosti a Společně pro Strakonice, a to za dodržení stanovených podmínek v období od 26. 9. 2018 do 6. 10. 2018; kopie fotografií znázorňujících reklamní poutače umístěné na blíže neručených sloupech veřejného osvětlení s hesly „MHD ZDARMA“ a „SVOZ ODPADU ZDARMA“ Strakonická Veřejnost; Záписы z jednání rady města, v rámci nichž byla vydána usnesení, kterými nebylo povoleno uveřejnění konkrétních článků Ing. Pavla Vondryse (Jihočeši 2012), týkajících se hodnocení hospodaření města Strakonice z důvodu jejich neobjektivnosti.
13. Dne 22. 10. 2018 obdržel krajský soud 1. doplnění návrhu na neplatnost voleb do Zastupitelstva města Strakonice, kterým navrhovatel opětovně poukázal na porušení základních zásad rovné a svobodné soutěže politických stran. V souvislosti s původním návrhem uváděným zákazem umístění politické propagace na výlepové plochy města Strakonice bylo v doplnění dále rozvedeno, že vedení města, zastoupené vítěznou Strakonickou Veřejností, vypovědělo společností pronajímajícím si od města výlepové plochy [spol. RENGL, s. r. o. (dále jen „spol. Rengl“ a spol. VERBA KRUMLOV s. r. o. (dále jen „VERBA“)] nájemní smlouvy na tyto plochy, čímž ostatním politickým subjektům znemožnilo vést předvolební kampaně. Konkurenčním firmám bylo navíc městem Strakonice znemožněno umístění jejich vlastních výlepových ploch.

Vedení města rovněž činilo nátlak na další subjekty, aby i ony vypověděly smlouvy se spol. Rengl. O cíleném znemožnění politické propagace ostatních politických subjektů pak dle navrhovatele svědčí i to, že vedení města (Strakonická Veřejnost) zlikvidovalo těmto ostatním kandidujícím subjektům vývěsky, a to dosud bez náhrady, kromě KSČM, potenciálnímu koaličnímu partnerovi Strakonické Veřejnosti. Uvedené skutečnosti dle navrhovatele dokládají dlouhodobý záměr Strakonické Veřejnosti znemožnit ostatním politickým subjektům vést v komunálních volbách 2018 předvolební kampaň. K tomu navrhovatel rovněž dovodil porušení § 30 zákona o volbách, které starostovi města umožňuje vymezit plochy pro výlep volebních plakátů. S odkazem na závěry nálezu Ústavního soudu ČR sp. zn. Pl. ÚS 73/04 navrhovatel konstatoval, že zákaz politické propagace ve Zpravodaji a na výlepových plochách města Strakonice lze připodobnit k Ústavním soudem uváděnému teroru v podobě nepřipustné agitace představující fyzický a psychický nátlak na volné rozhodnutí voličů tou měrou, že ani tajnost volby není s to, aby svobodné rozhodnutí voličovo zabezpečila. Uvedené zákazy napomohly vítězství straně Strakonická Veřejnost, ostatní politické subjekty neměly možnost jakkoliv reagovat na kampaň vítězné strany, která byla z důvodu jejího většinového zastoupení v radě města prezentována v řadě médií, k nimž ostatní subjekty neměly pro uvedený zákaz přístup. Pokud by Změna pro Strakonice i ostatní subjekty měly o chystaném zákazu povědomí dříve, měly by možnost přizpůsobit svou kampaň.

14. Uváděné skutečnosti navrhovatel doložil zápisy z jednání rady města, jimiž byl příkladmo vyjádřen nesouhlas rady města s žádostí spol. Rengl o umístění plakátových ploch (Zápis z 37. jednání rady města konaného dne 25. 11. 2015, usnesení č. 1424/2015); dále Zápis z 56. jednání rady města konaného dne 17. 8. 2016, usnesení č. 2436/2016, jímž bylo radou města vzato na vědomí stanovisko Nemocnice Strakonice a. s. k návrhu města na uzavření nájemní smlouvy na plakátovací plochy umístěné na majetku nemocnice, které však již byly pronajaty jinému subjektu; dále Zápis z 55. jednání rady města ze dne 20. 7. 2016, jímž bylo usnesením č. 2398/2016 příslušnému odboru uloženo odstranit stávající výlepy na konkrétních výlepových plochách města a Zápis z 94. jednání rady města č. 4507/2018 ze dne 7. 2. 2018, jímž byl zrušen záměr města pronajímat konkrétní pozemky za účelem vývěsek; dále Zápis ze 107. jednání rady města ze dne 22. 2. 2018, jímž byla odsouhlasena žádost KSČM o pronájem konkrétního pozemku za účelem umístění vlastní vývěsky.
15. Dne 23. 10. 2018 obdržel krajský soud 2. doplnění návrhu na neplatnost komunálních voleb ve Strakonících, jímž navrhovatel reagoval na prohlášení starosty města Strakonice uveřejněné ve Strakonickém deníku, kde uvedl, že ve Zpravodaji města nevycházejí volební články s volební tematikou dlouhodobě, Zpravodaj není politické médium. K tomu navrhovatel poukázal na závěry jednání rady města z dubna 2005, z nichž dle navrhovatele plyne, že inzerce byla ve Zpravodaji zveřejňována, dále navrhovatel poukázal na závěry jednání rady města ze dne 13. 8. 2008, kde bylo odsouhlaseno zrušení placené inzerce ve Zpravodaji, a to od lednového vydání roku 2009, dále navrhovatel zmínil závěry jednání rady města ze dne 27. 4. 2011, kde byly schváleny Zásady pro vydávání Zpravodaje, které při jednání dne 8. 1. 2014 dále upravila i v rozsahu příspěvků politických stran, navrhovatel dále odkázal na závěry jednání rady města (starostou města ze Strakonické Veřejnosti a za přítomnosti čtyř dalších členů Strakonické Veřejnosti představující dohromady většinu rady) ze dne 18. 3. 2015, kterým byly Zásady pro vydávání Zpravodaje zrušeny ke dni 18. 3. 2015. Z uvedeného navrhovatel dovodil, že žádné omezení politické reklamy ve Zpravodaji v době, kdy si Změna pro Strakonice propagaci objednala, neexistovalo a rada města výše označeným rozhodnutím č. 5348/2018 před komunálními volbami účelově tuto propagaci zakázala. V této souvislosti pak navrhovatel poukázal na to, že jak Zpravodaj, tak Strakonická televize, oboje ve vlastnictví města, jsou politickou stranou Strakonická Veřejnost hojně ke své propagaci využívány, a to např. Zpravodaj vycházející v říjnu 2018 distribuovaný do všech schránek v působnosti města Strakonice již v týdnu od 24. do 29. 9. 2018, který obsahoval článek „*Oblédnutí za oslavami 100. výročí republiky*“, který dle navrhovatele představuje propagaci Strakonické Veřejnosti, v jejímž čele je stávající starosta.
16. K tomuto doplnění byla předložena kopie Zpravodaje v jeho říjnovém znění z roku 2018.

17. Třetím doplněním návrhu doručeným krajskému soudu dne 24. 10. 2018 navrhovatel poukazuje na obsahovou shodu předvolebního materiálu Strakonické Veřejnosti označeného „*Program a kandidáti*“ – článek „*Potvrzení dobrého hospodaření*“ a článku obsaženého v říjnovém Zpravodaji na str. 3 pod názvem „*Město Strakonice hospodařilo čtyři roky na výbornou*“. Dle názoru navrhovatele z posledně uvedeného článku není zřejmé, kdo tohoto úspěchu dosáhl, zda vedení města či hnutí Strakonická Veřejnost, když navíc uvedený článek byl podepsán „Břetislavem Hrdličkou“ a nikoliv „starostou Břetislavem Hrdličkou“.
18. K tomuto doplnění navrhovatel předložil kopii předvolebního materiálu Strakonické Veřejnosti označeného „*Program a kandidáti*“.
19. V rámci 4. doplnění návrhu, který soud obdržel dne 29. 10. 2018, navrhovatel reaguje na obsah vyjádření odpůrce 1), který bude soudem zmíněn níže. V rámci této reakce navrhovatel uvádí, že v době, kdy rada města rozhodla o dodatku č. 2 ke smlouvě o dílo uzavřené se spol. Regionální vydavatelství, tedy v době, kdy hnutím Změna pro Strakonice byla závazně učiněna objednávka inzerce, byl již Zpravodaj - září 2018 vytištěn. Stran objednávky inzerce na sloupech veřejného osvětlení pak navrhovatel dále uvedl, že tato objednávka neobsahuje konkrétní vymezení sloupů, nýbrž celé ulice, v rámci nichž si objednatel měl možnost zvolit, jaké sloupy použije.
20. V pořadí již 5. doplněním návrhu navrhovatel pouze reaguje na vyjádření starosty města učiněná po podání projednávaného návrhu, přičemž k zajištění doručení této reakce do sféry jejího adresáta, tedy Strakonické Veřejnosti, resp. starostovi města, navrhovatel využívá krajský soud. S ohledem na tento účelový postup navrhovatele soud již k distribuci tohoto dalšího „doplnění návrhu“ ostatním účastníkům řízení nepřistoupil, neboť dospěl k závěru, že důvody návrhu byly dostatečným způsobem vyjeveny předchozími, výše popsány, návrhy a jejich doplněními. Pokud se navrhovatel cítí být výroky starosty města Strakonice dehonestován, necht' se obrátí na věcně příslušný civilní soud.
21. Šestým doplněním návrhu doručeným krajskému soudu dne 13. 11. 2018, tedy den před nařízeným ústním jednáním, navrhovatel toliko reaguje na jednotlivá vyjádření doručená soudu jednotlivými účastníky a zástupci politických subjektů kandidujících ve volbách do zastupitelstva města Strakonice. Závěry této reakce navrhovatele odpovídají jeho tvrzením již uplatněným v předchozích podáních, protože soud nepovažuje za nutné obsah této repliky znovu reprodukovat. Kromě repliky k vyjádření došlým krajskému soudu v průběhu řízení navrhovatel dále obsáhle popisuje, jakým způsobem jsou jednotliví členové rady města a někteří členové jeho zastupitelstva angažováni na vedoucích pozicích v místní teplárně, pivovaru či v technických službách, z čehož dovozuje faktické „ovládnutí“ města zejména hnutím Strakonická Veřejnost v čele se starostou města Břetislavem Hrdličkou.
22. K tomuto poslednímu doplnění navrhovatel opět doložil dokumentaci reprezentovanou především fotokopii předvolební kampaně ostatních politických subjektů.
23. Rovněž v případě tohoto doplnění krajský soud naznal, že se jedná pouze o reakci navrhovatele na vyjádření a skutečnosti uváděné ostatními subjekty v reakci na probíhající řízení, která pro věc nepřináší nic nového. Z tohoto důvodu a rovněž s ohledem na to, že 6. doplnění návrhu bylo soudu doručeno bezprostředně před nařízeným ústním jednáním, již toto podání navrhovatele nedistribuoval do sféry ostatních účastníků řízení, kteří s jeho obsahem byli seznámeni během ústního jednání ve věci.
24. Dne 15. 11. 2018 obdržel krajský soud další podání navrhovatele označené jako „Předání důkazů k návrhu z 19. 10. 2018“, jehož prostřednictvím se navrhovatel opět snaží soudu přiblížit působení Strakonické Veřejnosti na politické scéně ve Strakonici. V této souvislosti je Strakonická Veřejnost označena mimo jiné jako „sekta“. Navrhovatel v tomto podání obsáhle rozebírá též působení Strakonické Veřejnosti na sociální síti Facebook, konkrétně působení jejích členů ve skupině „Strakoňáci“. Navrhovatel k návrhu připojil řadu morbidních kopií fotografií, které byly

navrhovatelem zřejmě staženy z profilu návrhem blíže určeného uživatele, mezi jehož „facebookové přátele“ zařadil též několik členů Strakonické Veřejnosti i další osoby, které dle jeho názoru jsou se Strakonickou Veřejností různými způsoby provázány. K návrhu pak byly mimo jiné připojeny kopie rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2013 a 3. 2. 2016, jimiž uvedený soud pozastavil Strakonické Veřejnosti činnost z důvodu nesplnění její zákonné povinnosti předložit Poslanecké sněmovně úplné výroční finanční zprávy.

II. Vyjádření účastníků v průběhu řízení

25. K návrhu na zahájení řízení se dne 24. 10. 2018 vyjádřil příslušný volební orgán – Městský úřad Strakonice, a to prostřednictvím svého starosty. Stran zákazu politické propagace ve Zpravodaji uvedl, že tento zákaz byl stanoven za účelem zachování tohoto periodika jako informačního média určeného pro informování veřejnosti zejména v jiných než politických oblastech života ve městě a za účelem uspokojování potřeb občanů města zejména v jiných než politických oblastech života ve městě a taktéž za účelem uspokojování potřeb občanů města především v oblasti sociální, spolkové, majetkové, finanční, kulturní, sportovní atd. Navíc tento zákaz se vztahoval na všechny politické subjekty a byl stanoven rovně a bez výjimky. Odpůrce se dále ohradil proti tvrzení navrhovatele, dle něhož vedení města zakázalo hnutí Změna pro Strakonice otištění inzerce, toto tvrzení se nezakládá na pravdě a odpůrci nejsou známy skutečnosti o tom, že by ze strany vedení města byly činěny kroky směřující ke konkrétnímu zákazu otištění údajně již domluvené inzerce Změny pro Strakonice. Uvedenou regulací nebyla dle odpůrce narušena rovná politická soutěž a nedošlo k porušení zákona o volbách.
26. K výlepovým plochám odpůrce uvedl, že zákaz výlepu za účelem propagace politických subjektů byl stanoven vůči všem těmto subjektům a je tedy uplatňován rovně ke všem. Z tohoto důvodu ani v oblasti výlepových ploch nedošlo k porušení rovných podmínek politické soutěže ani k porušení zákona o volbách.
27. O možnosti umístění reklamních zařízení na sloupy veřejného osvětlení byla široká veřejnost seznámena díky usnesení rady města ze dne 22. 9. 2004 č. 1077/2004, kterým bylo rozhodnuto o pronájmu zábradlí, sloupů veřejného osvětlení apod. Tuto možnost mohly využít všechny politické subjekty, avšak využily ji pouze subjekty dva, jejichž žádostem bylo nezávisle vyhověno. Ani v tomto případě k porušení rovných podmínek politické soutěže nedošlo.
28. Starosta města coby čelný představitel zastupující město navenek projevuje pravidelně vůli města a jeho orgánů vůči třetím osobám, prezentuje rozhodnutí města a jeho orgánů veřejnosti, k čemuž dochází jeho osobním jednáním i jednáním prostřednictvím médií. Starosta v tomto směru není nijak omezen. Pokud tedy v předvolebním období v médiích působil, dělo se tak pouze v roli zástupce a představitele města Strakonice, nikoliv jako reprezentanta politického subjektu.
29. K návrhem uváděnému porušení § 30 zákona o volbách odpůrce uvádí, že toto ustanovení porušeno nebylo, neboť z něj vyplývá pro starostu možnost vyhradit konkrétní výlepové plochy pro volební kampaň. Tohoto svého oprávnění však starosta nevyužil, čímž ovšem nedošlo k porušení § 30 zákona o volbách.
30. Na základě všech uvedených skutečností bylo navrženo nevyhovět návrhu na vyslovení neplatnosti voleb od Zastupitelstva města Strakonice konaných ve dnech 5. a 6. října 2018.
31. Odpůrce k vyjádření dále předložil kopii smlouvy o dílo uzavřené mezi městem Strakonice a Regionálním vydavatelstvím (tehdy Plum consulting s. r. o.), jehož předmětem byl závazek zhotovitele provést pro objednatele dílo v podobě přípravy městského periodika - Zpravodaj města Strakonice, a zajistit inzerci v tomto periodiku. Předložena byla dále shora zmíněná kopie dodatku č. 2 ze dne 4. 9. 2018, jehož prostřednictvím byla zakázána jakákoliv propagace politických subjektů. Předloženy byly rovněž výše popsání žádosti a souhlasy k umístění propagačních

materiálů Strakonické Veřejnosti a Společně pro Strakonice na sloupy osvětlení v konkrétních ulicích města.

32. K výzvě soudu odpůrce dále předložil seznam výlepových ploch ve vlastnictví města Strakonice a smlouvy o výpůjčce těchto ploch uzavřené mezi městem Strakonice a MěKS, jejímž předmětem je výpůjčka ploch k užívání za účelem zajišťování výlepu plakátů. Smlouvy byly uzavřeny dne 31. 12. 2015 (14 kusů plakátovací plochy – 10 kusů výlepových ploch bylo městem odkoupeno od spol. VERBA a 4 kusy byly součástí MIOS, umístěné na pozemcích v majetku města) a dne 8. 12. 2017 (32 kusů plakátovací plochy MIOS rozmístěné na území města) obě smlouvy byly uzavřeny na dobu neurčitou. Předložena byla též výše uvedená usnesení přijatá radou města dne 25. 7. 2018 a dne 5. 9. 2018, jimiž bylo rozhodnuto o zákazu využívání výlepových ploch spadajících do správy MěKS k prezentaci politických subjektů a o zrušení komerčních výlepů, když výlepovací plochy by měly napříště sloužit pouze k propagaci akcí pořádaných MěKS.
33. Dne 30. 10. 2018 krajský soud obdržel vyjádření odpůrce 5), který se ztotožnil s návrhovými důvody navrhovatele, pročez uvedl, že se necítí být odpůrcem, nýbrž stojí na straně navrhovatele. Odpůrce poukázal, že byt' získal ve volbách 3 mandáty, hodnotí výsledky voleb kriticky. Odpůrce přejal závěry navrhovatele, dle nichž vládnoucí hnutí Strakonická Veřejnost po dobu 4 let brání a zneužívá veřejné finance k tomu, aby zamezila kritickým názorům vůči ní směřujícím. Počináním představitelů Strakonické Veřejnosti účastnících se na vedení města došlo k poškození všech volebních subjektů kandidujících v komunálních volbách. Volební výsledek Strakonické Veřejnosti byl ovlivněn nerovnými podmínkami volebního klání, přičemž tyto nerovné podmínky aktivně vytvářelo vedení města. Závěrem odpůrce bez bližší konkretizace odkázal na webové stránky obsahující aktuální znění Zpravodaje.
34. Téhož dne krajský soud obdržel vyjádření politického hnutí – Svoboda přímé demokracie – Tomio Okamura (dále též „hnutí SPD“), v němž bylo soudu k věci sděleno, že toto hnutí požádalo zhruba 2 měsíce před konáním komunálních voleb MěKS Strakonice o možnost využití jejich výlepových ploch za účelem propagace hnutí SPD. K této žádosti bylo ústně sděleno, že starosta města nepovolil využívat jejich výlepové plochy a městské prostory k propagaci stran kandidujících do komunálních voleb ve Strakonících. Vzhledem k tomu, že se týden před konáním komunálních voleb ve Strakonících objevily reklamní materiály Strakonické Veřejnosti pro komunální volby na městských plochách, dospělo hnutí k závěru, že byl porušen zákon o volbách v souvislosti s propagací politických stran a hnutí. K věci bylo dále uvedeno, že lídr SPD pro Strakonice, Jaroslav Čejka, byl prostřednictvím e-mailu osloven Břetislavem Hrdličkou, lídrem politického subjektu Strakonická Veřejnost, a to s předem připraveným prohlášením, jež měl stvrdit Jaroslav Čejka svým podpisem a podepsané jej měl Břetislavu Hrdličkovi zaslat na adresu Městského úřadu Strakonice s tím, že on sám jej zdejšímu soudu zašle. Dotčený e-mail byl v kopii soudu předložen. Jeho autorem je uživatel Břetislav Hrdlička – bretislav.hrdlicka@gmail.com. Obsah tohoto e-mailu je totožný s obsahem vyjádření, která byla krajskému soudu zaslána dne 1. 11. 2018, a to politickými subjekty – ČSSD, KSČM a Volba pro město, o nichž bude pojednáno níže. Obsahem tohoto vyjádření je kromě jiného následující sdělení: *„Dle mého názoru nebyla volební kampaň nikým zneužita, byla všem stranám umožněna v souladu se zákonem a rovně.“*
35. Dne 31. 10. 2018 obdržel krajský soud vyjádření volebního uskupení TOP 09 a nezávislí, odpůrce 4), jehož autorem je zmocněnec Ing. Miroslav Nosek, v němž je uvedeno, že volební hnutí TOP 09 a nezávislí nebylo omezeno v předvolební soutěži a neshledalo žádné porušení zákona o volbách.
36. Dne 1. 11. 2018 soud dále obdržel vyjádření politického subjektu Strakonická Veřejnost, jehož autorem byl Mgr. Břetislav Hrdlička a Ivana Hrdličková. Odpůrce 3) se na úvod vymezil proti navrhovatelem užívanému spojení politické strany Strakonická Veřejnost a „vedení města“. Jedná se o odlišné subjekty, jejichž jednání má zcela odlišné právní důsledky. V této souvislosti bylo upřesněno, že Strakonická Veřejnost je od listopadu 2017 součástí koaličního uskupení spolu s politickými subjekty Volba pro město, KSČM a nezávislími. K tomuto odpůrce dále popsal

složení zastupitelstva města a složení rady města. Veškerá rozhodnutí rady města či jeho zastupitelstva nelze zaměňovat za rozhodnutí Strakonické Veřejnosti. Podmínky pro možnost vést politickou kampaň platily pro všechny subjekty stejně a rovně. Starosta města v dotčených komunálních volbách nevyužil oprávnění stanovené § 30 odst. 1 zákona o volbách.

37. Odpůrce 3) se dále vyjádřil k otázce možnosti využití Zpravodaje k politické propagaci, když uvedl, že od roku 2015 byla za účelem snížení celkových nákladů na vydávání Zpravodaje umožněna komerční inzerce určená především pro podnikatele. Během let 2015 až 2017 o tuto inzerci neprojevil žádný politický subjekt zájem. K tomu došlo až během začínající volební kampaně v průběhu léta 2018. Rada města pak v zájmu rovných podmínek pro všechny kandidující politické subjekty rozhodla o zákazu propagace všech politických subjektů ve Zpravodaji, a to za účelem zachování Zpravodaje jako informačního média pro občany. K tomu odpůrce poukázal na obdobná zákonná opatření zakotvená např. v zákoně o volbách do Parlamentu ČR, z čehož dovodil, že se nejedná o úpravu neobvyklou či neadekvátní. Zákaz propagace byl stanoven rovně a bez výjimky, když žádný ze 14 kandidujících subjektů neměl možnost politické prezentace ve Zpravodaji. Rovnost podmínek předvolební kampaně tudíž nebyla narušena.
38. K možnosti využití výlepových ploch před volbami odpůrce 3) uvedl, že tyto jsou ve správě MěKS a jsou využívány především pro potřeby této příspěvkové organizace města. Navrhovatel dle odpůrce záměrně neuvedl celý text schváleného usnesení rady města, která k zákazu výlepu politické propagace přistoupila na žádost MěKS z důvodu vytižnosti výlepových ploch. Tento zákaz pak působí vůči všem politickým subjektům stejně a všemi byl akceptován. Učiněn byl pouze jeden pokus o černý výlep, a to ze strany Změny pro Strakonice, jejímž lídrem je navrhovatel. Po zjištění tohoto černého výlepu byl výlep odstraněn. Ani v oblasti využití výlepových ploch tudíž dle odpůrce k porušení rovných podmínek politické soutěže nedošlo.
39. K porušení zákona o volbách nedošlo ani v případě politické inzerce na sloupech veřejného osvětlení. Odpůrce 3) k tomuto konstatoval nepřesnost skutečností uváděných v této souvislosti navrhovatelem. Bylo upřesněno, že veškeré výlepové plochy jsou ve vlastnictví města Strakonice, stejně tak jako sloupy veřejného osvětlení. Ty jsou spravovány městským podnikem Technické služby Strakonice s. r. o. Odbor dopravy Městského úřadu Strakonice vydává pouze souhlas s umístěním reklamních poutačů na sloupy veřejného osvětlení, pokud jsou splněny podmínky bezpečného provozu. Využití těchto sloupů bylo upraveno usnesením rady města ze dne 22. 9. 2004 č. 1077/2004. Možnost využít tyto sloupy veřejného osvětlení pro účely politické propagace měly všechny politické subjekty kandidující ve Strakonici. Využila je pouze Strakonická Veřejnost a Společně pro Strakonice. K tomu odpůrce dále poznamenal, že se nejedná o partnerské hnutí, když jeho předsedou je Milan Jungvirt, původní člen Strakonické Veřejnosti, který se odloučil z důvodu programových neshod. Lze tedy říci, že tento politický subjekt rozhodně nejedná se Strakonickou Veřejností ve shodě.
40. K navrhovatelem navrhovanému výsledku zástupce spol. VERBA odpůrce uvedl, že tato společnost již několik let ve městě nevlastní ani neprovozuje žádné výlepové plochy. Ke spol. Rengl odpůrce uvedl, že tato společnost vlastní ve městě výlepové plochy a její služby řada politických subjektů kandidujících ve volbách do zastupitelstva využila. Jedná se např. o hnutí Strakonice Přímě, Jihočeši 2012 či Změna pro Strakonice. Se spol. Rengl vede odpůrce 3), tedy nikoliv vedení města, spor o neprovedení objednávky odpůrce, která jím byla řádně uhrazena, ale firmou nebyla dodána. Z tohoto důvodu považuje odpůrce 3) případné svědectví této firmy za podjaté.
41. K historickým pravidlům pro vydávání Zpravodaje odpůrce 3) uvedl, že ani v minulosti, ani v období před letošními komunálními volbami neměly politické subjekty možnost inzerovat v tomto periodiku, což mimo jiné vyplývá i ze všech navrhovatelem poukazovaných usnesení rady města, která osvědčují tento závěr odpůrce. Ke zrušení Zásad pro vydávání Zpravodaje došlo z důvodu rozporu těchto zásad s novelou tiskového zákona. Navrhovatel ani v tomto případě nijak neprokázal porušení volebního zákona a obsah jeho podání svědčí spíše o osobní nevraživosti

a podjatosti navrhovatele vůči starostovi Břetislavu Hrdličkovi. Zákaz politické agitace platil pro všechny politické subjekty.

42. K námitkám týkajícím se využívání Zpravodaje Strakonickou Veřejností bylo uvedeno, že lze těžko objektivně zabránit tomu, že někteří čelní představitelé města, kteří jsou současně představiteli politických subjektů, jsou v komunálních periodikách vidět častěji nežli ostatní zastupitelé města. Tomuto se lze pouze obtížně vyhnout, pokud má redakce informovat o dění na radnici. To se týká i návrhem zmiňovaného článku, jehož prostřednictvím starosta města považoval za nezbytné informovat občany o závěrečném účtu svého působení na radnici. V této souvislosti pak odpůrce 3) opětovně popisuje úspěchy, kterých se podařilo v uplynulém volebním období dosáhnout. Těchto úspěchů bylo dosaženo právě dobrým hospodařením, na které starosta města v článku poukazoval. Z logiky věci pak výsledky tohoto bilancování Strakonická Veřejnost do své předvolební kampaně využila, a to jako záruku kontinuity dobrého hospodaření v případě svého úspěchu ve volbách.
43. Závěrem odpůrce popsal rozsáhlou škálu prostředků volební kampaně, kterou Strakonická Veřejnost pro svou propagaci využila. Poukázáno bylo taktéž na způsob vedení předvolebních kampaní ostatních politických subjektů, které na rozdíl od Strakonické Veřejnosti využily např. debaty s voliči, a to i v prostorách městské knihovny (Změna pro Strakonice), aniž by do konání těchto debat bylo jakkoliv zasahováno. Není vinou Strakonické Veřejnosti, pokud se o svou propagaci ostatní politické subjekty nezasadily dostatečně. Odpůrce zmínil závěrem také způsob vedení kampaně ze strany navrhovatele, který osobními útoky a zesměšňováním v rámci volební kampaně napadal jednotlivé členy Strakonické Veřejnosti.
44. Ze všech uvedených důvodů bylo navrženo projednávání návrh na neplatnost voleb zamítnout. Odpůrce 3) se vyjádřil taktéž k opakovaným doplněním návrhu navrhovatelem, když uvedl, že tato by neměla být soudem jako opožděná zohledněna. Ke svému vyjádření odpůrce připojil výtisky dvou vydání reklamních novin Strakonické Veřejnosti; dále poutač, který byl kromě jiných v rámci volební kampaně umístěn na sloupy veřejného osvětlení; fotokopii blíže neurčených domovních schránek s vloženými volebními poutači; fotokopii blíže neurčeného rodinného domu s oplocením, na němž je umístěn banner s logem Strakonické Veřejnosti; fotokopie nákladního návěsu, na němž je umístěn banner Strakonické Veřejnosti; fotokopie blíže neurčeného oplocení rovněž s bannerem Strakonické Veřejnosti; fotokopie blíže neurčeného sloupu veřejného osvětlení s poutačem Strakonické Veřejnosti a fotokopie balonku s nápisem Strakonická Veřejnost.
45. Dne 13. 11. 2018, tedy bezprostředně před nařízeným ústním jednáním ve věci, bylo soudu doručeno vyjádření odpůrce 2) – Občanské demokratické strany, který pouze stručně uvedl, že v dané věci neshledal porušení zákona o volbách a nedisponuje žádnými informacemi, které by podezření o takovém porušení zakládaly.
46. V den konání ústního jednání, tedy dne 14. 11. 2018, obdržel krajský soud do datové schránky další, tedy již sedmé doplnění návrhu. Skutečnosti v tomto podání obsažené pro projednávanou věc opět nepřinesly nic nového. Navrhovatel v něm znovu pouze obsáhle polemizoval s vyjádřením odpůrce 3) Strakonické Veřejnosti, podrobně rozebral politické dění ve Strakonici a zmíněn byl taktéž jakýsi místní kult starosty města i Strakonické Veřejnosti.

III. Průběh ústního jednání konaného před krajským soudem dne 14. 11. 2018

47. Během soudního jednání konaného ve věci dne 14. 11. 2018 byly provedeny listinné důkazy, jimiž navrhovatel osvědčoval důvodnost volební stížnosti. Jednalo se následující dokumenty, kterými bylo navrhovatelem osvědčováno ovlivnění komunikačního média Zpravodaj města Strakonice:
 - e-mailová komunikace mezi navrhovatelem a zástupcem Regionálního vydavatelství (pozn. soudu - vydavatel zajišťující distribuci Zpravodaje města Strakonice) Karlem Dobiášem,

z jejíhož obsahu vyplývá, že navrhovatel v termínu od 14. do 17. 8. 2018 vedl jednání se zástupcem vydavatele ohledně vizualizace a finální podoby politické reklamy v podobě sloganu hnutí Změna pro Strakonice, který měl být vytištěn v zářijovém vydání Zpravodaje; součástí této komunikace je rovněž vystavené závazné potvrzení objednávky na uvedené plnění, cena za toto plnění je splatná po uveřejnění dané objednávky;

- Zápis ze 101. jednání Rady města Strakonice konaného dne 20. 4. 2005 (pozn. soudu – tehdejší starostou města Strakonice byl Mgr. Ing. Pavel Vondrys), na kterém byl usnesením č. 316/2005 udělen souhlas s vydáváním inzerce ve Zpravodaji;
- Zápis ze 73. jednání Rady města Strakonice konaného dne 13. 8. 2008, na kterém byl usnesením č. 2292/2008 vyjádřen radou města nesouhlas se zveřejňováním textů týkajících se prezentace politických stran a jednotlivých politiků ve Zpravodaji;
- Zápis ze 153. jednání Rady města Strakonice konaného dne 2. 8. 2006, na němž byl udělen souhlas se zrušením placené inzerce ve Zpravodaji města Strakonice;
- Zápis z 20. jednání Rady města Strakonice konaného dne 10. 4. 2013, na kterém byly usnesením č. 0517/2011 schváleny Zásady pro vydávání Zpravodaje města Strakonice;
- Zápis ze 129. jednání Rady města Strakonice konaného dne 8. 1. 2014, na němž byla usnesením č. 3451/2014 vložena do Zásad pro vydávání Zpravodaje věta, dle níž v něm nemají být uveřejňovány příspěvky, týkající se činnosti a názorů politických stran, hnutí a jejich představitelů, polemiky, placená inzerce a příspěvky obsahující komerční sdělení a nepodložené informace a tvrzení poškozující město a městské subjekty;
- Zápis ze 13. jednání Rady města Strakonice konaného dne 18. 3. 2015 (pozn. soudu – v této době již byl starostou města Strakonice Mgr. Břetislav Hrdlička), na kterém byl usnesením č. 0436/2015 udělen souhlas se zrušením Zásad pro vydávání Zpravodaje města Strakonice a Zápis ze 107. jednání Rady města Strakonice konaného dne 22. 8. 2018, na kterém bylo usnesením č. 5348/2018 bez materiálu schválen Dodatek č. 2 ke Smlouvě o dílo uzavřené mezi městem Strakonice a Regionálním vydavatelstvím dne 25. 9. 2015, jehož obsahem je zákaz jakékoliv propagace politické strany, hnutí, koalice či kandidáta nebo agitace ve prospěch politické strany.

48. Dále byly navrhovatelem předloženy a označeny dokumenty, jimiž osvědčoval ovlivnění způsobu využití výlepových ploch na území města Strakonice:

- Zápis ze 106. jednání Rady města Strakonice konaného dne 25. 7. 2018, na kterém bylo bez materiálu přijato usnesení č. 5249/2018 o tom, že výlepové plochy spadající do správy MěKS nebudou využívány k prezentaci politických stran, hnutí a nezávislých kandidátů;
- sdělení města Strakonice ze dne 2. 8. 2018 adresované MěKS o přijetí uvedeného usnesení radou města;
- Zápis ze 108. jednání Rady města Strakonice konaného dne 5. 9. 2018, na kterém bylo pod č. 5415/2018 (108/9) přijato usnesení o zrušení komerčních výlepů na výlepových plochách ve správě MěKS, které primárně mají sloužit k propagaci akcí pořádaných MěKS;
- žádosti Strakonické Veřejnosti a Společně pro Strakonice o povolení umístění reklamních zařízení na sloupech veřejného osvětlení, zábradlí apod. ze dne 24. a 26. 9. 2018, a to za účelem umístění volebních kampaní v termínu od 26. 9. do 6. 10. 2018 na blíže specifikovaných ulicích města Strakonice a navazující souhlasy Městského úřadu Strakonice s umístěním reklamních poutačů na sloupech veřejného osvětlení v uvedeném termínu;
- fotokopie reklamních poutačů hnutí Strakonická Veřejnost na blíže neurčených sloupech veřejného osvětlení;
- výtisk říjnového vydání Zpravodaje města Strakonice s článkem umístěným na straně 3 nadepsaným „*Město Strakonice hospodařilo čtyři roky na výbornou*“;
- obsahově totožný článek v propagačním letáku hnutí Strakonická Veřejnost označený „*Potvrzení dobrého hospodaření*“;

- Zápis ze 14. jednání Rady města Strakonice konaného dne 1. 4. 2015, během kterého rada udělila souhlasy s ukončením konkrétních nájemních smluv na výlepové plochy pronajaté spol. Rengl;
 - Zápis z 32. jednání Rady města Strakonice konaného dne 23. 9. 2015, na němž rada v usnesení č. 1197/2015 vyjádřila nesouhlas s revokací usnesení, jimiž v předchozím měsíci odsouhlasila výpověď nájemních smluv na plakátovací plochy uzavřených se spol. Rengl;
 - Zápis z 35. jednání Rady města Strakonice konaného dne 4. 11. 2015, na kterém bylo přijato usnesení č. 1325/2015, kterým byl udělen souhlas s uzavřením kupní smlouvy se spol. VERBA, jejímž předmětem byl odprodej konkrétních výlepových ploch ve vlastnictví této společnosti;
 - Zápis z 37. jednání Rady města Strakonice konaného dne 25. 11. 2015, na kterém bylo pod č. 1424/2015 přijato usnesení, kterým rada nesouhlasila z titulu majitele sousedních pozemků s umístěním plakátovacích ploch spol. Rengl a dále usnesení č. 1467/2015, kterým rada odsouhlasila uzavření smlouvy o výpůjčce s MěKS, jejímž předmětem měla být výpůjčka konkrétních výlepových ploch umístěných na pozemcích ve vlastnictví města Strakonice;
 - Zápis z 55. jednání Rady města Strakonice konaného dne 20. 7. 2016, na kterém bylo pod č. 2402/2016 přijato usnesení, kterým rada jednak revokovala své usnesení ze dne 30. 3. 2016 č. 1872/2016, kterým odsouhlasila uzavření smluv o smlouvách budoucích nájemních na umístění plakátovacích ploch na nemovitostech konkrétních vlastníků a současně odsouhlasila uzavření nájemní smlouvy s Nemocnicí Strakonice, a. s., jejímž předmětem mělo být umístění plakátovacích ploch na oplocení areálu nemocnice poté, co bude nemocnicí vyřešeno ukončení současné nájemní smlouvy se spol. Rengl a
 - Zápis z 56. jednání Rady města Strakonice konaného dne 17. 8. 2016, na kterém rada usnesením č. 2436/2016 vzala na vědomí stanovisko nemocnice k uzavření nájemní smlouvy na umístění plakátovacích ploch na oplocení areálu na místa, která jsou již pronajata jinému nájemci.
49. Soud si dále od Městského úřadu Strakonice vyžádal konkrétní dokumenty obsahující údaje o výlepových plochách města ve správě MěKS a o způsobu jejich využití. K této žádosti byly soudu doručeny následující dokumenty:
- Smlouvy o výpůjčce uzavřené mezi městem Strakonice jako půjčitelem a MěKS jako vypůjčitelem ze dne 31. 12. 2015 a 8. 12. 2017, předmětem poslední uvedené smlouvy byla výpůjčka celkem 32 ks plakátovacích ploch za účelem zajišťování výlepů plakátů;
 - spolu s uvedenými smlouvami byl soudu doručen seznam těchto plakátovacích ploch, a dále
 - kopie nájemní smlouvy uzavřené mezi Nemocnicí Strakonice, a. s. jako pronajímatelem a městem Strakonice jako nájemcem dne 17. 10. 2016, jejímž předmětem byl pronájem plakátovacích ploch na oplocení areálu nemocnice za účelem umístění plakátovacích ploch, nájemce se touto smlouvou zavázal mimo jiné k umístění pouze takových plakátů, které nebudou v rozporu s právními předpisy, etikou, a které nebudou poškozovat dobré jméno pronajímatele.
50. Soud si dále od Městského úřadu Strakonice vyžádal program 107. jednání rady města, na kterém byl během jeho konání schválen výše zmíněný Dodatek č. 2 ke smlouvě o dílo týkající se vydávání Zpravodaje, přičemž jednání o návrhu tohoto Dodatku není obsahem programu jednání rady města, které se mělo uskutečnit dne 22. 8. 2018. Vyžádán byl rovněž program 106. jednání rady města, na kterém byl během tohoto jednání schválen výše zmíněný zákaz výlepu na plochách ve správě MěKS, přičemž jednání o návrhu tohoto zákazu není obsahem programu jednání rady města, které se mělo uskutečnit dne 25. 7. 2018.
51. Navrhovatel i odpůrce 1) u ústního jednání odkázali na svá písemná vyjádření, jakož i na jejich doplnění, která jsou obsahem soudního spisu.

52. V rámci účastnické výpovědi zástupkyně odpůrce 3) Ivana Hrdličková (Strakonická Veřejnost) uvedla, že nezaznamenala žádné omezení volební kampaně ve Strakonici.
53. Odpůrce 5) v rámci své účastnické výpovědi sdělil, že stranou Jihočeši 2012 byla realizována kampaň, avšak zaznamenal reakce voličů, kteří mu sdělovali, že strana nebyla ve městě vůbec vidět. Účastník vnímal omezení volební kampaně v případě zákazu politické propagace na výlepových plochách a rovněž v případě této propagace v místním Zpravodaji. Zákaz užití výlepových ploch pro politickou propagaci účastník s ohledem na jeho neurčitost vnímal jako zákaz vztahující se na veškerý majetek města Strakonice. Celkové vystupování vedení města je z jeho strany vnímáno negativně, to platí i v případě jejich vystupování na jednání zastupitelstva města, kde byly starostou na účet Jihočešů 2012 pronášeny dehonestující výroky. V místních médiích jsou prezentováni především ti představitelé města, kteří jsou členy Strakonické Veřejnosti. Účastník dále poukázal na celkovou politickou situaci ve městě, na nátlak a zastrašování ze strany vedení města, který bývá směřován především vůči jeho kritikům. Zastupitelstvo jakož i rada města jsou ovládány hnutím Strakonická Veřejnost.
54. Během jednání byli vyslechnuti následující svědci – zástupci politických subjektů neúspěšně kandidujících ve volbách do Zastupitelstva města Strakonice: Jaroslav Čejka (zástupce hnutí SPD), Milan Jungvirt (zástupce Společně pro Strakonice), Marie Pavlovičová (zástupkyně KSČM), Miroslava Lehečková (zástupkyně ČSSD), Petr Sojka (zástupce ANO 2011), Lada Němečková (zástupkyně PRO 2016), Robert Flachs (zástupce Strakonice – Přímo s podporou Realistů a hnutí Pro Zdraví a sport), Lada Hollarová (zástupkyně Volba pro město) a Mgr. Hana Vojtová (zástupkyně Změna pro Strakonice).
55. Svědek Jaroslav Čejka uvedl, že SPD měla zájem umístit propagiční letáky a reklamu na majetku města Strakonice, konkrétně byl zmíněn zájem o umístění reklamních letáků do zásobníků v budově MěKS. K tomu mu bylo pracovníci MěKS přibližně dva měsíce před konáním komunálních voleb sděleno, že starosta města doslovně uvedl, že se *město nebude podílet na volbách ve Strakonici*. K povolební situaci ve městě svědek uvedl, že zde panuje určitá obava ze msty starosty vůči jakékoli kritice. K tomuto svědek upřesnil, že starosta města kritikům vystavuje jakési „nálepky“.
56. Svědek Milan Jungvirt uvedl, že o zákazu užívání majetku města byl vyrozuměn. Toto omezení vnímal jako zákaz užívání veškerého městského majetku. O možnosti využít k propagaci sloupy veřejného osvětlení se dozvěděl poté, co tyto sloupy byly osazeny poutači Strakonické Veřejnosti. Bezprostředně poté se tyto sloupy rozhodla využít také strana Společně pro Strakonice. Svědek byl v minulosti členem Strakonické Veřejnosti, avšak z důvodů anonymních ataků na osoby svědkovi blízké, jejichž autory svědek ztotožnil se členy Strakonické Veřejnosti, ze strany odešel. K obsahové otázce Zpravodaje města Strakonice svědek uvedl, že je mu známo, že do jeho říjnového čísla starosta *propašoval* článek obsahově totožný s propagačními letáky Strakonické Veřejnosti. V souvislosti s obsahem Zpravodaje města Strakonice je dále uváděno, že již v minulosti zde probíhala debata ohledně obsahu tohoto média, kdy nezisková organizace Otevřená společnost upozorňovala na zneužívání obsahu tohoto média ze strany starosty města. Obsah Zpravodaje je kontrolován redakční radou, která je tvořena zaměstnanci městského úřadu. Opoziční příspěvky v obsahu Zpravodaje připouštěny nebyly s tím, že se jedná o útoky vůči jednání samotného města. Zveřejňovány byly pouze články pro vedení města přípustné, a to poté, co zástupce odpůrce 5) Ing. Vondrys uveřejnil dva kritické články vůči městu. Svědek se dále vyjádřil ke složení zastupitelstva města. Jeho členové jsou dle svědka uskupováni tak, aby byl zajištěn určitý společný boj proti původnímu vedení města. Takovýmto způsobem je utvářena koalice s většinovým podílem. Vedení města pak obsazuje svými členy vedoucí pozice místních významných podniků, kdy původní představitelé těchto pozic byli vedením odvoláni. Svědek dále popsal, že rada města z pozice jakési valné hromady rozhoduje o obsazení vedoucích pozic v těchto významných městských podnicích.

57. Svědkyně Marie Pavlovičová uvedla, že jí není známo jakékoliv omezení volební kampaně ze strany města. Proto se domnívá, že o výlep propagačních plakátů měl možnost požádat město kterýkoliv politický subjekt. Svědkyně dále vyzdvihla vstřícný postoj města a přátelské jednání starosty vůči místním seniorům, sympatizantům KSČM, a vůči členkám klubu levicových žen, kteří v současné povolební době vyjadřují obavy o setrvání starosty Břetislava Břečky v jeho funkci, a to především z důvodu benefitů, které jim do této doby byly městem poskytovány např. v podobě MHD zdarma či v podobě kulturních akcí, jejichž vstup je poskytován městem rovněž zadarmo. Vyjádření k projednávanému návrhu bylo soudu zasláno prostřednictvím města z vlastní iniciativy KSČM. Obsah tohoto vyjádření pak vycházel pouze z vůle svědkyně jako zástupkyně KSČM.
58. Svědkyně Miroslava Lehečková uvedla, že si byla vědoma omezení politické kampaně v podobě zákazu inzerce na výlepových plochách města, ČSSD však tento zákaz respektovala. Neúspěch strany ve volbách svědkyně nepřisuzuje tomuto zákazu. Uvádí, že strana byla návrhatelem poškozena, když tento o ní vydával kritické články na jím provozovaném webovém portálu. Svědkyně dále uvedla, že nemá povědomí o tom, že strana zasílala soudu nějaké vyjádření k projednávanému návrhu, a rovněž neví, zda se jednalo o vyjádření strany či pouze jejího člena, pana Eignera, který v současné době zastává tři vedoucí pozice v místní teplárně.
59. Svědek Petr Sojka uvedl, že hnutí ANO 2011 zaznamenalo omezení politické kampaně v případě výlepových ploch, kdy on sám se v květnu 2018 dotazoval MěKS na možnost užít výlepové plochy města k politické propagaci hnutí. Na tento dotaz bylo e-mailem reagováno pracovníci MěKS dne 5. 6. 2018, a to tak, že svědkovi bylo sděleno, že výlepové plochy *jsou určeny pouze pro kulturní akce*. Vzhledem k tomu, že hnutí ANO 2011 bylo známo, že pod společenské akce lze zařadit i politiku, byl vznesen další dotaz e-mailem přímo na starostu města, z jakého důvodu politika nespadá pod společenské akce, které mohou být na městských výlepových plochách inzerovány. Na toto bylo reagováno až dne 24. 7. 2018, kdy starosta uvedl, že vše bude řešeno s místostarosty. Dne 20. 8. 2018 hnutí ANO 2011 obdrželo oficiální sdělení o tom, že rada města rozhodla, že plochy nebudou užívány k politické propagaci. K politické situaci ve Strakonici v uplynulém volebním období svědek uvedl, že po odstoupení dvou členů z jejich hnutí, došlo k vyloučení hnutí ANO 2011 z koalice a ke ztrátě vedoucích pozic v místních podnicích. Svědek upřesňuje, že došlo k odstoupení paní Vlčkové, zástupkyně hnutí ANO 2011 ve Strakonici, z vedoucí pozice předsedkyně představenstva v místním pivovaru. Rovněž odstoupila z pozice členky představenstva v teplárně, a to pod nátlakem ze strany vedení města.
60. Svědkyně Lada Němečková uvedla, že nezaznamenala žádná omezení předvolební kampaně ze strany města. O politiku se nezajímá. Politický subjekt PRO 2016 ani o jiném způsobu kampaně než prostřednictvím letáků a jediného banneru ve městě neuvažoval.
61. Svědek Robert Flachs uvedl, že předpokládal, že nějaké omezení volební kampaně ze strany města nastane, neboť zaznamenal, že došlo ke zrušení vývěsek před kostelem. Jeho strana pro vlastní politickou propagaci neplánovala využít inzerci ve Zpravodaji, neboť dle názoru svědka není tento místní tisk obsahově vyvážený, když v něm chybí jakékoliv reakce opozice. Totéž lze tvrdit i v případě Strakonické televize, kde je ústřední postavou reportáží pouze starosta města. Dle svědka nedošlo k porušení zákona o volbách, ale politická soutěž v případě předvolební kampaně nebyla vedena v duchu fair play.
62. Svědkyně Lada Hollarová uvedla, že si není vědoma žádných omezení volební kampaně ze strany města Strakonice. K vyjádření, které bylo soudu zasláno k projednávané věci, uvedla, že jeho obsah nezná a neví, kdo jej inicioval.
63. Svědkyně Mgr. Hana Vojtová uvedla, že kromě jiných prostředků předvolební kampaně hnutí počítalo taktéž s inzercí letáků, které hnutí Změna pro Strakonice mělo vytištěné pro účely jejich výlepu na plochách města. K nerealizované objednávce politické reklamy ve Zpravodaji svědkyně uvedla, že o tom, že bude zakázána politická propagace v tomto médiu, se dozvěděli od pana Dobiáše v době před vydáním zářijového čísla Zpravodaje. Důvody, pro které měla být tato inzerce

zakázána, jim sděleny nebyly. Svědkyně se však domnívá, že pan Dobiáš měl informace o tom, že rada města tuto politickou propagaci na nadcházejícím jednání zakáže. Pokud by mělo hnutí možnost realizovat svou politickou propagaci ve Zpravodaji a na výlepových plochách města, mohli se členové hnutí do zastupitelstva města dostat, a to i s ohledem na velmi těsný volební výsledek hnutí. Svědkyně dále popsala politickou situaci ve Strakonici, kdy jí jako učitelce bylo anonymně vyhrožováno kontrolou z České školské inspekce a navrhovateli bylo opakovaně poškozeno jeho vozidlo.

64. Soud dále provedl důkaz výsledkem svědků Františka Christelbauera (vedoucího MěKS, jednatele Strakonické televize a radního města Strakonice) a Ing. Václava Býčka (vedoucího Odboru dopravy Městského úřadu Strakonice).
65. Svědek František Christelbauer, který kromě funkce jednatele Strakonické televize zastává rovněž pozici vedoucího MěKS, člena městské rady a člena dozorčí rady v místním pivovaru, ke způsobu fungování Strakonické televize uvedl, že objektivnost vysílaného obsahu je zajištěna Radou pro rozhlasové a televizní vysílání a taktéž licenci udělenou pro televizní vysílání. Obsahová náplň vysílání je zaměřena na dění ve městě Strakonice. Politika se v reportážích objevuje pouze v souvislosti s konáním voleb, tak tomu bylo i v případě proběhlých komunálních voleb, prostor pro reakci na volební výsledky dostali všichni zástupci politických subjektů kandidujících ve volbách. Volební spoty ve vysílání obsaženy nejsou a ani v minulosti tomu tak nebylo. Pokud se ve vysílání objevují političtí představitelé města, tak pouze v rolích zástupců města, jako například starosta města. Pod reportáží je vždy uvedeno, že se jedná o starostu města, nikoliv o lídra strany. K působnosti MěKS svědek uvedl, že se jedná o příspěvkovou organizaci města, zajišťující místní kulturní akce. Kulturní program a jeho obsah je v dikci svědka, který rovněž sám určuje, které akce budou účastníkům poskytnuty zdarma. K tomuto nedisponuje žádným zmocněním rady či zastupitelstva a je tedy pouze na něm, které akce budou tímto způsobem občanům zpřístupňovány. Rozpočet těchto akcí je závislý na aktuálních finančních možnostech MěKS. K obsluze výlepových ploch svědek dále uvedl, že MěKS má ve správě veškeré výlepové plochy města, které původně měla pronajaté spol. Rengl a spol. VERBA, a to asi do roku 2015. V době, kdy byly plochy pronajaté těmto společnostem, obsahovaly i politickou inzerci a reklamu. V současné době jsou tyto plochy zcela vytíženy inzercí o kulturních a společenských akcích města. Z tohoto důvodu byl svědek nucen odmítat žádosti o inzerci i ze strany komerčních subjektů. K zákazu politické propagace na těchto výlepových plochách došlo z podnětu svědka, který se během jednání rady dne 25. 7. 2018 na tuto obrátil s dotazem, jakým způsobem bude k žádostem politických subjektů o tento druh inzerce přistupováno. V té době již byl obeznámen s žádostí hnutí ANO 2011, které o výlep politické reklamy svědka žádalo. Svědek považuje udělený zákaz za účelný, a to právě s ohledem na nedostatek volného místa na výlepových plochách, které jsou plně vytíženy místními kulturními akcemi. V této souvislosti vyjádřil názor, že pro všechny místní kandidující politické subjekty bylo 11 výlepových ploch spol. Rengl dostačujících, tyto plochy byly využity i Strakonickou Veřejností, jíž je svědek členem. Svědek dále připustil, že některé akce, jako např. oslava 100. výročí založení republiky připadající na den 28. října, byly realizovány v období před konáním voleb do místního zastupitelstva. Právě oslava 100. výročí, v rámci níž se ve Strakonici rozdávaly zdarma menší lahve šampaňského, proběhla již v termínu od 6. do 9. září 2018. Bylo tomu tak z důvodu obavy o příznivé klimatické podmínky, které by dle svědka v říjnu již nemusely panovat, a rovněž z důvodu rezervace Smetanovy filharmonie. Takto brzké oslavy však nejsou k dotazu soudu dle svědka pravidlem, Vánoce či Nový rok se ve Strakonici slaví v řádných termínech.
66. V průběhu výslechu svědka Františka Christelbauera byla navrhovatelem se souhlasem předsedkyně senátu přehrána reportáž Strakonické televize ze dne 29. 10. 2018, v rámci které se starosta města vyjádřil k projednávané věci, kdy uvedl, že v důsledku *akce pana Janského* (pozn. soudu - projednávaného návrhu) došlo doslova *k paralýze chodu celého města Strakonice, radnice je neakceschopná*. Svědek v této souvislosti připustil, že navrhovateli nebyla dána možnost na toto veřejné povolební vyjádření starosty jakkoliv reagovat.

67. Svědek Ing. Václav Býček uvedl, že v letošních komunálních volbách vyjádřily zájem o politickou inzerci na sloupech veřejného osvětlení pouze Strakonická Veřejnost a Společně pro Strakonice. Dle jeho názoru existuje široké povědomí veřejnosti o možnosti využít tyto sloupy k reklamním účelům. K jednotlivým žádostem jsou odborem dopravy udělovány souhlasy s užitím konkrétních ulic ve městě, přičemž jednotlivé sloupy osvětlení si již zájemci osazují sami. Smluvní kontrakty, jejichž prostřednictvím je tento způsob inzerce ujednáván, jsou uzavírány pouze ústně, což je běžnou místní praxí.
68. Krajský soud dále provedl důkazy výsledky svědků Jaroslava Rengla (jednatele a jediného společníka spol. Rengl, zabývající se výlepem plakátů a plakátovacích kampaní mimo jiné i ve Strakonících), Karla Dobiáše (zástupce spol. Regionální vydavatelství, zajišťujícího vydávání Zpravodaje města Strakonice) a MUDr. Bc. Tomáše Fialy, MBA (ředitele Nemocnice Strakonice, a. s., který za nemocnici uzavíral nájemní smlouvu na výlepové plochy na majetku nemocnice).
69. Svědek Jaroslav Rengl úvodem sdělil, že původní počet výlepových ploch pronajatých spol. Rengl byl v množství 30 ks, v březnu roku 2015 byl pronájem 2/3 z těchto ploch, jednalo se o plochy ve vlastnictví města, svědkovi vypovězen. Svědkovi bylo na soukromém jednání, jehož se účastnili pánové Hrdlička, Jungvirt a Christelbauer, sděleno, že město není spokojeno s tím, jakým způsobem docházelo k výlepům v předchozích volbách. Část zbylých pronajatých plakátovacích ploch ve vlastnictví soukromých subjektů byla svědkovi ze strany těchto soukromých vlastníků rovněž vypovězena, a to po nátlaku vedení města na tyto vlastníky, kdy město požadovalo, aby tyto plochy byly pronajaty jemu k jeho účelům. K okolnostem nájemního vztahu, jehož předmětem byly plakátovací plochy na oplocení areálu Nemocnice Strakonice a. s., svědek uvedl, že i v tomto případě zde byly tendence města, které na nemocnici tlačilo, aby plochy pronajaté spol. Rengl vypověděla a nabídla je městu k pronájmu. K této výpovědi nakonec nedošlo a nemocnice nabídla městu dvě vedlejší plakátovací plochy. Přestože plochy zůstaly společnosti Rengl zachovány, docházelo následně k blokaci legalizace či umístování plakátovacích ploch ze strany stavebního úřadu města, a to přestože veškerými ostatními souvisejícími povoleními a souhlasnými stanovisky společnost Rengl disponovala. Oproti tomu plochy města byly stavebním úřadem povolovány bez problémů. V rámci odvolacího stavebního řízení však společnost Rengl uspěla a plochy zřídila. Dnes má ve Strakonících 11 výlepových ploch. Město se tak tímto způsobem snažilo zabránit umístování plakátů na výlepové plochy společnosti Rengl. Svědek dále popsal, že společnost Rengl má v každém městě (cca 144 měst, tisíce výlepových ploch v ČR i v zahraničí), v němž zajišťuje výlep, určité sběrné místo. Stejně tomu bylo i ve Strakonících, kde toto sběrné místo zajišťovala spol. Strakotour, s. r. o. zastoupená paní Soukupovou, která posléze smlouvu se společností Rengl pro toto sběrné místo vypověděla, a to rovněž z důvodu nátlaku města, kdy dokonce do společnosti Strakotour, s. r. o. byla přizvána kontrola z živnostenského úřadu. V souvislosti s touto kontrolou došlo rovněž k opakované osobní nátlakové intervenci ze strany pana Christelbauera z vedení města. Svědek dále uvedl, že ze svého subjektivního pohledu celou záležitost vnímá jako snahu Strakonické Veřejnosti ovládnout místní politickou scénu, kdy k tomuto využívá zákaz výlepů politické propagace na výlepových plochách města, aby tak zamezila reklamě své politické konkurence. Politická reklama realizovaná prostřednictvím výlepových plakátů je velmi silnou zbraní pro toho, kdo má možnost její využívání jakkoliv ovlivňovat. Svědek závěrem doplnil, že s takovým jednáním, s jakým se setkal ze strany vedení města Strakonice, se dosud nikde neseťkal.
70. Svědek Karel Dobiáš uvedl, že ze strany Regionálního vydavatelství je ve Zpravodaji obsahově umístována pouze inzerce, která musí být schválena městem. Zbýlý obsahový materiál vytváří redakční rada města. Svědek dne 17. 8. 2018 s navrhovatelem konzultoval jeho objednávku a tuto přijal. Uvedl, že až ve finální fázi této objednávky zjistil, že se jedná o politiku, původně totiž nabyt dojmu, že se jedná o reklamu na dárcovství krve, k čemuž dospěl díky příjmení navrhovatele. K dotazu soudu svědek upřesnil, že ani z označení Změna pro Strakonice, které se mělo promítnout do obsahu objednávané reklamy, nezjistil, že se ve skutečnosti jedná o politickou stranu. Reklama objednaná navrhovatelem tudíž nakonec uveřejněna nebyla, neboť ji

jako politickou reklamu identifikoval díky náhodě až ředitel společnosti, který to ale jinak běžně nedělá. Musela to být skutečně souhra náhod. O neuveřejnění reklamy pak svědek navrhovatele vyrozuměl telefonicky až poté, co bylo zářijové číslo Zpravodaje vydáno. Svědek dále uvedl, že ani v minulosti, ani v nyní proběhlých komunálních volbách nebyl žádným politickým subjektem za účelem uveřejnění politické propagace ve Zpravodaji osloven. Dodatek ke smlouvě o dílo, kterým byla zakázána politická propagace stran ve Zpravodaji, byl dle svědka uzavřen z toho důvodu, že do té doby byl zákaz politiky ve Zpravodaji vymezen toliko ústně jako určitý úzus, kdy platilo, že erotika, politika a lichva do Zpravodaje nepatří. Z tohoto důvodu dal ředitel Regionálního vydavatelství podnět městu, aby byl tento ústní zákaz převtělen do písemné podoby. Svědek vyjádřil domněnku, že se zřejmě jednalo o reakci na objednávku navrhovatele.

71. Svědek MUDr. Bc. Tomáš Fiala, MBA, k situaci ohledně pronájmu plakátovacích ploch na oplocení areálu nemocnice uvedl, že telefonoval se starostou města, který se ptal, kdo má konkrétní pronajatou plochu v ulici Radomyšlská k dispozici. K tomuto dotazu svědek uvedl, že tuto plochu má v pronájmu společnost Rengl a že tohoto nájemce nemocnice měnit nehodlá. Svědek dále uvedl, že obsah usnesení rady města, kterým bylo odsouhlaseno uzavření nájemní smlouvy s nemocnicí s podmínkou, že tato smlouva bude uzavřena až poté, co nemocnice vypoví stávající nájemní smlouvu spol. Rengl, mu není znám a slyší jej u soudu poprvé.
72. Krajský soud dále kromě Františka Christelbauera (Strakonická Veřejnost) vyslechl zbývající členy Rady města Strakonice, a to Ing. Josefa Moučku (ANO 2011), Mgr. Břetislava Hrdličku (Strakonická Veřejnost), Ing. Rudolfa Oberfalcera (Strakonická Veřejnost), Josefa Štrébela (Volba pro město), Miladu Vlasákovou (KSČM) a Pavla Zacha DiS. (Strakonická Veřejnost).
73. Svědek Ing. Josef Moučka uvedl, že původně byl členem hnutí ANO 2011, které bylo koaličním partnerem Strakonické Veřejnosti. V současnosti je bez politické příslušnosti. Kromě členství v radě zastává též placenou funkci člena dozorčí rady v teplárně, v pivovaru i v technických službách města Strakonice. Zákaz využívání výlepových ploch města pro účely politické propagace byl členy rady přijat jednomyslně, a to na návrh Františka Christelbauera, který přišel s tím, že kapacita výlepových ploch je vyčerpána akcemi kulturního střediska. Rovněž se prý na něj obrátilo hnutí ANO 2011 s žádostí o politickou inzerci. Z tohoto důvodu žádal vedoucí MěKS o stanovisko rady. Svědek považuje přijaté usnesení za správné, rada nechtěla upřednostňovat jeden politický subjekt před jiným.
74. Svědek Mgr. Břetislav Hrdlička k okolnostem přijetí usnesení rady, kterým byl přijat dodatek ke smlouvě o dílo, jímž byla v místním médiu Zpravodaj města Strakonice zakázána jakákoli propagace politických stran, uvedl, že rozhodnutí o tomto dodatku bylo přijato na dotaz redakční rady poté, co byla oslovena s žádostí o publikaci propagační politické reklamy nějakého blíže nespecifikovaného subjektu. K otázce týkající se obsahu Zpravodaje dále sdělil, že v předchozích letech politická inzerce ve Zpravodaji připuštěna nebyla. Panuje obecné povědomí o tom, že politika, erotika a lichva nebudou ve Zpravodaji uveřejňovány. V případě usnesení rady města, kterým byl přijat zákaz užívání výlepových ploch města k politické prezentaci, je uváděno, že toto usnesení bylo přijato v reakci na e-mailovou žádost hnutí ANO 2011. V této souvislosti přišel pan Christelbauer s žádostí o projednání této záležitosti. Uváděl, že výlepové plochy města nejsou pro akce MěKS dostačující. Usnesení týkající se obsahu Zpravodaje i usnesení o zákazu výlepu na plochách města byla radou přijata jednomyslně. K obsahové totožnosti textu obsaženého v říjnovém vydání Zpravodaje, jímž byly prezentovány úspěchy vedení města stran jeho čtyřletého hospodaření, s textem obsaženým v propagačním letáku Strakonické Veřejnosti, je svědkem konstatováno, že se jednalo o úspěch Strakonické Veřejnosti, která je rovněž zastoupena ve vedení města. Strakonická Veřejnost do svého propagačního letáku převzala úspěchy města oprávněně, když tyto výsledky mohly být použity všemi stranami účastnicími se na vedení města. Že toho nevyužily, není chyba Strakonické Veřejnosti. Podstatné bylo lidem tyto úspěchy připomenout. Dle jeho názoru nebyli voliči, tj. občané Strakonice, schopni stejně jako nyní soud ztotožnit obsah Zpravodaje s obsahem propagačního letáku Strakonické Veřejnosti. Proto na tom nevidí nic

špatného. K volební kampani svědek uvedl, že ta je pro stranu Strakonická Veřejnost pouze dílčí součástí jejich propagace a je vyvolaná spíše v reakci na volební kampaň jiných subjektů a stran. Podstatná je především čtyřletá práce členů Strakonické Veřejnosti pro město a jeho obyvatele. Členů Strakonické Veřejnosti je dohromady pět. V této souvislosti svědek obsáhle okomentoval účel a způsob realizace volební kampaně obecně. Dle jeho názoru je zcela běžné, že je ve volební kampani dovoleno vše, může být i lživá, může obsahovat i řadu nerealizovatelných slibů, dělají to tak všichni všude, proto nevidí nic špatného ani na způsobu vedení volební kampaně Strakonickou Veřejností. K obsahově podobným prohlášením o regulérnosti voleb zaslaným soudu ČSSD, Volbou pro město a KSČM, a to prostřednictvím Městského úřadu Strakonice, svědek uvedl, že zástupci těchto stran se na něj obrátili s žádostí, aby jim obsah vyjádření adresovaného soudu pomohl naformulovat, když oni sami nejsou schopni obsah vyjádření sepsat. K totožnému vyjádření, které zástupce SPD zaslal soudu, coby přílohu k vyjádření, v němž popisuje, že se na něj starosta s tímto předem připraveným textem obrátil, aby jej soudu za SPD zaslal, svědek uvedl, že zástupce SPD se na něj sám obrátil, aby mu vyjádření pomohl sestavit, a nyní to zcela otáčí proti svědkovi.

75. Svědek Ing. Rudolf Oberfalcer uvedl, že záležitost týkající se dodatku ke smlouvě o dílo, kterým byla zakázána jakákoliv propagace politických subjektů ve Zpravodaji, byla radou projednávána na žádost redakční rady, na kterou se obrátil vydavatel Zpravodaje, kterého s žádostí o uveřejnění politické reklamy oslovil blíže neručený politický subjekt. V případě jednání rady, na kterém byl přijat zákaz výlepu politické propagace na městských plochách, svědek sdělil, že tento bod byl projednáván k žádosti pana Christelbauera, aby nebyl v případě zveřejňování kulturních akcí závislý na soukromých subjektech.
76. Svědkyně Milada Vlasáková uvedla, že na okolnosti přijetí dotčených usnesení si nevzpomíná. K možnostem politické propagace ve městě uvedla, že všechny politické subjekty měly možnost využít výleповé plochy soukromých osob.
77. Svědek Pavel Zach uvedl, že dodatek ke smlouvě o dílo, který se týkal zákazu propagace politických stran ve Zpravodaji, byl radou přijat na popud redakční rady, která se na ni obrátila poté, co ji oslovil vydavatel s tím, že blíže neurčený politický subjekt žádá o zveřejnění politické reklamy ve Zpravodaji. Jednání rady, v rámci něhož byl přijat zákaz politické propagace na výleповých plochách, se svědek nezúčastnil, nicméně s jejími závěry se ztotožnil. Kromě pozice radního je také členem dozorčí rady technických služeb a členem představenstva teplárny.
78. Svědek Josef Štrébl uvedl, že podporoval přijetí usnesení rady, kterým byla ve Zpravodaji zakázána politická propagace. Usnesení rady, kterým byl zakázán výlep politické reklamy na výleповých plochách města, bylo přijato k návrhu pana Christelbauera. Přednost měly dostat kulturní akce pořádané MěKS před politickou propagací. Dle názoru svědka měly strany dostačující možnosti svou politickou propagaci realizovat prostřednictvím jiných prostředků. Svědek je rovněž členem představenstva pivovaru a členem dozorčí rady teplárny.
79. Svědkyně Eva Máčková, která je zapisovatelkou jednání Rady města Strakonice, uvedla, že není ojedinělou záležitostí, pokud rada města změní program přímo během jejího jednání. Jinak je program jednání rady utvářen na sekretariátu na podkladu žádostí jednotlivých odborů městského úřadu. Sekretariát následně členy rady obesílá s pozvánkami k jejímu jednání, na kterých jsou obsaženy programové body chystaného jednání.
80. Dne 15. 11. 2018 obdržel soud od zástupkyně hnutí ANO 2011 písemnosti, jimiž zmocněnec hnutí argumentoval v rámci své svědecké výpovědi před soudem. Z těchto písemností vyplývá, že zájem o pronájem výleповých ploch města za účelem politické propagace vyjádřilo hnutí ANO 2011 již dne 5. 6. 2018, kdy prostřednictvím e-mailu požádalo MěKS o potvrzení a rezervaci volné výleповé plochy v období 14 dnů od 25. 9. 2018. K této žádosti bylo téhož dne pracovníci MěKS sděleno, že na výleповé plochy města jsou vyleповány pouze kulturní akce ve Strakonících. V reakci na toto sdělení zástupkyně hnutí ANO 2011 odpověděla, že z příslušných webových stránek MěKS získala

informaci o tom, že MěKS zajišťuje výlepy na kulturní, společenské a sportovní akce, přičemž volby jsou společenskou událostí. Dne 25. 6. 2018 se zástupkyně ANO 2011 obrátila přímo na starostu města Strakonice s tím, že jí není zřejmé, z jakého důvodu nejsou výlepy plakátů politických stran v rámci komunálních voleb, které jsou společenskou událostí, povoleny, když v minulosti tomuto tak bylo a zástupkyni není zřejmá vyhláška, kterou by toto bylo zakázáno. Téhož dne reagoval starosta města, který sdělil, že plochy jsou na dlouhou dobu dopředu pronajaté a žádná politická strana nemá výlep objednan. Věc bude projednána s místostarosty a budou zajištěny rovné podmínky pro všechny. Dne 24. 7. 2018 se zástupkyně hnutí ANO 2011 opětovně informovala na stav věci, na což jí starosta města téhož dne odpověděl, aby vydržela do doby, než mu bude znám seznam politických stran a hnutí ve Strakonických kandidujících. Dne 20. 8. 2018 pak byla zástupkyně hnutí ANO 2011 starostou informována o radou přijatém rozhodnutí o zákazu výlepu volební kampaně na výlepových plochách města, což zdůvodnil počtem volebních uskupení a nedostatkem místa.

IV. Rozhodnutí krajského soudu a řízení před Ústavním soudem ČR

81. Krajský soud usnesením ze dne 20. 11. 2018, č.j. 52 A 16/2018 – 195 prohlásil komunální volby do Zastupitelstva města Strakonice konané ve dnech 5. a 6. října 2018 za neplatné. V rámci soudního přezkumu bylo postupováno ve třech krocích dle algoritmu posuzování volebních stížností, který byl formulován Nejvyšším správním soudem v rozhodnutí ze dne ze dne 2. 7. 2004 sp. zn. Vol 6/2004 (354/2004 Sb. NSS). Tento algoritmus představují tři podmínky, které musí být kumulativně naplněny, aby bylo lze volební stížnost označit za důvodnou. Jedná se o podmínku (1) protizákonnosti, (2) existence přímého vztahu mezi touto protizákonností a výsledkem voleb a (3) „zatemnění“ volebních výsledků.
82. Krajský soud dospěl k závěru, že rada města oplývající pravomocemi, které jí dávaly možnost ovlivnit klíčové prostředky volební propagace, těchto oprávnění dlouhodobě a cíleně využívala, čímž dosáhla toho, že politické subjekty kandidující v posuzovaných komunálních volbách neměly možnost v souladu se zásadou volné, rovné a svobodné soutěže politických stran využít klíčové prostředky předvolební kampaně. Tím byla podle krajského soudu naplněna první i druhá podmínka algoritmu přezkumu volebních stížností, kdy došlo k porušení základních principů demokratického právního státu, a toto porušení mělo přímý vliv na předvolební kampaň ve Strakonících, která byla tímto způsobem nezákonně omezena.
83. Krajský soud zejména poukázal na usnesení rady města č. 5249/2018 ze dne 25. 7. 2018, kterým byl zakázán výlep určený k prezentaci politických stran na výlepové plochy (plakátovací plochy) ve správě MěKS. Uvedeným zákazem vznikla situace, kdy politické subjekty chystající se kandidovat v posuzovaných komunálních volbách ztratily možnost pro svou volební propagaci využít výlepové plochy, kterých je celkem 46 ks a pokrývají významnou část města v jeho nejatraktivnějších lokalitách. Politické subjekty tak byly co do politické propagace na výlepových plochách odkázány na výlepové plochy komerčního subjektu, který měl (opět i díky aktivitě vedení města) v uplynulém volebním období v rozhodné době k dispozici pouze 11 výlepových ploch. Krajský soud k uvedenému shrnul, že rada města prokazatelně účelově zakázala využívat výlepové plochy města v období, které bezprostředně předcházelo volebnímu období, a politické subjekty tak neměly dostatečný časový prostor na tento zákaz reagovat a svou politickou kampaň tomu přizpůsobit. Dotčený zákaz byl navíc natolik neurčitý („*výlepové plochy ve správě Městského kulturního střediska*“), že mnohé politické subjekty nabyly přesvědčení, že se vztahuje na všechny majetek města, v důsledku čehož nevyužily veškeré zbylé prostředky propagace, které město nabízelo, jako např. sloupy veřejného osvětlení. V této souvislosti soud poukázal na to, že zcela v rozporu s uvedeným zákazem bylo nevyhovění žádosti zástupce politického hnutí Svoboda a přímá demokracie - Tomio Okamura (SPD) o umístění letáků do zásobníků či přihrádek uvnitř MěKS, neboť o výlepové plochy (na které se zákaz vztahoval) v tomto případě ani nešlo.

84. Poukázáno bylo též na usnesení rady č. 5348/2018 ze dne 22. 8. 2018, kterým byl schválen dodatek ke smlouvě o dílo uzavřené mezi městem Strakonice a Regionálním vydavatelstvím, s. r. o., jehož prostřednictvím byla ve Zpravodaji zakázána politická propagace, a to z hlediska časové souslednosti pouhý měsíc před konáním voleb. Rada města tímto podle krajského soudu reagovala na objednávku inzerce, jejímž obsahem byla politická propagace jiného politického subjektu, která byla vydavatelem potvrzena, ale z důvodu uvedeného následného zákazu otištěna nebyla. V tomto případě krajský soud shledal, že se rada města snažila ovlivnit průběh volební kampaně, když účelově omezila uveřejňování politické reklamy ve Zpravodaji, který do té doby neměl v tomto směru stanovena žádná oficiální obsahová pravidla. Naopak v říjnovém čísle Zpravodaje, jež bylo distribuováno ještě krátce před volbami, byl publikován článek, ve kterém starosta města Břetislav Hrdlička de facto připsal úspěchy vedení města pouze členům Strakonické Veřejnosti zastoupeným ve vedení města. Shora uvedeným zákazem bylo navíc konkurenčním politickým subjektům znemožněno na uveřejněné články ve Zpravodaji i jakkoliv reagovat. K závěru o ovlivňování obsahu Zpravodaje poukázal krajský soud dále na to, že v celém uplynulém volebním období lze jen těžko hledat jakoukoliv zmínku o jiných politických představitelích města či článek, který by přinášel jakoukoliv kritiku směřovanou vůči vedení města. V této souvislosti krajský soud poukázal na usnesení rady města č. 3975/2017 ze dne 26. 7. 2017 a č. 4003/2017 ze dne 27. 9. 2017, kterými bylo zakázáno uveřejnění článků ve Zpravodaji, pokud by obsahovaly kritiku vedení města. K vysílání místní Strakonické televize krajský soud konstatoval, že prokazatelně nezveřejnila vystoupení žádného člena opoziční politické strany či uskupení a v jednotlivých reportážích je prezentován zejména starosta města a ostatní členové Strakonické Veřejnosti. Uvedená zakázaná propagace ostatních politických subjektů navíc kontrastuje s praktikami vedení města, potažmo nominantů či zástupců Strakonické Veřejnosti, a to například při pořádání četných kulturních akcí v předvolebním období, jež byly organizovány MěKS jako akce bezplatné, mnohdy navíc s dárky pro jejich návštěvníky.
85. Krajský soud dospěl dále k závěru, že naplněna byla i poslední podmínka shora uvedeného algoritmu, neboť popsání jednání rady města a jeho vedení porušující principy demokratického právního státu významně zpochybnilo volební výsledek, který byl velmi těsný, přičemž soud poukázal na výsledky propočtů, jimiž zjišťoval, kolik hlasů chybělo vybraným politickým subjektům k dosažení zákonné 5% hranice stanovené pro účast v zastupitelstvu města. Pokud by nedošlo k popsaným zákazům a dlouhodobému systematickému potlačování opozice a tím k omezení volné politické soutěže, lze s vysokou mírou pravděpodobnosti či spíše jistoty předpokládat, že by dopadly volební výsledky ve Strakonici odlišně.
86. Proti výše popsanému usnesení krajského soudu brojili stěžovatelé Strakonická Veřejnost, Mgr. Břetislav Hrdlička, město Strakonice a Rada města Strakonice u Ústavního soudu ČR, který nálezem ze dne 2. 4. 2019, sp. zn. I. ÚS 4178/18 rozhodl o tom, že usnesením krajského soudu bylo porušeno základní právo stěžovatele Strakonická Veřejnost na soudní ochranu zaručené čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k novému rozhodnutí. Zrušeno bylo současně i rozhodnutí ministra vnitra ze dne 11. 12. 2018, kterým byly vyhlášeny opakované volby do Zastupitelstva města Strakonice. Ústavní stížnosti Mgr. Břetislava Hrdličky, města Strakonice a Rady města Strakonice byly odmítnuty.
87. Ústavní soud se nejprve zabýval četnými procesními námitkami vznesenými právním zástupcem aktivně legitimovaného stěžovatele, přičemž žádnou z těchto námitek důvodnou neshledal. Dvacetidenní lhůta stanovená § 90 odst. 3 soudního řádu správního je dle názoru Ústavního soudu ČR lhůtou pořádkovou, s jejímž nedodržením zákon nespojuje žádný procesní následek. Důvodnou nebyla shledána ani námitka týkající se nesprávně vedeného dokazování v případě tvrzeného pozdního vykázaní svědků z jednací síně. Stěžovatelem v tomto směru vyžadovaný postup příslušný procesní předpis vůbec nestanoví, zjevně tedy nejde o procesní vadu. Stěžovatelem namítaná údajná podjatost předsedkyně senátu krajského soudu byla Ústavním soudem ČR označena dokonce za fantaskní spekulaci, k porušení základního práva na zákonného

soudce v této souvislosti tudíž zjevně nedošlo. Ani namítané složení senátu krajského soudu spočívající v účasti soudce Strnada a předsednictví soudkyně Kučerové nepředstavuje dle Ústavního soudu ČR porušení práva na zákonného soudce. Soudní senát ve složení soudců Kučerová, Balejová a Strnad přidělených ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích odpovídá složení určenému pravidly rozvrhu práce. Námitky směřující vůči soudci Strnadovi nesměřují podle závěrů Ústavního soudu ČR k ochraně ústavně zaručených subjektivních práv stěžovatelů, nýbrž k prosazení vlastní verze výkladu zákona o soudech a soudcích v otázce organizace práce u soudů a specializace soudců. Důvodnou nebyla shledána ani námitka porušení práva na zákonného soudce spočívající v nesprávném určení předsedy senátu. Rozhodnutím krajského soudu přijatým sice v nesprávném soudním oddělení za nezměněného složení senátu nebylo porušeno právo stěžovatelů na zákonného soudce. Složení senátu se nemění ani obměnou jeho členů v pozici předsedy senátu.

88. Stran závěrů krajského soudu o protiprávnosti volebního procesu Ústavní soud ČR pochybení neshledal. Nezjistil ani, že by krajským soudem v tomto směru učiněné skutkové a právní závěry neměly oporu ve skutečnostech zaznamenaných v soudním spisu. Závěr soudu, že rada města účelově zakázala výlep politické propagace na plochách v majetku města, má v provedených důkazech zřejmou oporu. Kroky představitelů Strakonické Veřejnosti v otázce využití výlepových ploch, ač jednotlivě právně přípustné, byly ve svém souhrnu časově a věcně účelově zaměřeny k poškození politické konkurence. Podle názoru Ústavního soudu ČR jednoznačně došlo k porušení rovné soutěže politických sil, neboť konkurenční politická uskupení měla nerovné šance ve vztahu k přístupu k jednotlivým formám propagace, a to ve srovnání se Strakonickou Veřejností, která mohla vlastní volební strategii uplatňovat nerušeně a zároveň mohla výrazně ztěžovat podmínky pro uplatnění volební strategie konkurenčních politických uskupení.
89. Ústavní soud ČR rovněž potvrdil z provedeného dokazování vzešlý závěr krajského soudu o tom, že kroky představitelů Strakonické Veřejnosti v radě města vedly k účelovému zákazu publikace politické propagace v rámci předvolební kampaně ve Zpravodaji. Totožný závěr učinil Ústavní soud i ve vztahu k závěru nalézacího soudu o tom, že představitelé Strakonické Veřejnosti využili Zpravodaj k ovlivňování informací předkládaných veřejnosti, a to i v době bezprostředně předcházející volební kampani a době kampaně samotné. Zpravodaj byl využíván nejen k informování o dění ve městě, ale též k prezentaci úspěchů představitelů Strakonické Veřejnosti, přičemž byla omezena (kontrolována) možnost publikovat články kritické vůči vedení města. Zároveň ovšem v říjnovém vydání Zpravodaje vyšel článek Břetislava Hrdličky o výborném hospodaření města z důvodů, které Strakonická Veřejnost přičítala v předvolebních letáčích sobě. Tímto jednáním představitelů Strakonické Veřejnosti většinově zastoupených v radě města došlo k porušení rovné soutěže politických sil.
90. Ústavní soud ČR dále konstatoval, že k uvedeným závěrům přistupují i další celková zjištění krajského soudu o fungování politické reprezentace ve Strakonici. Konkrétně Ústavní soud ČR zmínil skutečnost, že Břetislav Hrdlička formuloval vyjádření zástupců KSČM, ČSSD a Volby pro město pro účely řízení před krajským soudem a za stejným účelem kontaktoval i zástupce SPD, dále že Břetislav Hrdlička osobně zabezpečoval výkon působnosti městského úřadu jako volebního orgánu namísto tajemníka, jehož místo nebylo dlouhodobě obsazeno. Jinými slovy, Břetislav Hrdlička v rámci volebního procesu a následných soudních řízení (včetně řízení o ústavní stížnosti) reprezentuje sebe, je dále představitelem Strakonické Veřejnosti, zastupuje město Strakonice jako takové, zastupuje Radu města Strakonice, zastupuje městský úřad jako volební orgán a navíc formuloval i vyjádření části „konkurenčních“ politických subjektů. Situaci ve Strakonici pak dokresluje i ostatní závěry krajského soudu týkající se využití veřejných prostředků.
91. Ústavní soud ČR shrnul, že ob stojí konstatování zásadních vad volebního procesu. Skutková zjištění (dle Ústavního soudu ČR nikoliv ta která jednotlivost, ale jejich souhrnný účinek) odůvodňují závěr o účelovém postupu představitelů Strakonické Veřejnosti vůči politické konkurenci v období volební kampaně a době jí bezprostředně předcházející, tím, že uplatněním

vlastních pravomocí a jiného vlivu omezovali podmínky pro vedení volební kampaně politické konkurence způsobem pro politickou konkurenci nepředvídatelným a zároveň této své mocenské a informační převahy využívali ve vlastní kampani. Tím došlo k podstatnému narušení rovnosti a férovosti volební soutěže.

92. Závěry krajského soudu o tom, že shora popsané vady měly takový vliv na volební výsledek, že jej výrazně zpochybňují a v případě jejich absence by komunální volby ve Strakonici dopadly zřejmě odlišně, Ústavní soud ČR přijal pouze částečně. Především ale bylo konstatováno naplnění podmínek i u druhého kroku algoritmu přezkumu volebních stížností, tedy souvislost mezi volební vadou a volebním výsledkem. Z provedeného dokazování vyplynulo, že představitelé Strakonické Veřejnosti měli privilegovanou možnost působení na voliče, zatímco jejich politická konkurence musela svou volební kampaň přizpůsobovat podmínkám, jež byly nepředvídatelným způsobem měněny, což se projevilo i ve viditelnosti jejich kampaně ve městě. Jako nedostatečný byl Ústavním soudem ČR označen závěr krajského soudu při hodnocení, zda došlo k hrubému ovlivnění volebního výsledku, tedy zda by byly mandáty rozděleny jinak, pokud by k popsaným vadám nedošlo. Krajský soud jednak nesprávně uplatnil princip potenciální kauzality, jednak vycházel toliko z informace o celostátním průměru nerozhodnutých voličů a počtu hlasů chybějících politickým uskupením k překročení 5 % uzavírací klauzule. Úvaha krajského soudu v tomto směru měla zohledňovat např. i možnou míru tzv. panašování, tedy výběru kandidátů napříč kandidátními listinami (byť tím ale podle závěrů Ústavního soudu není předjímáno, že panašování musí být pro souzenou věc vůbec relevantní). Dosavadní promítnuté úvahy krajského soudu týkající se počtu chybějících hlasů k překročení uzavírací klauzule jednotlivými volebními stranami, jsou zjednodušující a neúplné, neboť soud do těchto úvah nezahrnul možnost panašování. Teprve pokud krajský soud možnost panašování do svých úvah zahrne, bude moci dle vlastního přesvědčení bez rozumných pochybností hodnotit, zda zjištěné volební vady byly takového rázu, že by jejich absence vedla podle zkušeností běžného života k jinému rozdělení hlasů.

III. Navazující řízení před krajským soudem

93. S ohledem na předestřené závěry Ústavního soudu ČR vyžádal krajský soud od Městského úřadu Strakonice kompletní volební dokumentaci. K uvedené žádosti krajský soud obdržel toliko zápisy o průběhu a výsledku hlasování v jednotlivých okrscích. Součástí předložené dochované volební dokumentace byl dále protokol o zničení použitých hlasovacích lístků datovaný ke dni 16. 1. 2019, ze kterého se podává, že dne 16. 1. 2019 (tedy v době projednávání ústavní stížnosti v této věci) došlo na základě § 13 odst. 2 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 59/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ke zničení hlasovacích lístků použitých ve volbách do Zastupitelstva města Strakonice konaných ve dnech 5. a 6. října 2018. Zničení bylo provedeno skartováním v budově Městského úřadu Strakonice za přítomnosti Ing. Rudolfa Ulče, vedoucího odboru informatiky a provozu, Milady Švihálkové, vedoucí správního oddělení odboru informatiky a provozu a Václava Havlana, pracovníka správního oddělení odboru informatiky a provozu.
94. S ohledem na skutečnost, že součástí předložené dochované volební dokumentace nebyly ani pomocné sčítací archy, byly krajským soudem od Městského úřadu Strakonice dodatečně vyžádány. K této žádosti Městský úřad Strakonice dne 17. 4. 2019 sdělil, že pomocné sčítací archy nejsou povinnou volební dokumentací, byly používány pouze některými okrskovými volebními komisemi a jako takové byly i tyto zničeny.
95. Žádostí ze dne 15. 4. 2019 krajský soud vznesl dotaz vůči Krajské správě Českého statistického úřadu v Českých Budějovicích (dále jen „Český statistický úřad“), který směřoval k možnosti určení rozsahu panašování v komunálních volbách ve Strakonici, a to za situace, kdy hlasovací lístky byly skartovány. Za tímto účelem krajský soud Českému statistickému úřadu předložil dochovanou

volební dokumentaci obsahující mimo jiné zápisy o průběhu a výsledku hlasování v jednotlivých volebních okrscích.

96. Na uvedenou žádost krajského soudu bylo reagováno písemností doručenou dne 16. 4. 2019, jejímž prostřednictvím Český statistický úřad soudu sdělil, že na základě dochované volební dokumentace, která absentuje hlasovacími lístky, jež byly skartovány, není možné vyhodnotit způsob hlasování jednotlivých voličů.
97. V rámci navazujícího řízení před krajským soudem obdržel soud vyjádření Strakonické Veřejnosti (odpůrce 3) nově zastoupené Doc. JUDr. Zdeňkem Koudelkou, Ph. D., jehož prostřednictvím bylo požádáno o urychlené projednání věci, a to z důvodu dlouhodobé nemožnosti výkonu mandátů zvolených členů zastupitelstva města Strakonice a rovněž z důvodu omezení práva města na vlastní správu a omezení práva občanů města na správu města prostřednictvím zvoleným zástupců. K meritu věci odpůrce uvedl, že s ohledem na nálezy Ústavního soudu ČR nejsou známy vady, které by zakládaly důvod pro zneplatnění komunálních voleb. Ve zbytku bylo odkázáno na vyjádření odpůrce předestřené v ústavní stížnosti a jejích doplňcích. V případě, že by soud doplňoval dokazování, setrval odpůrce na důkazních návrzích obsažených v ústavní stížnosti v jejím doplněném znění.
98. Dne 2. 5. 2019 bylo krajskému soudu doručeno 8. doplnění návrhu z 19. 10. 2018, jehož prostřednictvím navrhovatel předložil soudu další důkazní návrhy vážící se k původní volební stížnosti, přičemž jejich včasnost a projednatelnost dovozuje poukazem na nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2019, sp. zn. III. ÚS 35/19. Jedná se o články uveřejněné na webu www.iStrakonice.cz provozovaném navrhovatelem a dále článek uveřejněný na webu www.strakonickaveřejnost.cz. Z obsahu tam uvedených článků navrhovatel dovozuje politickou korupci Strakonické Veřejnosti většinově zastoupené v radě města, která výměnou za poskytnutí konkrétního pozemku ve Strakonici zdarma formou výpůjčky na dobu 10 let blíže specifikovanému místnímu podnikateli, získala od tohoto podnikatele zdarma pro svou předvolební kampaň reklamní plochy, které se spolupracujícím politickým subjektem Volba pro město využívala, a to na úkor města Strakonice, které v důsledku tohoto jednání nemá možnost realizovat rekonstrukci ulice Švandy dudáka. Navrhovatel závěrem setrval na svém původním návrhu, aby krajský soud rozhodl o neplatnosti komunálních voleb do Zastupitelstva města Strakonice konaných ve dnech 5. a 6. října 2018.
99. Na 8. doplnění návrhu reagoval odpůrce 3) Strakonická Veřejnost, která s odkazem na nálezy Ústavního soudu ze dne 2. 4. 2019, sp. zn. I. ÚS 4178/18 uvedla, že vzhledem k tomu, že poslední doplnění návrhu navrhovatelem obsahuje nové skutkové okolnosti a tvrzení, nemá být k těmto z důvodu jejich nepřipustnosti přihlíženo. Rovněž tak byla konstatována nepřipustnost nových důkazních návrhů, neboť tyto jsou dle nálezu Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2019, sp. zn. III. ÚS 35/19 po skončení prvního jednání ve věci nepřipustné. Odpůrce 3) dále opětovně požádal o urychlené projednání věci, přičemž současně uvedl, že soud je s ohledem na lhůtu stanovenou v ustanovení § 90 odst. 3 s. ř. s., kterou je nutno analogicky aplikovat i na řízení po vydání zrušovacího nálezu Ústavního soudu ČR, vázán a tato lhůta byla ke dni podání vyjádření překročena.

V. Právní názor soudu

100. Předně krajský soud uvádí, že je závěry Ústavního soudu ČR obsaženými ve shora popsaném nálezu ze dne 2. 4. 2019, sp. zn. I. ÚS 4178/18 podle čl. 89 odst. 2 zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy ČR, vázán.
101. Krajský soud se tak v intencích nálezu Ústavního soudu ČR návrhem na vyslovení neplatnosti komunálních voleb do Zastupitelstva města Strakonice znovu zabýval. Činil tak podle ustanovení § 90 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a rovněž podle zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně

některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o volbách“), a dospěl k závěru, že návrh je důvodný.

102. Podle ustanovení § 90 odst. 1 s. ř. s. za podmínek stanovených zvláštními zákony (v poznámce pod čarou činěn odkaz i na zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, v platném znění) se může občan, politická strana nebo nezávislý kandidát nebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb, o neplatnosti hlasování nebo neplatnosti volby kandidáta.
103. V projednávané věci není s ohledem na obsah námitek volební stížnosti pochyb o tom, že navrhovatelem je zpochybněna celková platnost voleb do Zastupitelstva města Strakonice konaných ve dnech 5. a 6. října 2018. Nejedná se tedy o návrh na neplatnost hlasování či neplatnost volby kandidáta.
104. Podle § 90 odst. 2 s. ř. s. jsou účastníky řízení o návrhu na neplatnost voleb nebo na neplatnost hlasování navrhovatel, příslušný volební orgán, politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena nebo nezávislý kandidát.
105. Citovaným ustanovením soudního řádu správního odpovídá právní úprava obsažená v zákoně o volbách, který určení neplatnosti voleb, neplatnosti hlasování nebo neplatnosti volby kandidáta zakotvuje v § 60 odst. 1, v němž uvádí, že určení neplatnosti se může domáhat každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva. Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.
106. Řízení bylo v dané věci zahájeno včasným návrhem doručeným krajskému soudu poslední den shora uvedené lhůty, jejíž marné uplynutí nelze dle § 93 odst. 3 s. ř. s. prominout. Navrhovatel pak v podstatě až do doby vydání původního meritorního rozhodnutí ve věci tento svůj návrh opakovaně doplňoval; soud obdržel celkem 7 podání navrhovatele označených jako „doplnění návrhu“ a 1 podání označené jako „předání důkazů k návrhu“. Přestože zbylá podání byla soudu doručena až po uplynutí desetidenní propadlé lhůty stanovené zákonem o volbách, připustil soud některé skutečnosti v těchto doplněních uvedené k projednání, neboť tyto vybrané skutečnosti představovaly toliko „rozmělnění“ původním návrhem uplatněných stížnostních námitek. Připuštění těchto podání, jimiž jsou pouze rozváděny původním návrhem uplatněné námitky, k meritornímu projednání věci, je aprobováno konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu. Ke zbylým skutečnostem uváděným v těchto doplněních soud uvádí, že jimi navrhovatel toliko polemizuje s vyjádřeními starosty Břetislava Hrdličky či s vyjádřeními Strakonické Veřejnosti učiněnými veřejně po podání návrhu. Zejména navrhovatelova tvrzení týkající se „sektářského působení“ Strakonické Veřejnosti ve městě Strakonice a další obdobná sdělení je nutno zcela odmítnout. Soud na tomto místě zdůrazňuje, že obdobná, subjektivní, citově zabarvená až dehonestující vyjádření a rovněž ničím nepodložená tvrzení stran například určitého sociálního příspěvku, o němž měl starosta města rozhodnout dva dny před volbami, do řízení před krajským soudem nepatří. Ze strany všech zúčastněných, včetně navrhovatele, je potřeba držet se striktně předmětu tohoto řízení a nečinít z řízení před soudem tržiště, na kterém si budou znesvářené strany vzájemně vyřizovat účty.
107. Podle § 60 odst. 3 zákona o volbách může návrh na neplatnost voleb podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb.
108. Aktivní legitimace navrhovatele byla v projednávané věci soudem ověřena ze seznamu registrovaných voličů volebního okrsku města Strakonice č. 26.
109. Odpůrcem 1 byl v dané věci označen Městský úřad Strakonice, jako volební orgán ve smyslu § 6 písm. g) zákona o volbách [srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 12. 2006 sp. zn. I. ÚS 768/06 (224/2006 USn.)]. Jako odpůrci 2 až 5 byly vymezeny ty politické subjekty, které by v dotčených

komunálních volbách uspěly alespoň s jedním kandidátem (srov. nález Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2019, sp. zn. III. ÚS 35/19).

110. V souvislosti s určením odpůrce soud dále pro účely ústního jednání zjišťoval, kdo v rámci organizační struktury Městského úřadu Strakonice jedná za tento úřad z pozice volebního orgánu ve smyslu výše zmiňovaného § 6 písm. g) zákona o volbách. Dle § 110 odst. 4 písm. a) zákona o volbách zajišťuje výkon přenesené působnosti tajemník obecního úřadu. Pozice tajemníka však ve Strakonici není dlouhodobě (od počátku roku 2017) obsazena, a to ani přes upozornění Krajského úřadu Jihočeského kraje adresované Ministerstvu vnitra. Krajský úřad v této souvislosti zejména poukázal na skutečnost, že se v daném případě jedná o obec s rozšířenou působností, pročez je nepřijatelné a protizákonné, aby tato funkce zůstávala po takto dlouhou dobu neobsazena, a to za situace, kdy je již od měsíce března 2018 vypsáno výběrové řízení na obsazení této pozice. Krajský úřad v této souvislosti vyjádřil dokonce pochybnost o tom, zda je na straně starosty města vůbec skutečná vůle tuto pozici obsadit.
111. Krajský soud následným šetřením vedeným pro účely zajištění účasti odpůrce 1) u ústního jednání zjistil, že vedoucí odboru vnitřních věcí byla starostou pověřena toliko k zajišťování organizačních a administrativních činností spojených s výkonem funkce tajemníka a dále plněním pozice statutárního orgánu zaměstnavatele dle zvláštních zákonů vůči zaměstnancům města Strakonice s výjimkami stanovenými tímto pověřením. Výkon přenesené působnosti ve smyslu výkonu státní správy v postavení volebního orgánu dle zákona o volbách tudíž v daném případě zastává po celou dobu starosta města. S ohledem na skutečnost, že starosta města Mgr. Břetislav Hrdlička je současně volebním lídrem strany Strakonická Veřejnost a členem Rady města Strakonice, z kteréžto pozice měl být soudem u ústního jednání vyslechnut jako svědek, připustil krajský soud k jednání za odpůrce 1) z důvodu možného střetu zájmů vedoucí odboru vnitřních věcí Městského úřadu Strakonice Mgr. Martinu Kotrchovou, pro účely soudního jednání písemně pověřenou starostou města.
112. Vzhledem k tomu, že veškeré podmínky stanovené výše citovanými zákonnými ustanoveními byly v projednávané věci splněny, přistoupil soud k meritornímu projednání návrhu na neplatnost voleb do Zastupitelstva města Strakonice konaných ve dnech 5. a 6. října 2018.
113. V původním řízení bezprostředně navazujícím na podaný návrh krajský soud nedodržel dvacetidenní pořádkovou lhůtu pro vydání rozhodnutí zakotvenou v § 90 odst. 3 s. ř. s., s jejímž překročením zákon nespojuje žádné právní následky. Smyslem a účelem této lhůty je indikovat naprostou prioritu volebních věcí a vést soud k takovým organizačním a procesním opatřením, jež umožní volební věci v pořádkové lhůtě zpravidla, za normálního chodu věcí, skončit. Vzhledem k tomu, že účelem této lhůty není a nemůže být omezení pravomoci soudu návrh řádně a úplně přezkoumat a vyhodnotit všechny rozhodné skutečnosti, předložené důkazy a případně v rámci nařízeného jednání provést navrhované a pro věc relevantní důkazy, nebyla soudem zákonem stanovená pořádková lhůta dodržena. Soud takto postupoval v zájmu řádného a úplného zjištění skutkového stavu věci a jeho případných dopadů na výsledek komunálních voleb. Uvedený závěr soudu pak byl následně aprobován i Ústavním soudem ČR, který zdůraznil, že s nedodržením uvedené dvacetidenní lhůty není spojen žádný procesní následek (viz bod 68 shora citovaného nálezu Ústavního soudu ze dne 2. 4. 2019, sp. zn. I. ÚS 4178/18).
114. V navazujícím soudním řízení po zrušovacím nálezu Ústavního soudu ČR, obdržel krajský soud opakované urgencye ze strany města Strakonice a Strakonické Veřejnosti směřující k urychlenému vydání rozhodnutí krajského soudu poté, co jeho usnesení bylo Ústavním soudem ČR zrušeno. V této souvislosti byla právním zástupcem Strakonické Veřejnosti dokonce uplatněna stížnost na průtahy v řízení učiněná ve smyslu § 170 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích). K tomu soud poznamenává, že lhůta stanovená § 90 odst. 3 s. ř. s. se vztahuje toliko na původní řízení o návrhu na vyslovení neplatnosti voleb, když zákon počátek jejího běhu výslovně odvíjí od

okamžiku doručení návrhu soudu. Nelze z ní tudíž bez dalšího ani analogicky dovodit, že by se měla vztahovat též na navazující řízení před krajským soudem po zrušení jeho původního rozhodnutí soudem ústavním. Krajský soud tak v navazujícím řízení není uvedenou (ale ani jinou) lhůtou vázán, čehož si musí být jistě vědom i právní zástupce Strakonické Veřejnosti. Zároveň je ale na tomto místě nezbytné zdůraznit, že výše uvedené ničeho nemění na tom, že věc byla i po zrušovacím nálezu Ústavního soudu ČR projednána krajským soudem přednostně a s největším urychlením. Krajský soud přitom jednotlivými úkony činěnými bezprostředně po vyslechnutí odůvodnění tohoto nálezu postupoval v jeho intencích, aby tak řádně, úplně a bez jakýchkoliv pochybností zjistil, zda prokázané (a Ústavním soudem ČR potvrzené) porušení rovnosti volební soutěže politických stran Strakonickou Veřejností a jejími reprezentanty hrubě ovlivnilo volební výsledek ve Strakonících. K uvedenému lze jen na okraj dodat, že nikoli vinou krajského soudu nemohli ve volbách zvolení zastupitelé vykonávat své mandáty, jak se veřejnost opakovaně dozvídá z mnohých vyjádření starosty města Břetislava Hrdličky.

115. Krajský soud dne 15. 5. 2019 dále obdržel návrh Strakonické Veřejnosti adresovaný Nejvyššímu správnímu soudu, jehož prostřednictvím je uvedenému soudu navrhováno, aby soudu krajskému ve smyslu § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), určil lhůtu k provedení procesního úkonu – vydání rozhodnutí ve věci. Krajský soud k postoupení návrhu Nejvyššímu správnímu soudu dle § 174a odst. 3 zákona o soudech a soudcích nepřistoupil, a to z důvodů uvedených v § 174a odst. 3 téhož zákona, neboť ve věci samé vydal rozhodnutí druhý den poté, co byl návrh na určení lhůty k provedení úkonu soudu doručen.
116. Pokud jde o samu podstatu věci, z citované právní úpravy vyplývá, že návrh na neplatnost voleb či hlasování může podat navrhovatel, pokud má za to, že byla porušena ustanovení zákona o volbách do zastupitelstev obcí způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek hlasování.
117. Pro následný soudní přezkum voleb je důležitá obecně respektovaná zásada, která zakotvuje právní domněnku, byť vyvratitelnou, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. V řízení je pak zkoumána objektivní příčinná souvislost mezi vadou volebního procesu a samotným výsledkem voleb. Mělo by tedy platit, že rozhodnutí voličů (jakožto jakéhosi lokálního suveréna) má (a zároveň musí) být změněno jen potud, kdy dojde k takovým závadám v průběhu voleb, že tyto vady měly za následek hrubé ovlivnění volebního výsledku.
118. Ústavní soud nálezem ze dne 31. 3. 2015 sp. zn. I ÚS 105/15 [ÚS 953/2015 připomněl, že naše soudnictví nezná absolutní vady volebního řízení, tedy takové porušení ustanovení volebního předpisu, které by mělo za následek automatické zrušení voleb, volby kandidáta nebo hlasování. Všechny možné vady je v tomto smyslu třeba považovat za relativní a jejich význam je třeba poměřovat jejich dopadem na výsledek voleb do zastupitelského orgánu jako takového nebo na výsledek volby konkrétního kandidáta.
119. Závěry výše uvedené odpovídají charakteru řízení o návrhu na neplatnost voleb, které je řízením sporným, a pro které tudíž platí povinnost navrhovatele tvrdit všechny pro rozhodnutí ve věci významné skutečnosti a označit důkazy k prokázání svých tvrzení. Soud, jak vyplývá z výše uvedeného, nemůže v takovém řízení doplňovat či domýšlet chybějící tvrzení navrhovatele nebo z vlastní iniciativy dohledávat důkazy, neboť v opačném případě by narušil rovnost účastníků řízení podle článku 1 Listiny základních práv a svobod vyjádřenou v článku 36 odst. 1 této Listiny.
120. Samotný postup při přezkumu voleb se řídí algoritmem formulovaným Nejvyšším správním soudem [rozhodnutí ze dne 2. 7. 2004 sp. zn. Vol 6/2004 (354/2004 Sb. NSS)], jehož podstata spočívá v tom, že si soud postupně položí tři otázky, a teprve pokud odpověď na všechny z nich bude kladná, může stížnosti vyhovět a rozhodnout o neplatnosti voleb, hlasování, či volby kandidáta. Jedná se o podmínku protizákonnosti, která znamená porušení některých ustanovení volebního zákona, anebo porušení jiných právních předpisů než výhradně volebního zákona, a to v těch případech, kdy se z obsahového hlediska jedná o právní předpisy vážící se na volební proces,

a které z hlediska závažnosti dosahují ústavní intenzity. Druhou podmínkou je naplnění existence přímého vztahu mezi touto protizákonností a výsledkem voleb. Poslední podmínka spočívá v prokázání zásadní intenzity této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí hrubě ovlivnit volební výsledek, což znamená, že v řízení musí být bez rozumných pochybností postaveno na jisto, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, dopadly by volby odlišně. Uvedenou poslední podmínku algoritmu bylo třeba přizpůsobit zásadní legislativní změně provedené zákonem č. 22/2016 Sb., kterým se mění volební zákony a další související zákony, která se promítla do § 60 odst. 2 až 4 zákona o volbách, a která založila nový předpoklad porušení zákona v podobě způsobu, který hrubě ovlivnil výsledky voleb. Poslední podmínka tudíž v důsledku uvedené legislativní změny spočívá v prokázání zásadní intenzity této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí hrubě ovlivnit výsledky voleb, což znamená, že vady volebního procesu se prokazatelně musely promítnout do výsledku voleb tak, že by byl zvolen jiný kandidát. Hrubým ovlivněním výsledku voleb je jiné rozdělení mandátů, než jaké odpovídá vůli voličů. [srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04, (17/2005 USn.)]

121. V projednávané věci pojal navrhovatel pochybnosti o platnosti volebního výsledku na základě skutečností pojících se s průběhem předvolební kampaně ve Strakonících. Podmínky vedení této kampaně nebyly dle navrhovatele rovné, a tím došlo k znevýhodnění některých politických subjektů. Stížnostní námitky týkající se nerovnosti místních politických sil vychází ze skutečnosti, že vítězné hnutí Strakonická Veřejnost, které je mimo jiné reprezentováno starostou města, zaujímá většinové složení Rady města Strakonice, jejíž pravomoci jí dávají možnost ovlivnit celou řadu médií, prostřednictvím nichž bylo lze realizovat předvolební kampaň ve Strakonících. V této souvislosti navrhovatel konkrétně poukázal na usnesení rady města č. 5348/2018, kterým byl na jednání konaném dne 22. 8. 2018 přijat souhlas s uzavřením dodatku č. 2 ke smlouvě o dílo uzavřené dne 25. 9. 2015 se spol. Regionální vydavatelství, kterým byla zakázána jakákoliv propagace politické strany, politického hnutí nebo koalice, jejich kandidáta nebo nezávislého kandidáta nebo agitace ve prospěch politické strany, politického hnutí nebo koalice, jejich kandidáta nebo nezávislého kandidáta. Dále navrhovatel zmínil usnesení rady města č. 5249/2018, kterým rada dne 25. 7. 2018 rozhodla o tom, že výlepové plochy spadající do správy MěKS nebudou využívány k prezentaci politických stran, politických hnutí a nezávislých kandidátů.
122. Krajský soud v obecné rovině konstatuje, že způsob vedení volební kampaně bohužel není zákonem č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, výslovně upraven, jako je tomu např. v zákoně o volbách do Parlamentu České republiky. Zákon o volbách do zastupitelstev obcí upravuje volební kampaň toliko v § 30, v jehož odst. 1 zakládá starostovi oprávnění vyhradit pro volební kampaň plochu pro vylepení volebních plakátů, a to nejméně 10 dnů přede dnem voleb. Možnost jejího využívání musí odpovídat zásadě rovnosti kandidujících volebních stran. Odstavec 2 téhož zákonného ustanovení zakazuje zveřejňovat výsledky předvolebních a volebních průzkumů v době počínající třetím dnem přede dnem voleb a končící ukončením hlasování. Navazující odstavec 3 pak zakazuje volební agitaci a propagaci pro volební strany i nezávislé kandidáty v objektu, v němž je umístěna volební místnost a v jeho bezprostředním okolí.
123. Ačkoli právní úprava pojí aktivní legitimaci k podání návrhu výslovně s porušením zákona o volbách, jen ryze formální výklad by mohl soud vést k závěru, že by snad měl rezignovat na soudní kontrolu stran ústavně zaručených práv a práv obsažených v Listině základních práv a svobod, neboť nelze vyloučit, že by mohlo dojít k narušení rovné soutěže politických sil a také práva na soudní ochranu ve smyslu čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (*argumentum a minori ad maius*).
124. V rámci zmiňovaného algoritmu přezkumu volební stížnosti tak soud přistoupil k posouzení první podmínky, a sice zda nedošlo k porušení právních předpisů vážících se k volebnímu procesu.

125. Z ustanovení § 30 odst. 1 zákona o volbách vyplývá, že starosta (dokonce výhradně jen on) má možnost vyhradit pro volební kampaň plochu pro vylepení volebních plakátů. Prostým jazykovým výkladem citovaného ustanovení lze dospět k závěru, že pokud tak starosta neučiní, neznamená to, že výlep politických plakátů není možný vůbec. Naopak. Z dikce tohoto ustanovení plyne, že je mířeno na místní určení těch výlepových ploch, které na základě jejich umístění v obci uzná starosta pro výlep politické propagace za vhodné. Pokud tyto plochy starosta pro volební kampaň vymezí, musí při vědomí toho, že volební kampaň je integrální součástí svobodné volební soutěže, v takovém případě dbát na zásadu rovnosti kandidujících volebních stran. V případě, že k tomuto určení konkrétních výlepových ploch pro účely volební kampaně ze strany starosty nedojde, nestanovuje zákon o volbách pro využívání takových ploch žádnou jinou podmínku a lze tak při jejich obsazování jednotlivými zájemci z řad volených stran a uskupení uplatnit například pravidlo časové priority podávaných žádostí o využití těchto ploch, jinak řečeno, i zde se – stejně jako v případě jiné komerční inzerce – uplatní prostě: „*kdo dřív přijde, ten dřív mele*“. Obec pak může plochy pronajmout v obdobném režimu jako kdykoliv jindy a v případě kteréhokoliv jiného subjektu.
126. Ve věci právě projednávané starosta města uvedené oprávnění nevyužil a pro výlepové plochy by v případě, že by radou města nebyl výlep politické propagace zakázán, platil „standardní“ režim, v rámci něhož bylo v případě jejich volné kapacity možno tyto plochy dle veřejně dostupných podmínek stanovených MěKS pronajmout, a to i pro účely politické propagace.
127. S ohledem na uvedené dopěl soud k závěru, že § 30 zákona o volbách (starostou města) porušen nebyl a nemohl být, neboť starosta města své oprávnění založené uvedeným ustanovením nevyužil. Přestože však starosta svého práva vymezit konkrétní výlepové plochy pro politickou propagaci nevyužil, byl tento druh výlepů zakázán, a to usnesením rady města ze dne 25. 7. 2018, kterým byl zakázán výlep určený k prezentaci politických stran na výlepové plochy ve správě MěKS.
128. V obecné rovině lze konstatovat, že je nezadatelným právem obce disponovat s vlastním majetkem a rozhodovat o způsobu nakládání s ním, a to prostřednictvím rady města a zastupitelstva města (viz § 84, § 85 a § 102 zákona o obcích). I v každém takovém případě je však město, resp. jeho orgány, povinno dbát toho, aby byly v každém okamžiku zachovány základní principy demokratického právního státu, za který je třeba Českou republiku považovat. Mezi tyto nezpochybnitelné atributy patří i volná, svobodná a rovná soutěž politických stran, jakož i právo občanů mít za rovných podmínek přístup k voleným a jiným veřejným funkcím.
129. Jak bylo soudem zjištěno shora popsányi svědeckými výpověďmi i předloženými listinnými důkazy, zájem o pronájem výlepových ploch města za účelem politické propagace byl vyjádřen hnutím ANO 2011 již dne 5. 6. 2018. Na tento zájem pracovnice MěKS reagovala téhož dne, kdy zástupkyni ANO sdělila, že na výlepové plochy města jsou vylepovány pouze kulturní akce ve Strakonících, aniž by tehdy již byl k dispozici jakýkoliv závazný (právní) dokument, jenž by tuto situaci předjímal a „politickou“ reklamu na výlepových plochách města omezoval. Dne 25. 6. 2018 se proto zástupkyně hnutí ANO 2011 obrátila přímo na starostu města Strakonice s tím, že jí není zřejmé, z jakého důvodu nejsou výlepy plakátů politických stran v rámci komunálních voleb, které jsou společenskou událostí, povoleno, když v minulosti tomu tak bylo a zástupkyni není zřejmá vyhláška, kterou by toto bylo zakázáno. Téhož dne reagoval starosta města, který sdělil, že plochy jsou na dlouhou dobu dopředu pronajaté a žádná politická strana nemá výlep objednat. Věc bude projednána s místostarosty a budou zajištěny rovné podmínky pro všechny. Dne 24. 7. 2018 se zástupkyně ANO 2011 poté, co nedostala žádnou navazující informaci, opětovně informovala na stav věci, na což jí starosta města téhož dne odpověděl, aby vydržela do doby, než mu bude znám seznam politických stran a hnutí ve Strakonících kandidujících. Dne 20. 8. 2018 pak byla zástupkyně hnutí ANO 2011 starostou informována o radou města přijatém rozhodnutí o zákazu výlepu volební kampaně na výlepových plochách města, což starosta zdůvodnil počtem volebních uskupení a nedostatkem místa.

130. Uvedeným zákazem ze strany rady města tudíž vznikla situace, kdy politické subjekty chystající se kandidovat v komunálních volbách ztratily možnost využít pro svou volební propagaci výlepové plochy města Strakonice, kterých je celkem 46 ks a pokrývají díky kontinuální aktivitě vedení města po celé uplynulé volební období významnou část města, a to v jeho nejatraktivnějších lokalitách. A to za situace, kdy s využitím těchto výlepových ploch ve správě MěKS již některé subjekty v rámci své předvolební kampaně počítaly, jako např. hnutí ANO 2011 či Změna pro Strakonice, které dle sdělení svědkyně Mgr. Hany Vojtové již mělo pro tyto účely připravené volební plakáty. Politické subjekty tak byly co do politické propagace na výlepových plochách odkázány na výlepové plochy komerčních subjektů, které byly v rozhodné době poskytovány pouze společností Rengl. Tato společnost ale měla mimo jiné díky aktivitě vedení města (viz níže) v uplynulém volebním období v rozhodné době k dispozici všehovšudy 11 výlepových ploch. Z provedeného dokazování, zejména ze svědecké výpovědi Jaroslava Rengla, soud zjistil, že tomu tak nebylo vždy, neboť společnost Rengl měla ještě na počátku roku 2015, tedy v době nástupu nynějšího vedení města, k dispozici celkem 30 výlepových ploch, přičemž 2/3 z nich měla společnost pronajaté od města Strakonice a 1/3 od soukromých vlastníků. Na těchto plochách až do roku 2015 byla společností Rengl poskytována mimo jiné i politická inzerce. Již v dubnu roku 2015 však byly městem všechny nájemní smlouvy na výlepové plochy v jeho vlastnictví společností Rengl vypovězeny (viz usnesení rady města přijaté na jednání rady dne 1. 4. 2015). Důvodem této výpovědi byla nespokojenost vedení města (jednání s Jaroslavem Renglem, které bylo ve věci jemu pronajatých výlepových ploch vedeno, byli přítomni Břetislav Hrdlička, František Christelbauer a Milan Jungvirt – tehdejší členové Strakonické Veřejnosti) s výlepem plakátů v době předchozích komunálních voleb. K výpovědi těchto nájemních smluv došlo taktéž ze strany části soukromých vlastníků, kteří tak učinili pod nátlakem ze strany města, které jim nabízelo, aby plochy byly pronajaty pro účely města, jak doplnil svědek Jaroslav Rengl. Pro úplnost lze uvést, že nájemní smlouvy na výlepové plochy byly městem vypovězeny taktéž spol. VERBA (viz usnesení č. 0524/2015 přijaté na jednání rady dne 1. 4. 2015). Město pak odkoupilo 10 ks plakátovacích ploch ve vlastnictví této společnosti (viz usnesení rady č. 1325/2015 přijaté na jednání rady dne 4. 11. 2015), která tímto zcela ukončila své působení ve Strakonici.
131. Snaha města vytěsnit spol. Rengl poskytující komerční výlep plakátů se projevila i v případě výlepových ploch umístěných na oplocení nemocnice Strakonice, kdy, jak vyplývá z výpovědi svědka MUDr. Fialy, byl tento svědek jako ředitel nemocnice telefonicky osloven starostou města s tím, aby mu sdělil, které výlepové plochy patří spol. Rengl, a o tyto pak bylo městem usilováno (viz usnesení rady města č. 2402/2016 přijaté na jednání rady konaném dne 20. 7. 2016). Rada města dokonce přijala usnesení, z jehož znění se výslovně podává, že nájemní smlouva na výlepové plochy bude s nemocnicí uzavřena poté, co nemocnice ukončí současnou nájemní smlouvu se spol. Rengl. Nemocnice nakonec městu nevyhověla, když zachovala původního nájemce – spol. Rengl (viz sdělení nemocnice o tom, že dotčené plochy již jsou pronajaté a nemocnice nehodlá stávajícího nájemce měnit – usnesení rady města č. 2436/2016, jímž rada vzala při jednání dne 17. 8. 2016 na vědomí stanovisko nemocnice k nabídce města), a poskytla městu vedlejší plochy. Společnost Rengl však měla s umístěním plakátovacích ploch problémy i nadále, neboť stavební úřad Městského úřadu Strakonice odmítal této společnosti vydávat souhlasy s umístěním těchto či nových výlepových ploch, a to přestože společnost disponovala veškerými zbylými povoleními i souhlasnými stanovisky potřebnými k jejich realizaci. K umístění těchto výlepových ploch došlo až na základě výsledku navazujícího odvolacího stavebního řízení před krajským úřadem, jenž postup stavebního úřadu ve Strakonici revidoval. Společnost Rengl pak přišla i o své sběrné místo, které bylo ve Strakonici zajišťováno společností Strakotour s. r. o., jež byla nucena pod nátlakem ze strany města a jeho politické reprezentace smlouvu na sběrné místo se spol. Rengl vypovědět, když z popudu města byla u Strakotour s. r. o. provedena například kontrola živnostenským úřadem, a to po opakovaných intervencích Františka Christelbauera, člena Strakonické Veřejnosti, radního města, vedoucího MěKS a jednatele Strakonické televize.

132. K výše zmíněné svědecké výpovědi Jaroslava Rengla, kterého Strakonická Veřejnost ve svém vyjádření k návrhu označila za podjatého, soud uvádí, že výpověď tohoto svědka považuje za věrohodnou, svědek vypovídal spontánně a z jeho výpovědi nejsou zřejmé jakékoliv pochybnosti či nesrovnalosti o průběhu událostí v rozhodné době. Soud rovněž neshledal, že by tento svědek měl zájem na podání nepravdivé výpovědi. Společnost Rengl je na přítomnosti ve městě Strakonice existenčně naprosto nezávislá, neboť operuje ve 144 městech v České republice i mimo ni a disponuje několika tisíci plakátovacími plochami, jak svědek Jaroslav Rengl uvedl. O to upřímněji vyznívá nepříznivé (a dosud unikátní) hodnocení zkušenosti tohoto svědka s jednáním vedení města Strakonice v uplynulém období ve vztahu k této společnosti ve snaze zajistit si kontrolu nad co největším počtem plakátovacích ploch ve městě, a to i na úkor společnosti Rengl. Motiv, který by tohoto svědka vedl k nepravdivé výpovědi, se v průběhu řízení neprokázal a v žádné konkrétní rovině nebyl prezentován ani ze strany odpůrce 3) Strakonické Veřejnosti. Obecně lze konstatovat, že svědci, kteří byli soudem řádně poučeni dle § 126 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, jsou si navíc dobře vědomi následků křivé výpovědi.
133. Veškeré shora uvedené skutečnosti svědčí o dlouhodobé, metodické a promyšlené snaze vedení města, zastoupeného zejména členy Strakonické Veřejnosti, kteří zaujali většinovou převahu hlasů v Radě města Strakonice, marginalizovat „konkurenční“ poskytovatele výlepů na výlepových plochách na území města Strakonice a zajistit si tak skrze MěKS výlučnou pozici při obsluze plakátovacích ploch ve městě (a tedy zároveň jednoho z klíčových informačních distribučních kanálů ve vztahu k občanům města) s tím, že v rukou vedení města – prostřednictvím MěKS, do jehož čela byl instalován jeden z 5 členů Strakonické Veřejnosti František Christelbauer – tak postupem doby spočinula kontrola nad více než 40 plakátovacími plochami. Tímto postupem vedení města zamezilo mimo jiné možné propagaci ostatních politických subjektů ve městě, neboť do své správy tímto postupem převzalo celkem 46 výlepových ploch na území města. Nastala tudíž situace, kdy jediná zbylá komerční společnost poskytující výlep plakátů a de facto tedy i politickou propagaci měla k dispozici pouze 11 výlepových ploch, které mohly být poskytnuty politickým subjektům kandidujícím v komunálních volbách ve Strakonici.
134. Přijetí usnesení, kterým bylo zakázáno použití výlepových ploch ve správě MěKS (celkem 46 ploch), považuje soud zejména v časové souslednosti a kontinuitě centralizace většiny ploch ve městě do tohoto subjektu za účelové, vedené snahou omezit politickou kampaň ostatních kandidujících politických subjektů, což se nakonec i přijetím zmíněného usnesení rady potvrdilo. O účelovosti přijatých opatření svědčí postup starosty města, který teprve poté, co zjistil, jaké konkrétní politické subjekty budou ve volbách kandidovat, nechal radou města na jejím jednání dne 25. 7. 2018, tedy až cca 2 měsíce před volbami, přijmout usnesení, kterým tento výlep spolu s ostatními členy rady, zakázal. A to přesto, že první zájemci o výlep politických plakátů v souvislosti s volební kampaní se na starostu města obrátili již počátkem června 2018, tedy jinak v rozhodně delším časovém odstupu od termínu voleb. Přesto ale zůstal starosta města v této otázce pasivní a k jejímu vyřešení došlo až koncem července 2018. Je nepochybné, že v této době již mnohé politické subjekty s tímto způsobem propagace počítaly a v důsledku tohoto rozhodnutí neměly čas zajistit plánovanou volební kampaň jiným způsobem. Například hnutí Změna pro Strakonice již měla vytištěné množství plakátů k umístění na výlepové plochy města a v důsledku takového postupu hnutí Změna pro Strakonice nestačilo natisknout a roznést do všech plánovaných míst narychlo natištěné letáky, které měly tyto výlepy po jejich zákazu alternovat. Zcela jinak by se v tomto světle jevilo přijetí takového opatření (a odhlédneme nyní od samotné legitimacy jeho přijetí) v delším časovém předstihu před termínem voleb.
135. Časová stránka a záměrné prodlužování vyřešení této otázky starostou města je jedna věc. K tomu soud ještě podotýká, že nepřesvědčivě působilo zdůvodňování tohoto postupu starostou města tím, že celou dobu od okamžiku, kdy obdržel žádost jednoho z kandidujících subjektů, čekal na podnět zvenku, neboť to údajně nechtěl být on, kdo bude tuto otázku na radě města vznášet. Chtěl se totiž vyhnout osočení z účelovosti takového postupu. Je skutečně rozdíl, jestli to nakonec udělal

František Christelbauer jako ředitel MěKS, nebo by to udělal starosta města, nadto podstatně dřív? V této souvislosti je pak nutno zabývat se i samotným obsahem usnesení rady města č. 5249/2018 přijatým dne 25. 7. 2018, kterým bylo zakázáno užívat výlepové plochy ve správě MěKS k prezentaci politických stran, hnutí a dalších blíže určených politických subjektů. Soud pochybuje o tom, zda široká veřejnost vůbec měla (a dosud má) povědomí o tom, co vůbec pod pojem „výlepové plochy ve správě MěKS“ spadá? Krajskému soudu byl obsah tohoto pojmu ozřejmen až písemnými dokumenty předloženými odpůrcem 1) k výzvě soudu, kdy zjistil, že se zřejmě jedná o tabule umístěné mimo jiné na nemovitém majetku města, na kterých lze vylepovat plakáty. Z výpovědi zástupce odpůrce 5) Jihočeši 2012, z výpovědi svědka Jaroslava Čejky, zástupce SPD i z výpovědi Milana Jungvirta, zástupce Společně pro Strakonice, soud navíc zjistil, že ne každému byl výklad tohoto pojmu znám. Uvedení svědci si tento zákaz vyložili jako zákaz užívání veškerého majetku města, čemuž odpovídá i sdělení pracovnice MěKS adresované k dotazu Jaroslava Čejky, který žádal o umístění letáků SPD do zásobníků uvnitř Městského kulturního střediska, kdy tato pracovnice MěKS uvedla, že starosta města doslovně sdělil, že město se nebude podílet na volbách. Je tedy zřejmé, že obsah přijatého usnesení byl co do rozsahu zákazu užívání majetku města neurčitý, kdy výlepovými plochami bylo lze rozumět nejenom tabule umístěné na nemovitostech města, ale též například výlepy umístěné na sloupech veřejného osvětlení. O existenci těchto pochyb svědčí i to, že v rámci jednání jednoho z navazujících zastupitelstev města byl zastupitelem Ing. Pavlem Pavlem vznesen návrh na projednání v zastupitelstvu, kdy v rámci tohoto bodu by bylo vyjasněno, na co všechno se uvedený zákaz vztahuje. Tento bod ale na jednání zastupitelstva mimo jiné i přičiněním zástupců koalice vedené Strakonickou Veřejností zařazen nebyl. Běžnému občanu pak nelze klást k tíži, že neví, které konkrétní výlepové plochy jsou ve správě MěKS. Zcela v rozporu s tímto zákazem je potom nevyhovění žádosti zástupce SPD o umístění letáků do zásobníků či přihrádek uvnitř střediska.

136. Lze shrnout, že zákaz spočívající v neumožnění výlepu politické propagace na výlepových plochách ve správě MěKS byl v kontextu všech shora zmíněných skutečností v rozporu se základním demokratickým principem volné, rovné a svobodné soutěže politických stran. Vedení města Strakonice prostřednictvím jednotlivých usnesení přijatých radou města v průběhu celého volebního období, kdy členové rady města byli z většiny představováni zástupci Strakonické Veřejnosti, znemožňovalo politickou propagaci politickým subjektům kandidujícím v loňských komunálních volbách, které měly k dispozici pouze 11 výlepových ploch, které po zásahu a tlacích ze strany města zůstaly společnosti Rengl zachovány. Rada města prokazatelně účelově zakázala využívat výlepové plochy města v období, které bezprostředně předcházelo období volebnímu, a politické subjekty tak neměly dostatečný časový fond na tento zákaz reagovat a svou politickou kampaň tomu přizpůsobit. Dotčený zákaz byl navíc natolik neurčitý, že mnohé politické subjekty nabyly přesvědčení, že se vztahuje na všechny majetek města, v důsledku čehož nevyužily veškeré zbylé prostředky propagace, které město nabízelo, jako např. sloupy veřejného osvětlení. Jak již soud konstatoval shora, dispozice s majetkem města je oprávněním náležejícím jeho vedoucím orgánům. Lze však toto oprávnění využívat k účelovému omezení svobodné soutěže politických subjektů, resp. jejich upozadění ve městě? Pokud město disponuje celkem 46 výlepovými plochami, tedy drtivou většinou všech ploch ve městě, je otázkou, zda je skutečně využití všech těchto ploch nezbytné výlučně k propagaci místních kulturních akcí, jak tvrdil svědek Christelbauer, z jehož podnětu bylo usnesení o zákazu politické propagace na výlepových plochách města přijato. Je potřeba zásadně odmítnout závěry vedení města o preferenci inzerce kulturních akcí před politickou propagací místních politických subjektů. Popový koncert ani místní jarmark nemohou být co do významu v žádném případě srovnávány s významem demokratických voleb, jež jsou základem transformace veřejné moci od občanů k jejich voleným reprezentantům. Je to lid a právě jen lid, kdo je zdrojem veškeré moci v demokratickém právním státu. A lid, občané města mají právo vybrat své zástupce. Ve volbách, jejichž nedílnou součástí musí beze vší pochybnosti v pluralitní demokracii být právě i volební kampaň, neboť občan (volič) musí mít možnost posoudit programové otázky politických stran a kandidátů obecně. Musí mít vůbec možnost je

poznat. Soud nesdílí názory představitelů Strakonické Veřejnosti o „doplňkovém charakteru“ voleb a klíčovém aspektu výsledků odpracovaných pro město v uplynulém volebním období. Dokonce soud tyto názory jako pluralitní demokracii nebezpečné zásadně odmítá, neboť od takových názorů je již jen kousíček k prohlášení o zbytečnosti voleb jako takových (jak by se voliči vůbec mohli dozvědět například o nových volebních uskupeních, pokud by zde platil argument Strakonické Veřejnosti o tom, že za ně hovoří výsledky práce pro město a to je pro voliče dostačující? A co opozice?). Volby, volná soutěž politických stran jsou integrální součástí demokratického uspořádání naší společnosti (srov. čl. 5 Ústavy ČR, resp. čl. 22 Listiny základních práv a svobod) a volební kampaň je jejich součástí. Bez soutěže není výběr z alternativ, bez výběru z alternativ nejde o volby. Volby jsou pak nejen způsobem instalace vládnoucích, ale jsou i prostředkem, jak s nimi zúčtovat, neboť podstatou demokracie je vláda na čas, na omezenou dobu (nestačí si přeci jednou zvolit své zástupce a pak jen pozorovat, jak ve jménu původního zvolení vládnou bez efektivní kontroly). Volit a znovu volit totiž znamená nejen *chválit* osvědčené, ale i *odvolávat* neosvědčené. Svobodné volby jsou proto podstatnou náležitostí demokratického právního řádu. Jen v takovém případě budou totiž moci voliči rozhodovat se znalostí věci a jen tak může být naplněna ústavní kautela, podle které je lid zdrojem veškeré státní moci (srov. čl. 2 Ústavy ČR, popř. též čl. 21 Listiny základních práv a svobod). Omezování volební kampaně – ve výše uvedeném smyslu – je proto nutno vnímat jako omezování svobodné soutěže politických stran a uskupení, a proto je třeba je důrazně odmítnout.

137. Pokud byl uvedený zákaz přijat na dobu neurčitou, lze se důvodně domnívat, že se jednalo pouze o snahu vládnoucí prezentace, většinově zastoupené v radě města, zamezit jakékoliv budoucí prezentaci ostatních politických uskupení. Voliči ve Strakonici tudíž do budoucna mají jen omezenou možnost seznámit se s programem a změřením ostatních místních politických uskupení (ať již opozičních, či třeba i nově vznikajících), vyjma Strakonické Veřejnosti, jejíž členové jsou hojně prezentováni místními médii, jak bude popsáno níže.
138. Krajský soud se dále zabýval usnesením rady č. 5348/2018 přijatým na jednání rady dne 22. 8. 2018, kterým byl schválen dodatek č. 2 ke smlouvě o dílo uzavřené mezi městem a Regionálním vydavatelstvím, jehož prostřednictvím byla ve Zpravodaji města Strakonice zakázána politická propagace. Z provedeného dokazování bylo zjištěno, že uvedený dodatek byl radou města přijat cca měsíc před konáním voleb! Přijetí tohoto usnesení předcházelo jednání navrhovatele se zástupcem Regionálního vydavatelství Karlem Dobiášem, který dne 16. 8. 2018 oficiálně přijal objednávku navrhovatele na inzerci v zářijovém čísle Zpravodaje, jejímž obsahem byla politická propagace hnutí Změna pro Strakonice. Ještě dne 20. 8. 2018 Karel Dobiáš uvedenou objednávku navrhovateli potvrdil s tím, že její úhrada proběhne po uveřejnění reklamy ve Zpravodaji. Zářijové vydání Zpravodaje však bylo přes výše uvedené otištěno bez uvedené politické reklamy, když dne 22. 8. 2018 byla veškerá politická propagace ve Zpravodaji zakázána radou města. Rada města přijala toto usnesení poté, co jí byl redakční radou nastíněn obsah objednávky navrhovatele. Do této doby žádný zákaz politické propagace v uvedeném místním médiu stanoven nebyl, neboť Zásady pro vydávání Zpravodaje, které obsahovaly zákaz politické propagace, byly současnou radou města dne 18. 3. 2015 zrušeny. Od tohoto dne nebyl obsah Zpravodaje regulován žádnými pravidly, kromě těch, které vyplývaly přímo z příslušné právní úpravy.
139. Z výpovědi svědka Dobiáše soud zjistil, že přijetí usnesení zákazu přímo reagovalo na objednávku navrhovatele. Uvedený svědek objednávku navrhovatele přijal a byl připraven ji realizovat až do jejího finálního stadia před vydáním zářijového vydání Zpravodaje, aniž by se jakkoliv zabýval tím, zda se jedná o politickou reklamu či nikoliv. Krajský soud neuvěřil jeho tvrzení, kterým před soudem obhajoval svůj postup s tím, že se domníval, že se o politickou objednávku nejedná, neboť si myslel, že se jedná o objednávku v souvislosti s odběry krve, což si spojil se jménem navrhovatele. Jeho zdůvodnění údajného omylu v obsahu poptávané reklamy mohlo na první pohled vyvolat lehký úsměv na tváři mnohých tehdy v jednací síni přítomných osob, na ten druhý již ale hraničí se znevažováním nejen soudu, ale především samotné podstaty věci, kterou je

svobodná soutěž politických stran a uskupení. Soud považuje za krajně nepravděpodobné, že by si svědek správně nevyhodnotil obsah objednávky, když požadovaná reklama měla obsahovat název hnutí „Změna pro Strakonice“, a nedovodil z toho, že se jedná o volební propagaci, obzvlášť za situace, kdy objednávka byla činěna v předvolebním období. Rovněž skutečnost, že Jan Janský, objevitel krevních skupin, zemřel již v roce 1921, svědčí o tom, že s jeho osobou mohl svědek navrhovatele jen těžko ztotožnit. Soud rovněž neuvěřil výpovědi zmíněného svědka, který tvrdil, že skutečný obsah této objednávky odhalil až ředitel vydavatelské společnosti, když tato společnost vydává měsíčně několik desítek těchto titulů a i svědek sám vyloučil, že by ředitel společnosti pravidelně procházel před vydáním všechna jimi vydávaná periodika. Soud neuvěřil ani tomu, že svědek navrhovatele telefonicky kontaktoval až poté, co bylo zářijové číslo Zpravodaje uveřejněno bez jeho objednané reklamy. Z návrhu vyplývá, že k tomuto telefonickému kontaktu, kterým byl navrhovatel vyrozuměn o tom, že ke zveřejnění jeho objednávky nedojde, došlo již dne 21. 8. 2018, tedy den před tím, než bylo přijato oficiální usnesení rady o zákazu politické propagace ve Zpravodaji. Soud dospěl k závěru, že Karel Dobiáš již dne 21. 8. 2018, kdy navrhovatele kontaktoval, věděl, že rada na následujícím jednání dotčený zákaz přijme. Věděl tedy, že žádný takový zákaz dosud v platnosti není (a přesto inzerci odmítl), o čemž ostatně svědčí i jeho postup ve věci této objednávky a zejména navazující sled událostí i obsah výpovědí ostatních svědků, z nichž plyne, že podnět k projednání daného usnesení byl radě nastolen právě na základě objednávky navrhovatele.

140. Z výše popsaného průběhu a okolností přijetí usnesení rady, kterým byla zakázána politická propagace ve Zpravodaji města Strakonice, soud jednoznačně dospěl k závěru, že i v tomto případě se rada města snažila ovlivnit průběh předvolební kampaně, když účelně omezila uveřejňování politické reklamy v měsíčníku Zpravodaj města Strakonice, který do té doby neměl v tomto směru stanovena žádná oficiální obsahová pravidla. Rada města tímto svým postupem evidentně reagovala na objednávku navrhovatele potvrzenou vydavatelem dne 20. 8. 2018, a to opět krátce před datem konání voleb.
141. Z říjnového Zpravodaje města Strakonice (jenž byl distribuován ještě před volbami), konkrétně z článku umístěného na straně 3 tohoto vydání, nazvaného „*Město Strakonice hospodařilo čtyři roky na výbornou*“, soud zjistil, že starostou uváděné úspěchy vymezené body 1) až 3) se obsahově shodují s článkem uveřejněným v propagačním letáku Strakonické Veřejnosti nazvaným „*Potvrzení dobrého hospodaření*“. Starosta města tak de facto připsal úspěchy vedení města, tedy jak členů rady, tak členů místního zastupitelstva, kteří se na činnosti města bezesporu také podílejí, pouze členům Strakonické Veřejnosti zastoupeným v tomto vedení. Starosta města tak navíc učinil ve Zpravodaji města Strakonice, kde ale již před tím rada města (aniž by soud chtěl na tomto místě hodnotit oprávněnost tohoto radou přijatého omezení) jakoukoliv politickou propagaci zakázala. Ve voličích to tak mohlo jednoduchým srovnáním propagačních materiálů Strakonické Veřejnosti s říjnovým číslem tohoto zpravodaje jednoznačně vyvolat dojem, že za výsledky hospodaření města stojí toliko Strakonická Veřejnost a její líder Břetislav Hrdlička, nadto když článek ve zpravodaji města podepsal toliko „Břetislav Hrdlička“, aniž by zde byl uveden jako starosta města (což by mnoho na závěrech soudu nezměnilo, neboť tento nesdílí názor starosty Hrdličky o pojetí své osoby v dvojediné či spíše vícečetné roli – ve volbách v roli politika, ale posléze ve vedení města již jen v roli starosty - nepolitika; až příliš alibisticky zní v této souvislosti proklamace zástupců Strakonické Veřejnosti o tom, že oni nejsou politiky, resp. těmi pravými politiky; taková vyjádření nejsou v dnešní společnosti bohužel výhradní licenci Strakonické Veřejnosti, ale přesto, či spíše právě proto nemohou být jako „polehčující“ okolnosti pro jakkoliv nestandardní postup těchto uskupení zohledňována). Soud navíc nesdílí překvapivý názor svědka Břetislava Hrdličky, podle kterého obyvatelé města Strakonice, potažmo voliči, nejsou schopni tuto obsahovou shodu odhalit a vnímat tak, jako to v rámci dokazování učinil soud. A proto je to snad dovoleno? Opravdu jsou občané Strakonice tak málo zdatní, že tuto jednoduchou operaci Strakonické Veřejnosti neodhalí? Soud je přesvědčen, že nikoliv. Je zcela zřejmé, že obyvatelé města Strakonice musí po přečtení článku ve

Zpravodaji města Strakonice zabývajícího se výsledky hospodaření města za uplynulé čtyři roky a po přečtení článku obsaženého v letáku Strakonické Veřejnosti zákonitě nabýt dojmu, že za tímto úspěšným hospodařením stojí pouze Strakonická Veřejnost. Uvedený závěr pak bezesporu podporují i četné další, průběžně po celé volební období prezentované články obsažené ve Zpravodaji, které vyzdvihují starostu města i další členy rady, když je zachycují při nejruznějších příležitostech, např. při oslavách 100. výročí založení republiky (v září 2018!), kde starosta sází pamětní strom, či otevření nové části skládky Vydlaby, kde si starosta potřásá rukou se starostkou města Písek.

142. Na tomto místě soud nemůže opomenout ani vysílání místní Strakonické televize, která od roku 2016 prokazatelně nezveřejnila vystoupení žádného člena opoziční politické strany či uskupení. V jednotlivých reportážích je prezentován zejména starosta města a ostatní členové Strakonické Veřejnosti. Odhlédnout nelze ani od rozhovoru se starostou města uskutečněného již po podání právě projednávané volební stížnosti, který mezi místní obyvatele rozšířil svým obsahem v podstatě poplašnou zprávu o tom, že chod města je díky projednávanému návrhu *paralyzován a město je neakceschopné*. Obdobná prohlášení pak starosta města Břetislav Hrdlička vydával v průběhu celého řízení před Ústavním soudem ČR i v průběhu navazujícího řízení před soudem krajským. Nic na věci nemění starostou města před soudem v reakci na tuto reportáž tvrzené zoufalství z nastalé povolební situace a dalšího vývoje této kauzy. Pro začátek by možná postačilo nastudování příslušné právní úpravy, která s uvedenou eventualitou v podobě volební žaloby počítá a chod města po tuto dobu – byť v částečně omezeném režimu – upravuje. Tímto svým prohlášením tak starosta města navíc veřejně zpochybnil právo každého aktivně legitimovaného navrhovatele napadnout výsledky voleb, hlasování či volby kandidáta ve smyslu § 90 s. ř. s. Nutno upozornit, že právě takový druh veřejných prohlášení může napříště odradit kteréhokoliv dalšího občana obdobný návrh k soudu vůbec podat. Soud přesto doufá, že se tak nestane a obava ani strach nebudou limitem bránícím případný návrh k soudu v tomto směru podat.
143. V obsahu Zpravodaje, ke kterému je namístě se znovu vrátit, lze v celém uplynulém volebním období jen těžko hledat jakoukoliv zmínku o jiných politických představitelích města či článek, který by přinášel jakoukoliv kritiku směřovanou vůči vedení města. Pochybnosti o objektivitě tohoto média podporují i závěry svědecké výpovědi Milana Jungvirta, který v souvislosti s obsahem Zpravodaje města Strakonice uvedl, že již v minulosti zde probíhala debata ohledně obsahu tohoto média, kdy nezisková organizace Otevřená společnost upozorňovala na zneužívání obsahu tohoto média ze strany starosty města. Svědek rovněž konstatoval, že opoziční příspěvky v obsahu Zpravodaje připouštěny nebyly s tím, že se jedná o útoky vůči jednání samotného města. Zveřejňovány byly pouze články pro vedení města přípustné, a to poté, co zástupce odpůrce 5) Pavel Vondrys uveřejnil dva své články, které vedení města označilo za kritické vůči městu.
144. Přestože konečnou verzi každého vydání Zpravodaje měla kontrolovat redakční rada složená z pracovníků městského úřadu, je zřejmé, že např. články Pavla Vondryse (Jihočeši 2012) nazvané „*Jak hospodaří Strakonice, aneb Opravdu na nic nejsou peníze?*“ a „*Kdo může za „blbou“ náladu ve Strakonici?*“, obsahující kritiku vedení města, byly projednávány radou města, která je usneseními č. 3975/2017 ze dne 26. 7. 2017 a č. 4003/2017 ze dne 27. 9. 2017 zakázala ve Zpravodaji uveřejnit.
145. Z uvedeného je zcela patrné, že rada města ovlivňovala obsah nezávislého média Zpravodaj města Strakonice, když v předvolebním období zakázala politickou propagaci v tomto místním tisku, a to v reakci na objednávku navrhovatele. Rada města rozhodovala podle obsahu článků příspěvatele z jiných politických stran také o tom, zda tyto články budou ve Zpravodaji uveřejněny či nikoliv. Tato zcela bezprecedentní a dosud nepředstavitelná cenzura svěřená do rukou členů rady města nemůže být soudem přehlížena či snad tolerována. Uvedeným postupem si vedoucí orgán města usurpoval pravomoc uveřejňovat pouze takové články, které jsou pro vedení města, resp. jeho radu složenou většinově z členů Strakonické Veřejnosti, příznivé. Tímto způsobem jednoznačně docházelo po celé předchozí volební období k omezování politické propagace konkurenčních

politických subjektů, ať už v případě zákazu politické reklamy, nebo v případě zákazu zveřejnění článků obsahujících kritiku směřovanou vůči vedení města.

146. I výše popsaným jednáním, kterým rada města účelově regulovala obsah Zpravodaje, byl porušen jeden ze základních demokratických principů v podobě volné, svobodné a rovné soutěže politických stran, jež je Strakonickou Veřejností ve vztahu k volební kampani interpretována spíše jako vynucený krok v souvislosti s aktivitami ostatních „soutěžících“, když za klíčové z hlediska voličů považuje výsledky své činnosti za uplynulé volební období. S tím je možné souhlasit jen částečně, neboť takový přístup by mohl v konečném důsledku znamenat zakonzervování stávajícího *statu quo* vedoucí garnitury, neboť volič by v zásadě neměl šanci seznámit se se subjekty konkurenčními, za které by nemohly hovořit jimi dosažené výsledky ve vedení města v uplynulém volebním období a které by ani neměly šanci své vize, plány, volební program voličům pro absenci volební kampaně vůbec představit.
147. Podoba politické situace ve Strakonících tak, jak vyplynula z provedeného dokazování, vypovídá o tom, že město je prakticky ovládáno radou města z většiny tvořenou členy Strakonické Veřejnosti, která je nadána řadou pravomocí, díky nimž má možnost řídit chod města, obsazovat vedoucí posty významným místních podniků a zavazovat si tak vhodnou nominací i některé čelné představitele konkurenčních stran a uskupení (což ale opět není výhradní licenci Strakonické Veřejnosti a neděje se tak pouze ve Strakonících, ale lze se s tím – tu v menší, tu větší míře – bohužel setkat i v jiných obcích a městech, což nesmí být příčinou toho, že by soud takové praktiky mohl aprobovat, jinými slovy nelze takové praktiky přecházet či snad považovat za standardní a správné jen proto, že se dějí všude). Ve vztahu k projednávanému návrhu a objektivním podmínkám ve Strakonících je rada města především nadána pravomocí ovlivňovat klíčová média (nejen) v průběhu předvolební kampaně. Kroky, které rada města během svého působení dlouhodobě a systematicky činila, účelově směřovaly k jedinému: k ovlivňování těchto klíčových médií. Krajský soud neuvěřil výpovědím členů rady města, kteří evidentně byli vedeni snahou zastřít skutečný význam jimi učiněných opatření ve vztahu k výlepovým plochám a ve vztahu ke Zpravodaji města Strakonice.
148. Zakázaná propagace ostatních politických subjektů výrazně kontrastuje s praktikami vedení města, potažmo dominantů či zástupců Strakonické Veřejnosti například při pořádání četných kulturních akcí v předvolebním období, jež byly organizovány MěKS jako akce bezplatné, mnohdy navíc s dárky pro jejich návštěvníky (například zmíněný letní koncert dua Eva a Vašek, kde docházelo k bezplatné distribuci nosičů CD a DVD, popř. koncert filharmonie ke 100 letům výročí České republiky, v rámci kterého bylo zdarma distribuováno šampaňské apod.). „Chléb a hry“ tak dominovaly působení vládnoucí Strakonické Veřejnosti nejen v průběhu celého volebního období, ale i v době vrcholící volební kampaně (viz „Svoz odpadů zdarma“, „MHD zdarma“ apod.). Chatrně přitom působí argumentace starosty města o tom, že ve volební kampani je dovoleno vše (i nereálné sliby či zkreslená nebo zavádějící prohlášení), když *to dělají všichni*. Argument (zastávaný dokonce i částí odborné veřejnosti), dle něhož jsou praktiky Strakonické Veřejnosti běžné a dějí se všude, proč by měly být soudem tolerovány a soud by neměl do takových aktivit samosprávy zasahovat, nemůže v demokratickém právním státě obstát a je třeba jej důrazně odmítnout. Určitá politická kultura a alespoň minimální standardy by měly být samozřejmé nejen ve Strakonících.
149. Svobodná soutěž politických sil v demokratické společnosti ve smyslu čl. 22 Listiny základních práv a svobod náleží k fundamentálním ústavním principům, na nichž je založen demokratický a právní stát (srov. též čl. 5 Ústavy). Výrazem principu této svobodné soutěže politických sil v demokratické společnosti je volební kampaň. Podoba této volební kampaně pak odpovídá politické kultuře. Politická kultura ve Strakonících, které soud nepovažuje za malou, bezvýznamnou obec, jak se snažili nastínit někteří svědci, je ovlivňována dlouhodobým soupeřením mezi opozicí, která je zjevně představována bývalým vedením města, a koalicí, zastoupenou převážně vládnoucí Strakonickou Veřejností. Významným a takřka hybným vrcholným orgánem města Strakonice je její rada, většinově zastoupená členy Strakonické Veřejnosti. Právě Rada města Strakonice oplývá

pravomocemi, které jí dávaly možnost ovlivnit klíčové prostředky volební propagace. Těchto oprávnění rada města dlouhodobě využívala, čímž dosáhla toho, že politické subjekty kandidující v loňských komunálních volbách neměly možnost v souladu se zásadou volné, rovné a svobodné soutěže politických stran využít klíčové prostředky předvolební kampaně. Jak bylo zjištěno na základě provedeného dokazování, členové rady města svými praktikami činí nátlak na nejruznější subjekty, které ve městě mají možnost zprostředkovávat volební kampaň, tímto ovlivňují způsob realizace volební kampaně a v podstatě nedávají možnost ostatním politickým subjektům zaujmout voliče a prezentovat vlastní volební program a politické názory. Takové praktiky považuje soud za demokracii značně nebezpečné. Kde končí svobodné volby, začíná nesvoboda, tyranie, diktatura. Až neuvěřitelně v tomto kontextu vyznívají svědectví získaná v průběhu dokazování v rámci tohoto řízení o *panujícím strachu (ze msty) ve Strakonících, o ztichlé veřejné diskusi, o obavách o vlastní názor...* Minulá zkušenost – ač v kulisách národních – budiž varováním a odstrašujícím mementem i pro parametry lokální a místní, neboť svobodná soutěž politických stran je jedinou garancí zdravého demokratického uspořádání v podmínkách právního státu: „*Dvacáté století přineslo seriózní snahy o rozšíření volebního práva a nastolení stabilních demokracií – ale demokracie vzniklé po první i druhé světové válce se často zkroutily poté, co se tou či onou kombinací voleb a státního převratu chopila mocí jediná strana. Povzbuzena příznivými volebními výsledky a motivována ideologií pak mohla stávající systém změnit zevnitř. ... Strany, jimž se podařilo zapudit všechny rivaly a přetvořit celé státy, nebyly všemohoucí od začátku. Využily určitého historického momentu k tomu, aby oponentům znemožnily politickou existenci. ... Lidé se zpravidla nedokázali dost rychle zorientovat, někteří skončili ve vězení a jiní prohráli v přímém střetu. ... Následovala směs spektaklu, represí a postupného omezování opozice „salámovou metodou“. Hrdina jedné knížky Davida Lodge říká: každý se jednou miluje naposledy, ale neví přitom, že je to naposledy. S hlasováním je to stejné. ... Každé volby mohou být poslední, nebo přinejmenším poslední v životě dotyčného hlasujícího. ... Podporuj systém více stran, braň pravidla demokratických voleb.*“ (Snyder T. *Tyranie. 20 lekcí z 20. století*. Nakladatelství PASEKA. 2017).

150. Míra privatizace veřejného prostoru ve Strakonících několika jednotlivci sdruženými ve Strakonické Veřejnosti (5 členů) a doslova „kolaborujících“ politických uskupení i tradičních, etablovaných politických stran (ČSSD, ODS, KSČM), či spíše jejich čelných představitelů, o jejichž počínání možná ani politické centrály nemají tušení, systematickosti a důslednosti, s jakou byl po celé volební období veřejný prostor ve Strakonících postupně okupován i samozřejmost, s níž vedení města přistupovalo k obsazování řídicích funkcí v městských či převážně městských společnostech podle politického klíče či výměnou za politickou loajalitu nejen v případě koaličních partnerů, ale i u opozičních subjektů, jejichž lídři ochotně vyměnili tyto posty za vlastní boj o přízeň voličů, resp. za svobodnou soutěž politických stran a uskupení jako takovou, soud doslova překvapila. Svoboda, resp. svobodné volby a svobodná soutěž politických stran nemůže být prázdnou proklamací. Bezobsažnou floskulí. Ke státu, ale ani k veřejnoprávní korporaci, jakou představuje například obec, nelze přistupovat jako k privátnímu majetku. Obec, ani stát nejsou firma a obecní majetek (teplárna, pivovar aj.) není jeho základním kapitálem. Občan není zaměstnancem vítězné politické strany.
151. Nelze navíc přehlédnout, že propuštěním tajemníka městského úřadu a dlouhodobým neobsazením jeho funkce se ve vedení volebního úřadu ocitl jeden z lídrů sdružení kandidujícího v těchto volbách – starosta města Břetislav Hrdlička. Ač před soudem navozoval starosta města dojem, že málem ani neví, že se tak stalo a co vše do této jeho kompetence spadá, již jen tato systémová podjatost představuje poměrně zásadní překročení pravidel soutěže politických subjektů v podmínkách fair play. A i v této souvislosti soud zaznamenal starostovo vyjádření o tom, že vlastně není politik. „Kdo je tedy politik?“ dotazoval se soud opakovaně v průběhu dokazování zástupců Strakonické Veřejnosti. Přesvědčivé odpovědi se ale nedočkal.
152. Shora popsaným a prokázaným jednáním rady města byla naplněna první a druhá podmínka Nejvyšším správním soudem judikovaného algoritmu přezkumu volebních stížností, kdy došlo k porušení základních principů demokratického státu. Toto porušení pak mělo přímý vliv na předvolební kampaň ve Strakonících, která byla tímto způsobem nezákonně omezena. Správnost

těchto závěrů krajského soudu potvrdil Ústavní soud ČR ve shora citovaném nálezu, kterým bylo předchozí rozhodnutí krajského soudu v projednávané věci zrušeno. Ústavní soud ČR výslovně konstatoval, že: „[...]obstojí konstatování zásadních vad volebního procesu: skutková zjištění odůvodňují závěr o účelovém postupu představitelů Strakonické Veřejnosti vůči politické konkurenci v období volební kampaně a době jí bezprostředně předcházející, tím, že uplatněním vlastních pravomocí a jiného vlivu omezovali podmínky pro vedení volební kampaně politické konkurence způsobem pro politickou konkurenci nepředvídatelným a zároveň této své mocenské a informační převahy využívali ve vlastní kampani. Tím došlo k podstatnému narušení rovnosti a férovosti volební soutěže.“, a dále též, že: „[...]jsou naplněny i podmínky druhého kroku výše nastíněného algoritmu, tedy souvislost mezi volební vadou a volebním výsledkem. Představitelé Strakonické Veřejnosti měli, jak plyne z provedeného dokazování, privilegovanou možnost působení na voliče, zatímco jejich politická konkurence musela své kroky ve volební kampani přizpůsobovat podmínkám měněným nepředvídatelným způsobem, což se projevilo i na viditelnosti jejich kampaně ve městě.“

153. S ohledem na citované závěry Ústavního soudu ČR, jimiž byl potvrzen závěr krajského soudu o prokázání omezování podmínek pro vedení volební kampaně politické konkurence ze strany Strakonické Veřejnosti, a to způsobem pro politickou konkurenci nepředvídatelným, kdy Strakonická Veřejnost současně využila své mocenské a informační převahy z titulu většinového zastoupení v radě města pro vlastní kampaň, nebyly krajským soudem zohledněny a provedeny důkazní návrhy navrhovatelem předložené v 8. doplnění návrhu. Tyto důkazní návrhy byly předloženy za účelem dalšího osvědčení ovlivňování volební kampaně Strakonickou Veřejností. Tyto skutečnosti však již krajský soud v předchozím řízení prokázal a závěry krajského soudu v tomto směru učiněné byly Ústavním soudem ČR potvrzeny. Z tohoto důvodu považuje krajský soud provádění dalších důkazů v této souvislosti navržených za zcela nadbytečné, a proto se jimi blíže nezabýval.
154. Jako nedostatečný Ústavní soud ČR shledal závěr soudu o naplnění poslední podmínky zmíněného algoritmu Nejvyššího správního soudu, tedy hodnocení toho, zda v daném případě došlo k hrubému ovlivnění volebního výsledku, tj. zda by byly mandáty rozděleny jinak, pokud by k výše popsaným vadám nedošlo. Krajský soud dle názoru Ústavního soudu pominul aktuální úpravu míry důkazu (§ 60 odst. 3 zákona o volbách) a nevěnoval dostatečnou pozornost též jednomu z pravidel volebního zákona, které má vliv na rozdělení hlasů mezi jednotlivé volební strany, a to je tzv. panašování. S přihlédnutím k těmto závěrům byl krajský soud zavázán, aby o návrhu opětovně rozhodl. Krajský soud o vlivu prokazatelně zjištěných vad volebního procesu na volební výsledky (jejich případné hrubé ovlivnění) uvážil následujícím způsobem:
155. Jak již bylo zmiňovaným nálezem Ústavního soudu předestřeno, novelou č. 322/2016 Sb. došlo ke změně mimo jiné i zákona o volbách do zastupitelstev obcí, která do § 60 odst. 2 až 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí přinesla změnu v podobě nahrazení pouhé potenciality vlivu porušení zákona na výsledek volby požadavkem, aby porušení zákona výsledek volby skutečně (hrubě) ovlivnilo. V řízení před krajským soudem tudíž musí být prokázáno, nejen že došlo k porušení některého zákonného ustanovení týkajícího se průběhu volebního procesu (jak tomu bylo právě v případě posuzovaných voleb do zastupitelstva města Strakonice), ale i že tato protizákonnost ovlivnila výsledek voleb hrubým způsobem. Jinými slovy řečeno: musí být prokázáno, že intenzita zjištěné protizákonnosti zapříčinila, že výsledná volba neodpovídá voliči projevené vůli a není tak zajištěna legitimita zvoleného orgánu. Jak uvedl Ústavní soud ve zrušujícím nálezu „[...] je třeba prokázat samotné ovlivnění [...] volební soud často hodnotí, zda by výsledek dějů ve skutečném světě byl jiný, pokud by i ony děje byly jiné. Odkrytí faktických souvislostí zde není možné na základě výsledku svědků, odborného posouzení příslušných jevů z hlediska fyzikálních, resp. přírodních zákonů, ale nanejvýš prostředky sociálních věd [...] Pro závěr o hrubém ovlivnění voleb je tedy určující komplexní hodnocení skutkového stavu zjištěného v (časově) omezených možnostech volebního soudu z hlediska toho, zda skutková tvrzení o jiném přidělení mandátů, pokud by nebylo došlo k vadě volebního procesu, odpovídají zkušenostem běžného života a soudce je o jejich pravdivosti vnitřně přesvědčen bez rozumných pochybností... Tuto svou kontrafaktuální úvahu pak musí volební soud podrobně odůvodnit ze všech hledisek zákonem předvídaných pro získání mandátu.“

156. Úkolem soudu tak je, aby na základě zkušeností běžného života posoudil, zda prokázaná a Ústavním soudem ČR aprobovaná nezákonnost volebního procesu byla natolik intenzivní, že hrubým způsobem ovlivnila výsledek voleb, který v důsledku této nezákonnosti neodpovídá voliči projevené vůli a zakládá nelegitimitu zvoleného orgánu.
157. Primární úvaha soudu v tomto směru vychází z výsledků komunálních voleb ve Strakoniciích. Z těchto výsledků se podává, že k dosažení 5% uzavírací klauzule chyběl vybraným politickým subjektům následující počet hlasů: hnutí ANO 2011 chybělo celkem 177 hlasů, hnutí Změna pro Strakonice chybělo celkem 1380 hlasů, straně KDU-ČSL chybělo 829 hlasů a straně KSČM chybělo 2430 hlasů. Aby krajský soud mohl zjistit přesné údaje, na základě nichž by z uvedeného počtu chybějících hlasů dovodil počty chybějících voličů, a to s přihlédnutím k možnosti volby tzv. panašování, vyzval Městský úřad ve Strakoniciích, jako volební orgán, aby soudu předložil kompletní volební dokumentaci. Městský úřad ve Strakoniciích na uvedenou výzvu reagoval sdělením, že hlasovací lístky byly na základě § 13 odst. 2 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 59/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů (dále jen „Vyhláška“) zničeny, a to dne 16. 1. 2019.
158. Dle odkazovaného § 13 odst. 2 Vyhlášky obecní úřad převezme veškerou volební dokumentaci, s výjimkou jednoho vyhotovení zápisu o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku, od okrskových volebních komisí. Hlasovací lístky a použité úřední obálky uschová po dobu 30 dnů od uveřejnění výsledků voleb Státní volební komisí; po této lhůtě ponechá pro archivaci 3 sady nepoužitých hlasovacích lístků pro volby do zastupitelstva obce; ostatní hlasovací lístky protokolárně zničí.
159. Z uvedeného vyplývá, že hlasovací lístky mají být zničeny po uplynutí 30 dnů od uveřejnění výsledků voleb Státní volební komisí. Výsledky komunálních voleb uskutečněných ve dnech 5. a 6. října 2018 byly Státní volební komisí vyhlášeny dne 8. října 2018. Ke zničení volebních lístků ve Strakoniciích došlo dle předloženého protokolu až dne 16. ledna 2019, aniž by bylo jakýmkoliv způsobem zdůvodněno, proč byly hlasovací lístky pověřenými pracovníky Městského úřadu ve Strakoniciích zničeny právě v době, kdy výsledek komunálních voleb byl volební stížností napaden u soudu a řízení se v uvedené době nacházelo ve fázi přezkumu před Ústavním soudem ČR. Uvedený postup, kdy volební orgán, tedy Městský úřad ve Strakoniciích, bezprecedentně (a zřejmě i záměrně) zničil hlasovací lístky v době, kdy dosud nebylo rozhodnuto Ústavním soudem ČR o stížnosti, již bylo napadeno rozhodnutí krajského soudu, kterým byly komunální volby ve Strakoniciích prohlášeny za neplatné, považuje soud za účelový, vedený snahou zmařit případný následný přezkum ať již soudu ústavního či soudu krajského. Uvedenému závěru pak svědčí i fakt, že Městský úřad ve Strakoniciích zničil i pomocné sčítací archy, které jsou dle Pokynů pro postup okrskových volebních komisí při zjišťování výsledků hlasování ve volebním okrsku vydaných Českým statistickým úřadem povinnou součástí volební dokumentace, která zničení dle 13 odst. 2 Vyhlášky nepodléhá. Je zřejmé, že s takovým postupem městského úřadu nepočítal ani Ústavní soud ČR (i ten bude patrně horlivostí městského úřadu překvapen), neboť to byl on, kdo navedl krajský soud v dalším řízení k podrobnější úvaze o rozsahu event. panašování, čehož je z podstaty věci možno zcela konkrétně dosáhnout samo sebou jen tím, že by volební lístky byly podrobeny důkladnému vyhodnocení Českým statistickým úřadem, jehož odpověď ze dne 16. 4. 2019 ale potvrzuje, že jiným způsobem toto zadání splnit nelze. Městským úřadem (vědomě) navozený stav ale v žádném případě nemůže znamenat závěr o tom, že k hrubému ovlivnění výsledků voleb nedošlo, když tento „úkol“ předestřený Ústavním soudem ČR nemůže být z výše uvedených důvodů krajským soudem beze zbytku splněn (je třeba navíc dodat, že ani Ústavní soud ČR nepředjímá, že by panašování mělo být pro souzenou jediným relevantním hlediskem, když zde paralelně nabízí např. *zkušenosti běžného života*).
160. Krajský soud proto v důsledku výše zmíněného postupu Městského úřadu ve Strakoniciích neměl možnost zjistit zcela přesný počet hlasů, které byly voliči uděleny tzv. panašování. Nemožnost zjištění konkrétního počtu hlasů udělených voliči panašování ostatně potvrdil právě i Český

statistický úřad, jehož sdělením ze dne 16. 4. 2019 krajský soud dokazování neprováděl, neboť uvedené sdělení má o rozsahu panašování nulovou vypovídací hodnotu (srov. náleze Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2019, sp. zn. III. ÚS 35/19). I přes uvedenou překážku však krajský soud provedl na základě údajů dostupných z dochovaných Zápisů o průběhu a výsledku hlasování v jednotlivých okrscích a na základě údajů dostupných na webovém portálu www.volby.cz srovnání a výpočty, na základě kterých dospěl k závěru, že metoda panašování byla v komunálních volbách ve Strakoniciích využita pouze ve velmi omezené míře.

161. V první řadě je nutno ozřejmit pojem panašování jako takový, neboť vlastnosti tohoto volebního systému nejsou mezi voliči dobře známy a bývají tak voliči nesprávně zhodnoceny. Panašování je v českém volebním systému možné od roku 1990, kdy má volič tolik preferenčních hlasů, kolik se volí členů příslušného zastupitelstva, přičemž ve svém výběru není omezen. Jedná se tedy o způsob volby, který dává voliči možnost vybírat kandidáty napříč jednotlivými kandidátkami. Volič přitom není omezen na jedinou kandidátku a má tedy právo sestavit hlasovací lístek podle svého uvážení ze všech předložených kandidátních listin. [BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. 2009. Praha: Grada, 2009. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-2908-4.]
162. Každý volič má tři možné strategie, jak se svými hlasy naložit. Buď zaprvé na svém lístku označí jednu politickou stranu a tím všechny své hlasy odevzdá této straně, tedy všem jejím kandidátům. Nebo se zadruhé volič rozhodne hlasovat pro osobnosti a všechny své hlasy rozdělí mezi kandidáty napříč stranami. Třetí možností je oba způsoby zkombinovat, tedy vybrat osobnosti napříč kandidátními listinami a zbytek hlasů přidělit jedné z politických stran. Hlasy pak získává x nejvýše postavených kandidátů označené kandidátní listiny. [LEBEDA, Tomáš. (2009). *Komunální volby klamou. Krátké zastavení nad problematickými aspekty volebního systému pro obecní zastupitelstva. Acta politologica*, Vol. 1, No. 3, s. 332-343. ISSN 1803-8220.]
163. Krajský soud byl zrušovacím náleze Ústavního soudu ČR směřován k tomu, aby zvážil, do jaké míry mohlo panašování ovlivnit výsledky voleb ve Strakoniciích. Tedy pokud hnutí ANO 2011 chybělo pro splnění uzavírací 5% klauzule 177 hlasů, zda by s ohledem na rozsah panašování tyto hlasy odevzdalo 9 voličů (= voliči volí celé kandidátky) či 177 voličů (= panašující voliči).
164. Za situace, kdy krajský soud s ohledem na absenci hlasovacích lístků neměl možnost zjistit přesný počet odpanašovaných hlasů náležejících určitému počtu voličů, zvolil metodu, jak takový počet co nejpřesněji (s vědomím nezbytné a pochopitelné abstrakce) stanovit, a to tak, že určil míru hlasování pro listinu (označení jedné politické strany). Krajský soud z dostupných zápisů o výsledcích hlasování identifikoval na každé listině kandidáta s nejnižším počtem hlasů a zároveň předpokládá, že tento kandidát patrně nezískal žádný individuální (= preferenční) hlas a tak hlasy jemu přidělené představují pouze ty hlasy, které získal z hlasů odevzdaných pro celou kandidátní listinu. Na základě toho pak vypočetl maximální možný počet (resp. procento) hlasů, které mohly být odevzdány listině jako celku (viz Tabulka 1 – první sloupec; ona abstrakce tohoto postupu spočívá v možnosti, že i zisk nejslabšího kandidáta na listině byl částečně výsledkem individuálních hlasů - proto se skutečně jedná o maximální hodnoty).

Tabulka 1 - Minimální míra panašování pro jednotlivé listiny – Strakonice 2018

Pořadové číslo strany	Název volební strany	Maximální podíl hlasů, které byly odevzdány listině jako celku (%)	Minimální podíl hlasů, které listina získala z hlasů pro její jednotlivé kandidáty – tj. panašování (%)
1.	ANO 2011	72,9	27,1
2.	Občanská demokratická strana	59,8	40,2
3.	Svob.a př.dem.-T.Okamura (SPD)	80,8	19,2
4.	PRO 2016	47,9	52,1
5.	Změna pro Strakonice	72,0	28,0
6.	Strakonická Veřejnost	87,4	12,6
7.	Křesť.demokr.unie - Čs.str.lid.	65,6	34,4
8.	TOP 09 a nezávislí	60,2	39,8
9.	Jihočechy 2012	78,6	21,4
10.	Společně pro Strakonice	63,3	36,7
11.	Česká str.sociálně demokrat.	62,4	37,6
12.	STRAKONICE-PŘIMO S POD. REAL	65,6	34,4
13.	Komunistická str. Čech a Moravy	79,7	20,3
14.	Volba pro město	51,3	48,7

165. K maximálním procentům hlasů odevzdaných pouze pro celou listinu (sloupec první v Tabulce 1) se připojuje druhý sloupec, který představuje dopočet do 100 % v podobě minimálního procenta hlasů, které listina získala na základě hlasů pro její jednotlivé kandidáty. Způsoby, jak voliči mohli tímto způsobem rozdělit své hlasy, jsou v zásadě dva. Za prvé je mohli rozdělit mezi kandidáty napříč listinami. Za druhé mohli hlasovat pro jednu listinu a k tomu pro další kandidáty z jiné / jiných listin. Druhý ze znázorněných sloupců v Tabulce 1 proto představuje s vysokou mírou pravděpodobnosti blížící se jistotě minimální míru panašování.
166. Z Tabulky 1 také vyplývá, že minimální míra panašování výrazně variuje napříč listinami kandidujících subjektů. Zcela nejnižší hodnotu dosahuje v případě Strakonické Veřejnosti (12,6 % hlasů). Uvedené svědčí o tom, že kandidáti této strany nebyli příliš často voleni spolu s kandidáty jiných subjektů, ale že hlasy pro Strakonickou Veřejnost byly dominantně odevzdávány v podobě jediného hlasu pro celou listinu.
167. Uvedenému závěru nasvědčuje i skutečnost plynoucí z dochované volební dokumentace, a sice že voliči ve Strakonici využili téměř všechny hlasy, které měli k dispozici (volič ve Strakonici průměrně nevyužil jen 1,10 hlasů z 21). Jinými slovy – většina voličů využila všech 21 hlasů, které mohli ve volbách udělit.
168. Taktéž počet nevyužitých hlasů – 9 908 – vypovídá o nikoli dominantním počtu panašujících voličů. Uvedená hodnota je navíc velmi nízká i ve srovnání s ostatními jihočeskými (dříve okresními) městy, jak je zřejmé z Tabulky 2.

Tabulka 2 – Nevyužité hlasy v obecních volbách 2018 (okresní města v Jihočeském kraji)

	zastupitelé	voliči	odevzdané obálky	platné hlasy	max. hlasů	rozdíl	podíl z odevzdaných obálek	%
ČB	45	74631	28892	1205155	1300140	94985	3,29	7,31
ČK	23	10391	4423	91411	101729	10318	2,33	10,14
JH	27	17488	7882	188596	212814	24218	3,07	11,38
PI	27	23554	9480	230708	255960	25252	2,66	9,87
PT	21	8891	4426	85261	92946	7685	1,74	8,27
ST	21	18131	9035	179827	189735	9908	1,10	5,22
TÁ	27	27737	11067	273793	298809	25016	2,26	8,37
							na 1 odevzdanou obálku připadá průměrně x nevyužitých hlasů	v % z počtu mandátů

169. Dominance Strakonické Veřejnosti je v kontextu výsledků voleb v jiných podobně velkých městech rovněž zcela výjimečná. Důsledkem krajským a Ústavním soudem ČR konstatovaného „podstatného narušení rovnosti a férovosti volební soutěže“ není jenom nebývale vysoký zisk vítězného subjektu, ale taktéž obrovský propad soupeřících subjektů, z nichž 71,4 % vůbec nepřekročilo 5% uzavírací klauzuli. Strakonické výsledky jsou v kontextu ostatních voleb v podobně velkých městech ČR výrazně deformované a zcela anomální. Srovnání přináší Tabulka 3, která obsahuje 20 měst, které jsou svým počtem obyvatel nejbližší Strakonici. Jedná se o města od 20 do 25 tisíc obyvatel, kterých je včetně Strakonice v ČR celkem 21. Deset z nich je lidnatějších a deset méně lidnatých než Strakonice. Ve sledované skupině dvaceti měst bylo průměrné procento propadlých hlasů 5,69 %. To znamená, že subjekty, které nepřekročily 5% uzavírací klauzuli a nemohly se tak účastnit skrutinia (rozdělování mandátů), v průměru získaly dohromady 5,69 % v každém městě. Naproti tomu ve Strakonici se jednalo o 28,2 %, což je mezi skupinou zkoumaných měst zcela nejvyšší hodnota. Ve Strakonici ze 14 kandidujících subjektů nepostoupilo do skrutinia 10 z nich, tedy 71,4 % (!). Průměrný počet takto nepostoupivších subjektů je v referenční skupině měst ale pouze 17,1 % listin. Propad je tak ve Strakonici zcela mimořádný jak z hlediska hlasů, tak z hlediska počtu subjektů. Jediným městem, které se Strakonici v těchto parametrech alespoň trochu přiblížilo, byl Hodonín. Tam však nedošlo k problematické dominanci jediného subjektu, ale naopak zde vítěz získal pouhých 18,7 % hlasů.

Tabulka 3 - Srovnání propadlých hlasů ve Strakonici s 20 městy s nejbližším počtem obyvatel

Město	Počet obyvatel	Účast v %	Platných hlasů	Propadlých hlasů	Procento propadlých hlasů	Kandi-dujících listin	Propad-lých listin	Procento propadlých listin
Břeclav	24 797	40,43	202 718	0	0,00	9	0	0,00
Hodonín	24 683	33,79	198 351	52 583	26,51	14	7	50,00
Český Těšín	24 599	39,32	190 791	0	0,00	9	0	0,00
Litvínov	24 143	30,95	123 462	1 753	1,42	9	1	11,11
Litoměřice	24 045	42,62	196 100	31 691	16,16	10	4	40,00
Krnov	23 595	37,04	174 950	0	0,00	8	0	0,00
Nový Jičín	23 567	38,94	196 862	62	0,03	9	1	11,11
Sokolov	23 438	30,32	129 883	7 685	5,92	9	3	33,33

Shodu s prvopisem potvrzuje Blanka Sládková

Chrudim	23 133	43,53	195 686	0	0,00	8	0	0,00
Havlíčkův Brod	23 101	42,94	176 301	0	0,00	10	0	0,00
Strakonice								
Klatovy	22 288	41,35	170 079	16 089	9,46	10	3	30,00
Valašské Meziříčí	22 200	41,92	167 603	20 897	12,47	10	3	30,00
Kopřivnice	22 091	38,52	134 464	0	0,00	10	0	0,00
Jindřichův Hradec	21 460	45,08	188 596	16 529	8,76	10	2	20,00
Vyškov	20 999	41,39	169 588	0	0,00	8	0	0,00
Žďár nad Sázavou	20 994	44,02	185 286	0	0,00	8	0	0,00
Bohumín	20 761	37,95	143 482	12 651	8,82	8	3	37,50
Blansko	20 650	45,77	171 954	3 739	2,17	10	2	20,00
Kutná Hora	20 536	42,63	168 203	16 140	9,60	12	3	25,00
Náchod	20 132	47,94	176 184	21 976	12,47	9	3	33,33
Průměr 20 měst	22 561	40,32	173 027	10 090	5,69	9,5	1,8	17,07
Strakonice	22 888	49,86	179 827	50 716	28,20	14	10	71,43

170. Dalším důsledkem dominance vítězného hnutí Strakonická Veřejnost je i nebývalá nadreprezentace tohoto vítěze voleb. Strakonická Veřejnost získala 1,5x vyšší procento mandátů, než jaké obdržela od voličů procento hlasů. Na základě 51,2 % hlasů totiž tento subjekt získal 76,2 % mandátů (!), a to za situace, kdy celkem 3 politické subjekty byly mimořádně blízko 5 % uzavírací klauzuli. Hnutí ANO by býval postačoval další zisk odpovídající počtu hlasů pouhých devíti voličů. V takovém případě by ANO překonalo 5% klauzuli a získalo jeden mandát na úkor Strakonické Veřejnosti. Podobným způsobem by platilo, že pokud by KDU-ČSL získala hlasy odpovídající 40 voličům, pak i tato strana by překonala uzavírací klauzuli a získala mandát. A konečně hnutí Změna pro Strakonice by stejného úspěchu dosáhlo, pokud by na úkor vítěze získalo hlasy odpovídající hlasům 66 voličů. TOP 09 pak od druhého jejího mandátu dělil zisk odpovídající hlasům 51 voličů. To platí pro případ, že by klauzuli překonaly pouze čtyři subjekty, jak tomu ve volbách skutečně bylo. Pokud by však došlo k výše nastíněnému zisku dalších tří malých subjektů, pak by TOP 09 stačil ke druhému mandátu zisk odpovídající hlasům pouhých 34 voličů.
171. Jinými slovy, aby se změnil poměr sil v zastupitelstvu o jeden mandát, stačily by na to hlasy odpovídající devíti voličům. To je pouhých 0,1 % ze všech voličů, kteří se ve Strakonících zúčastnili voleb (a 0,05 % všech oprávněných voličů). Aby majitele změnily hned čtyři mandáty, to je cca pětina zastupitelstva, postačoval by na to teoreticky přesun hlasů odpovídající pouhým 149 voličům. To je cca 1,65 % voličů z těch, kteří se ve Strakonících zúčastnili voleb (a 0,82 % všech oprávněných voličů). Změněno by však takto mohlo být celých 19 % mandátů.
172. Celkově lze uzavřít, že významné změny v rozdělení mandátů (až pětina mandátů) by byly možné na základě minimálních přesunů počtu hlasů. Tyto objemy hlasů jsou v podstatě nicotné ve srovnání s množstvím hlasů, které by bylo možné získat ve volební kampani, která by probíhala férově a na základě rovných podmínek.
173. I pokud by soud přistoupil na krajně nepravděpodobnou verzi, dle níž by chybějících 177 hlasů hnutí ANO 2011 panašováním přispělo právě 177 voličů, je soud přesvědčen o tom, že pokud by k zjištěným vadám volebního procesu ve Strakonících nedošlo, získalo by hnutí ANO 2011 bezpochyby potřebný počet hlasů pro dosažení uzavírací klauzule. V této souvislosti je třeba si uvědomit, že 177 hlasů z celkového počtu hlasů (380 751 hlasů) všech voličů v seznamu

(18 131 voličů) představuje pouhých 0,046 % hlasů. Nelze totiž při této úvaze vycházet pouze z voličů, kteří svého práva jít volit využili (9 035 voličů), ale je třeba vzít v úvahu vysoce pravděpodobnou, resp. spíše jistou možnost, že v situaci, kdy by k omezení volební kampaně výše popsanými aktivitami Strakonické Veřejnosti nedošlo, přišli by k volebním urnám i voliči, kteří se voleb neúčastnili, neboť je volební kampaň Strakonické Veřejnosti neoslovila a naopak by na základě volební kampaně jiných stran zvolili jiné kandidáty.

174. V návaznosti na uvedené si soud položil zásadní otázku, která s ohledem na zjištěný a prokázaný charakter protizákonnosti volebního procesu ve Strakonících vyvstala, a sice zda by se občan Strakonice rozhodl pro jinou volbu, pokud by měl v rámci předvolební kampaně možnost seznámit se s volební kampaní i jiné politické strany, než pouze Strakonické Veřejnosti.
175. Pojmovým znakem voleb je nesporně snaha každého kandidáta či volební strany získat na svoji stranu co největší počet voličů, tedy obdržet maximum hlasů (pozn. soudu - laicky řečeno: vyhrát volby). Od počtu hlasů se totiž následně odvíjí možnost naplnit program, prosazovat politické cíle a reálně se podílet na výkonu veřejné moci. Prostředky získávání voličské podpory se přitom zase až tak moc neliší od prostředků, které obchodní firmy využívají za účelem co nejlepší propagace svých výrobků: přesvědčování, reklama, pozitivní i negativní kampaň a také nabídka nejrůznějších hmotných plnění. [ŠIMÍČEK, Vojtěch, ed. *Volby - svátek demokracie, nebo pletich?*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, Mezinárodní politologický ústav, 2012. ISBN 978-80-210-5823-1.]
176. Výběr konkrétních témat, na která se politici a politické strany soustřeďují v průběhu volební kampaně, pak může ovlivňovat chování voličů a výsledky volebního procesu. Politická reklama je jedním z nejsledovanějších jevů politické komunikace a její role zejména v předvolebním procesu stále stoupá. Politická reklama se v průběhu svého vývoje stala dominantním nástrojem volebního, respektive politického marketingu a také významnou formou komunikace mezi politiky a veřejností. Politici ji dnes užívají nejen kvůli snaze ovlivnit volební výsledky a dosáhnout co největšího volebního zisku, ale také k tomu, aby prosadili potřebnou politickou agendu. Hlavními funkcemi politické reklamy je informovat a přesvědčovat. Informativní rozměr politické reklamy souvisí s předpokladem, že v moderních zastupitelských demokraciích je racionální výběr voliče ve volbách založen především na informacích. Televizní politické reklamy tvoří pouze zanedbatelnou položku v rozpočtech politických stran a kandidátů na vlastní politickou propagaci. Naopak jiné formy politické reklamy, jakými jsou např. propagace v tisku, prostřednictvím internetu, billboardů, citylightů, tiskových konferencí, volebních mítinků a dalších prostředků se užívají daleko častěji a z hlediska tvorby a vlivu kampaně hrají daleko významnější roli. [LEBEDOVÁ, Eva. *Voliči, strany a negativní kampaň: politická komunikace v České republice*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON). Studie (Sociologické nakladatelství). ISBN 978-80-7419-158-9.]
177. Z uvedeného vyplývá, že politická reklama realizovaná v rámci volební kampaně představuje naprosto stěžejní formu komunikace mezi kandidujícími politickými subjekty a voliči, kteří tímto způsobem získávají informace, jež jsou následně hlavním podkladem jejich volby. K obdobným závěrům docházejí i Schmitt-Bech a Farrell v knize *Do Political Campaigns Matter?*, v níž konstatují: „Pro nové demokracie zároveň platí, že kampaně mohou mít na voliče větší účinek, protože stranické vazby jsou v nich slabé a chybí tradiční ideologické ukotvení stran. Z těchto důvodů jsou voliči od počátku náchylnější vlivům kampaní.“ Média hrají určující roli například i ve Spojených státech amerických, kde se pro zajištění svobodné soutěže politických stran aplikuje zásada rovnosti šancí. Na základě této zásady Nejvyšší soud potvrdil, že Kongres může pověřit Federální komisi pro komunikaci, aby odebrala licenci tomu provozovateli, který „svévolně, vědomě a opakovaně neumožnil přiměřený přístup nebo možnost zakoupit přiměřenou část vysílacího času“ kandidátům na federální funkci. [CBS, Inc. V. FCC, 453 U.S. /1981)]

178. V České republice i nadále zastává nejvýznamnější roli politická reklama realizovaná prostřednictvím billboardů a tisku, o čemž svědčí i závěry odborné literatury: „*Ačkoliv se politické kampaně stále více a více přesouvají na internet, jsou tradiční média spolu s kontaktní kampaní stále páteří českých volebních klání. A bude tomu tak pravděpodobně i nadále. Na internetu totiž rozhodně nejsou všechny skupiny obyvatel. [...] Politické kampaně v České republice jsou – k překvapení mnohých zahraničních konzultantů – stále ještě symbolizovány stovkami billboardů.*“ [ŠÍMA, Pavel a Marcela KRÁLIKOVÁ. *Volební kampaně 2013*. Brno, 2014. ISBN 978-80-7485-026-4.]
179. Politická reklama v rámci volební kampaně je tedy významným, ne-li hlavním a pro některé voliče i jediným prostředkem čerpání informací o kandidujících politických subjektech a jejich členech. Běžný volič čerpá informace, které formují jeho volební rozhodnutí, právě z nejrozličnějších prostředků volební kampaně. Z výše citovaných závěrů odborné literatury se podává, že v České republice jsou stěžejním prostředkem volební kampaně tradiční média, kromě kontaktní kampaně tedy zejména tisk a billboardy (plakátovací tabule/výlepové plochy). Fungování politické reklamy má přitom shodné mechanismy jako v případě klasické reklamy marketingové. Reklama působí tak, že je nám znova a znova nabízeno určité zboží. Podstatou reklamní manipulace je, že vidíme reklamu tak často, až se nám v podvědomí značka propojuje s určitým typem zboží. Shodný účinek má i politická volební kampaň, která voličům na nejrozličnějších místech opakovaně prezentuje konkrétní politickou stranu, její kandidáty a nejrozličnější hesla, která si běžný volič díky každodennímu vnímání takové reklamy automaticky s určitou politickou stranou spojuje.
180. V případě politické reklamy v tisku pak její adresáti, tedy potenciální voliči, získávají informace o inzerující politické straně či jejích kandidátech. Bezpochyby lze souhlasit s tím, že tisk nemůže soupeřit s televizním vysíláním v rychlosti a aktuálnosti předávaných informací. Může však poskytovat širší pohled na volební dění, nabízet komentáře, nezávislé analýzy, může být platformou sloužící ke štěpení a naopak utváření názorů. [ŠÍMÍČEK, Vojtěch, ed. *Volební kampaň v České republice*. Brno: Masarykova univerzita, 2000. ISBN 80-210-2352-x.]
181. Tiskem lze přitom rozumět nejen celostátní tisk, ale na úrovni komunální především rozšířené místní zpravodaje informující obyvatele o dění v obci či ve městě. V lokálních volbách je nejběžnější právě placená inzerce v lokálních periodících, zejména zpravodajích vydávaných obcemi, dále venkovní reklama na billboardech a citylightech a také reklama na sociálních sítích. Obecní zpravodaje (tedy tiskoviny vydávané samotnými obcemi) představují v regionálním kontextu jeden z hlavních a vlastně do určité míry bezkonkurenčních informačních kanálů o lokální politice a lokálním vládnutí. Tyto zpravodaje jsou zpravidla [asi v 90 % případů (Černá, Michaela. 2014. „Obecní zpravodaje pod vlivem radnic.“ *Deník veřejné správy*, 22. 5., dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6649690>.)] zdarma distribuovány do poštovních schránek obyvatelům obce. Z hlediska obsahu mají 86 % čistě lokálních témat, což je odlišuje od ostatních typů médií, jejichž obsahové zaměření je mnohem širší. Co do jejich dosahu překonávají obecní zpravodaje dokonce lokální televizi či rozhlas, neboť ani tato média nejsou tak rozšířena jako právě zdarma distribuované obecní zpravodaje [Černá, Michaela. 2014. „Obecní zpravodaje pod vlivem radnic.“ *Deník veřejné správy*, 22. 5., dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6649690>]. Jsou tedy dostupné velmi širokému okruhu občanů a voličů, a to i těm, kteří politiku příliš nesledují a nezajímají se o ni.
182. Z hlediska oslovování voličů v kampaních lze voliče rozdělit na dvě základní skupiny. Voliče, kteří věnují pozornost volební kampani a sledují ji (*aktivní, zainteresovaní voliči*) a voliči, kteří kampaň nesledují a informace o volební kampani si sami nevyhledávají (*pasivní, nezainteresovaní voliči*). Právě pasivní voliči jsou nejefektivněji oslovováni prostřednictvím placené politické reklamy (ať už ve formě inzerce nebo pomocí venkovní velkoplošné), neboť tato reklama na ně působí (zasáhne je), i když ji sami aktivně nevyhledávají.

183. Aby však politická reklama měla kýžený účinek a naplnila tak svůj účel, musí být politickým subjektem dostatečným způsobem prezentována: „*K tomu, aby kandidující politická strana mohla účinně vstoupit do volebního klání se svými politickými soupeři, a aby tedy vůbec mohla ovlivňovat veřejné mínění ve svůj prospěch, je nezbytné, aby měla přístup k médiím, v nichž by mohla prezentovat svůj volební program, své postoje k aktuálním dlouhodobým tématům, a aby mohla o těchto problémech diskutovat před zrakem voličů se zástupci jiných kandidujících politických stran.*“ (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2006, sp. zn. Vol. 66/2006, in: č. 948/2006 Sb. NSS)
184. Na základě znalosti působení volebních kampaní a jejich účinků na voliče, lze tvrdit, že nemohou-li kampaně politických stran naplnit svůj mobilizační, informační i přesvědčovací rozměr (např. omezením venkovní politické reklamy, omezením inzerce v lokálních periodických – včetně zpravodajů vydávaných obcemi), nebude dostatečně aktivován politický zájem voličů, ani jejich stranická podpora, což se negativně promítne do volebních zisků subjektů, kterým byla znemožněna standardní a regulérní volební kampaň. Jakékoli omezení politické reklamy konkurenčních subjektů (ať už formou zásahu do možnosti zaplatit si inzerci v obecních zpravodajích či na venkovních plakátovacích plochách) znamená zásah do soutěživosti voleb, jejímž hlavním výrazem je volební kampaň, která představuje nejdůležitější způsob komunikace mezi vládou a voliči (tj. politiky a voliči).
185. Měření efektu vlivu volební kampaně na výsledek voleb představuje metodologicky nesnadný úkol, nicméně odborné studie prokazují, že v posledních dvaceti letech stoupá počet voličů, kteří se o volbě strany rozhodují až v samotném průběhu volebních kampaní – tedy v době – kdy strany směřují k voličům svá sdělení a politicky je mobilizují [Hansen, Kasper. M. a Rasmus T. Pedersen. 2014. „Campaigns matter: How voters become knowledgeable and efficacious during election campaigns.“ *Political Communication*, 31(2): 303–324.]. Z toho plyne, že průběh a charakter volebních kampaní představuje zásadní proměnnou, která ovlivňuje samotný výsledek voleb. V kontextu komunálních voleb toto tvrzení můžeme ilustrovat například i frekventovanými volebními úspěchy nových regionálních hnutí, která při svém zcela prvním vstupu do volební soutěže (tedy při první kandidatuře a účasti ve volbách) dokázala uspět ve volbách takovým způsobem, že dosáhla dvouciferného volebního zisku. Tento zisk je pak nutné přičítat zcela na vrub volební kampaně, protože pokud strany nemají žádnou předchozí politickou historii, rozhodují se voliči zcela a jen na základě vnímání a působení volební kampaně. V roce 2018 to byly například subjekty Hnutí pro Hodonín se ziskem 18,66 % hlasů, Krásná Kopřivnice 14,56 % hlasů, Hradec srdcem a rozumem + Svob. 12,48 % hlasů (Jindřichův Hradec), Náš Vyškov 10,19 % hlasů, Změna 2018 13,20 % hlasů (Žďár nad Sázavou) či Město pro lidi 17,49 % (Kutná Hora). Nutno však dodat, že toto působení volební kampaně vyžaduje absenci vnějších zásahů do svobody stran neomezeně informovat, mobilizovat, aktivizovat a přesvědčovat voliče.
186. Jestliže zásahem veřejné moci (tedy vládní strany či koalice) dojde k omezení možnosti nakupovat a objednávat politickou reklamu ve vlivných lokálních médiích či obecních zpravodajích, které jsou zdarma distribuovány veřejnosti, nebo k omezení možnosti realizovat vlastní politickou kampaň na výleповých plochách ve vlastnictví města, lze implikovat, že tím byly zásadním způsobem narušeny soutěživé volby. Konkurenčním stranám tak nebylo dostatečně umožněno, aby voličům sdělovaly své záměry a priority.
187. Pokud volič každodenně vnímal pouze politickou reklamu Strakonické Veřejnosti, z níž se dozvídá o jejích úspěších dosažených v uplynulém volebním období, aniž by měl možnost získat informace o jiných kandidujících politických subjektech, popřípadě byl konfrontován s event. kritikou Strakonické Veřejnosti, je takový způsob volební kampaně omezující politickou konkurenci způsobilý vyvolat ve voliči dojem, že je to právě jen Strakonická Veřejnost, která je schopna své volební sliby splnit, bez ohledu na to, jsou-li takové sliby reálné. Pokud totiž obyvatelé Strakonice neměli možnost ostatní kandidující politické subjekty a jejich názory (vůbec či jen minimálně) registrovat a vnímat, pak takový stav v běžném voliči navodí dojem, že pouze Strakonická

Veřejnost realizuje slíbené cíle ve prospěch obyvatel města, což samo o sobě rozhodování voliče o tom, komu hlas udělí, zcela jistě ovlivní.

188. Jestliže běžný volič ve Strakoniciích opakovaně vnímal pouze politickou reklamu Strakonické Veřejnosti, která díky svému většinovému zastoupení v politické reprezentaci města měla na rozdíl od své politické konkurence možnost rozsáhle prezentovat v místním zpravodaji či televizi, popř. na mnoha propagačních či kulturních a společenských akcích jen cíle strany, její program a úspěchy, jakož i jednotlivé představitele je zcela nasnadě, že běžný volič pak před samotnou volbou disponoval toliko informacemi o Strakonické Veřejnosti, aniž by v rámci své volby mohl zvážit i informace o konkurenčních politických subjektech či jejich reprezentantech. Popsaná jednostranná volební informovanost běžného voliče bezpochyby jeho voličské rozhodnutí ovlivnila, což se ostatně projevilo i masivním vítězstvím jediné prezentované politické strany.
189. Z výpovědi svědka Petra Sojky, zástupce hnutí ANO 2011, vyplývá, že uvedené politické hnutí mělo zájem realizovat vlastní politickou reklamu na výlepových plochách města, což bylo zástupkyní hnutí ANO 2011 doloženo dne 15. 11. 2018 též písemně. Jak již soud uvedl, hnutí ANO 2011 chybělo pro dosažení 5% uzavírací klauzule 177 hlasů. S přihlédnutím k možnosti panašování v komunálních volbách ve Strakoniciích mohlo 177 hlasů odevzdat 9 až 177 voličů, reálněji a s určitou mírou nepřesnosti omezenou spíše na rozmezí 9 až 69, (dle poměru odpanašovaných hlasů a hlasů odevzdaných pro jedinou stranu, plynoucího z výsledků výše uvedené Tabulky 1). Ale i v případě, kdy by hnutí ANO 2011 pro dosažení uzavírací klauzule scházelo 177 voličů, lze na základě shora prokázaného vlivu politické volební kampaně na informovanost a následné volební rozhodnutí běžného voliče konstatovat, že za situace, kdy by hnutí ANO 2011 mělo možnost prezentovat svou volební kampaň na výlepových plochách města Strakonice (jak o to ostatně mělo zájem), potřebnou voličskou podporu (ať již 9 nebo 69 nebo 177 voličů) by získalo, v důsledku čehož by se do politické reprezentace města nepochybně dostalo, a to i s přihlédnutím k celorepublikovým volebním úspěchům tohoto hnutí.
190. Neméně významný je i údaj o volební účasti ve Strakoniciích, která dosahovala 49,86 %. S ohledem na výše prokázaný vliv volební reklamy na volební rozhodnutí voliče je krajský soud přesvědčen o tom, že pokud by občané Strakonice měly dostupné informace i o jiných politických subjektech nežli pouze o Strakonické Veřejnosti, a to např. díky politické reklamě na výlepových plochách města či v místním zpravodaji, přišlo by k volbám víc voličů a politická konkurence Strakonické Veřejnosti by získala více hlasů, než tomu bylo v přezkoumávaných komunálních volbách.
191. Soud v této souvislosti nemohl (sic podpůrně, neboť jiná než celostátní data v tomto směru k dispozici nejsou) nepřihlídnout i ke skutečnosti, že před komunálními volbami bylo průměrně 63 % nerozhodnutých voličů (viz průzkumy spol. MEDIAN a KANTAR TNS dostupné na webové adrese: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2589796-v-praze-zvazuje-nejvic-lidi-volbu-piratu-a-ods-v-ostrave-a-brne-ma-nejvyssi-potencial>). Popsané jednání rady města porušující základní principy demokratického právního státu tak významně zpochybnilo volební výsledek a je i pro výše uvedené ohledně působení a významu politické reklamy a propagace jisté, že volební výsledek byl tímto jednáním hrubě ovlivněn, neboť volební výsledek neodpovídá vůli voličů dosažené jinak za situace férové předvolební soutěže.
192. Další významnou indicii o hrubém ovlivnění výsledku voleb představuje i volební výsledek dosažený Strakonickou Veřejností (16 zastupitelů z 21), která jediná a v zásadě kontinuálně po celé volební období prováděla (byť částečně do hávu označovaného „vedení města“) zahalenou volební kampaň. Pokud by k popsáním zákazům a dlouhodobému a systematickému potlačování opozice vedením města, kterým jednoznačně byla omezena volná politická soutěž ve městě, nedošlo, je soud na základě zkušeností běžného života, které byly nastíněny shora, přesvědčen o tom, že by volební výsledky ve městě Strakonice dopadly odlišně.

193. Právě zmiňovaná míra vlivu Strakonické Veřejnosti zapříčiněná jejím většinovým zastoupením ve vedení města Strakonice představuje zásadní faktor ovlivňující volební výsledek. V souvislosti s tímto efektem je významnými - nejen českými - politology zmiňován fenomén tzv. inkumbence (na tomto místě soud nemůže nezmínit článek amerického historika a odborníka na střední Evropu Kierana D. Williamse, v němž se tento odborník výslovně zabývá vlivem inkumbence na komunální volební výsledky ve Strakonici: <https://medium.com/@KDWilliams7/my-sweet-little-village-election-bc5ec6fef7a5>). V případě inkumbence se jedná o fenomén, který dle politických teorií spočívá v tom, že politické strany či političtí kandidáti, kteří zastávají volený úřad, mají už z principu výhodu při vedení volebních kampaní. Tím, že zastávali dlouhodobě úřad, jsou bez ohledu na volební kampaň známí i pro ty voliče, kteří se o politické dění aktivně sami nezajímají. Jedná se tedy o výhodu, kterou požívají držitelé politických úřadů oproti svým protikandidátům, když se ucházejí o znovuzvolení. Efekt je silný zejména na úrovni kandidátů v případě českých komunálních voleb. [Bernard, Josef. 2012. „Individuální charakteristiky kandidátů ve volbách do zastupitelstev obcí a jejich vliv na volební výsledky.“ Sociologický časopis / Czech Sociological Review 48 (4): 613-640. http://sreview.soc.cas.cz/uploads/0e40bc717f53cebdb64cc36b61382a3234873f3a_613-640.pdf]
194. Aby mohl soud dále posoudit, zda došlo k hrubému ovlivnění volebního výsledku (tj. zda by byly mandáty rozděleny jinak, pokud by k vadám nedošlo), je nutné empiricky změřit inkumbenční efekt ve srovnatelných městech (soud pro tyto účely zvolil města: Břeclav, Hodonín, Český Těšín, Litvínov, Litoměřice, Krnov, Nový Jičín, Sokolov, Chrudim, Havlíčkův Brod, Klatovy, Valašské Meziříčí, Kopřivnice, Jindřichův Hradec, Vyškov, Žďár nad Sázavou, Bohumín, Blansko, Kutná Hora, Náchod), ve kterých proběhla regulérní volební kampaň bez omezení opozice v přístupu k radničnímu zpravodaji a k městem vlastněným výleповým plochám, jako tomu bylo i ve Strakonici. Jakmile soud zjistí průměrný inkumbenční efekt, bude možno tento efekt srovnat s nárůstem volební podpory Strakonické Veřejnosti za pomoci statistických metod. Tabulky 4 až 6 obsahují údaje veřejně dostupné z webové stránky www.volby.cz a zaznamenávají zisky a ztráty vládních stran, poté opozičních stran a v poslední řadě jsou zde představeny souhrnné výsledky a celkový průměrný inkumbenční efekt.
195. Tabulka 4 ukazuje zisky jednotlivých volebních stran v komunálních volbách 2014 a v komunálních volbách v roce 2018 a jejich případný zisk či ztrátu hlasů (sloupec „Změna %“). Ze všech kandidujících stran, které vládly srovnatelným městům, a které znovuobhájovaly mandáty v roce 2018, dosáhla největšího zisku Strakonická Veřejnost, která si polepšila o 22,22 % hlasů (!). Až na druhém místě skončilo hnutí ANO 2011 v Litvínově, které si polepšilo o 14,1 % hlasů. Na předních pozicích se obecně vyskytuje hnutí ANO, které si ale polepšilo od roku 2014 celorepublikově, a to nezávisle na tom, jestli působilo na lokální úrovni ve vládě či opozici. Pokud se podíváme na místní hnutí podobné svojí strukturou a fungováním Strakonické Veřejnosti, až s velkým odstupem následují „Nestraníci“ v Českém Těšíně (+ 7,09 % hlasů) a „Nestraníci“ v Klatovech (+ 5,12 % hlasů). Další srovnatelná místní hnutí (např. Severočeši Litoměřice, Společně pro Brod), která vládla obdobně velkým městům, již takový výsledek nezaznamenala.
196. Jak výrazně odchylný je výsledek Strakonické Veřejnosti oproti všem vládním stranám obhajujícím svoji pozici v komunálních volbách 2018? K tomu slouží statistická metoda, kdy jsou hodnoty procentuální změny převedeny do standardizovaného měřítka s průměrem 0 a směrodatnou odchylkou 1 (tzv. z-skóre). [Mareš, P., Rabušič, L., Soukup, P. 2015. *Analýza sociálně vědních dat (nejen) v SPSS*. Brno: Masarykova univerzita] Dle standardizovaného normálního rozložení statistická teorie říká, že hodnoty z-skóre nad +2,58 jsou statisticky významně odlišné od průměrné hodnoty. Po převedení je hodnota z-skóre pro Strakonickou Veřejnost 3,68. Tato hodnota výrazně převyšuje hodnotu 2,58. Tudiž je evidentní, že výsledek je v případě Strakonické Veřejnosti statisticky významně odlišný od všech ostatních případů politických subjektů, které v obecních volbách znovu obhájovaly svoji pozici. Analogická interpretace je taková, že se výsledek Strakonické Veřejnosti

systematicky liší od všech ostatních případů srovnatelných stran a tato odlišnost není dána náhodností. Statistická metoda tuto náhodnost vyloučila.

Tabulka 4 - Výsledky voleb pro vládnoucí strany a hnutí, které znovuobhájily mandát

Město	Strana	Z-skóre	Změna (%)	Volby 2018	Volby 2014	Vláda	Parlamentní subjekt
Strakonice	Strakonická Veřejnost	3,68961	22,22	51,15	28,93	ANO	NE
Litvínov	ANO 2011	2,40165	14,10	31,84	17,74	ANO	ANO
Valašské Meziříčí	ANO 2011	1,98449	11,47	35,60	24,13	ANO	ANO
Český Těšín	Nestraníci	1,28976	7,09	17,49	10,40	ANO	NE
Vyškov	Občanská demokr. strana a SNK	1,14224	6,16	13,55	7,39	ANO	ANO
Litoměřice	Občanská demokratická strana	1,05976	5,64	27,34	21,70	ANO	ANO
Klatovy	Nestraníci	0,97728	5,12	15,65	10,53	ANO	NE
Klatovy	Občanská demokratická strana	0,95666	4,99	31,27	26,28	ANO	ANO
Žďár nad Sázavou	ANO 2011	0,88687	4,55	15,95	11,40	ANO	ANO
Jindřichův Hradec	ANO 2011	0,84722	4,30	11,91	7,61	ANO	ANO
Sokolov	ANO 2011	0,78695	3,92	23,90	19,98	ANO	ANO
Havlíčkův Brod	Občanská demokratická strana	0,77902	3,87	17,34	13,47	ANO	ANO
Blansko	VOLBA PR MĚSTO S PODPOROU STAN	0,70288	3,39	11,05	7,66	ANO	NE
Blansko	Občanská demokratická strana	0,62674	2,91	19,60	16,69	ANO	ANO
Kopřivnice	KDU-ČSL+TOP 09,STAN, Zelení	0,62199	2,88	13,98	11,10	ANO	ANO
Litoměřice	Severočeši Litoměřice	0,61406	2,83	9,11	6,28	ANO	NE
Krnov	ANO 2011	0,61247	2,82	22,99	20,17	ANO	ANO
Havlíčkův Brod	Společně pro Brod	0,61088	2,81	9,23	6,42	ANO	NE
Žďár nad Sázavou	Občanská demokratická strana	0,58709	2,66	12,42	9,76	ANO	ANO
Sokolov	Hnutí pro město Sokolov	0,51254	2,19	19,54	17,35	ANO	NE
Havlíčkův Brod	Brodáci	0,45544	1,83	9,30	7,47	ANO	NE
Bohumín	Česká str.sociálně demokrat.	0,43482	1,70	57,11	55,41	ANO	ANO
Chrudim	Občanská demokratická strana	0,43165	1,68	11,90	10,22	ANO	ANO
Nový Jičín	Zelení s TOP 09,SNK-ED a STAN	0,4142	1,57	18,15	16,58	ANO	NE
Hodonín	Pozitivně pro Hodonín	0,40468	1,51	13,40	11,89	ANO	NE
Kopřivnice	Piráti pro Kopřivnici	0,37296	1,31	6,98	5,67	ANO	ANO
Břeclav	Pro Region	0,32696	1,02	19,32	18,30	ANO	NE
Kopřivnice	Sdružení nezávislých Kopřivnic	0,3222	0,99	9,02	8,03	ANO	NE
Břeclav	ANO 2011	0,30793	0,90	14,45	13,55	ANO	ANO
Blansko	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	0,29841	0,84	13,44	12,60	ANO	ANO
Žďár nad Sázavou	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid. SNK ED a nezáv. kandidát	0,27145	0,67	14,01	13,34	ANO	ANO
Jindřichův Hradec	STAN	0,23496	0,44	11,71	11,27	ANO	NE
Nový Jičín	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	0,21752	0,33	9,95	9,62	ANO	ANO
Litvínov	STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ	0,20959	0,28	13,93	13,65	ANO	ANO
Kutná Hora	ANO 2011	0,19848	0,21	14,91	14,70	ANO	ANO
Kopřivnice	PRO Zdraví a Sport	0,14773	-0,11	6,28	6,39	ANO	NE
Valašské Meziříčí	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	0,12393	-0,26	16,98	17,24	ANO	ANO
Litoměřice	Sport a Zdraví Litoměřice	0,12393	-0,26	6,04	6,30	ANO	NE
Havlíčkův Brod	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	0,12235	-0,27	11,61	11,88	ANO	ANO

Shodu s prvopisem potvrzuje Blanka Sládková

Havlíčkův Brod	TOP 09	0,11759	-0,30	7,68	7,98	ANO	ANO
Chrudim	SNK Evropští demokraté VOLBA PRO MĚSTO S PODP.	0,00497	-1,01	19,60	20,61	ANO	NE
Vyškov	STAN	-0,01882	-1,16	11,40	12,56	ANO	NE
Náchod	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	-0,07751	-1,53	8,77	10,30	ANO	ANO
Kopřivnice	Občanská demokratická strana	-0,08068	-1,55	14,13	15,68	ANO	ANO
Chrudim	Koalice pro Chrudim	-0,1013	-1,68	7,35	9,03	ANO	NE
Litoměřice	TOP 09 a nezávislí kandidáti	-0,13619	-1,90	3,33	5,23	ANO	ANO
Krnov	ODS s podporou TOP 09	-0,18061	-2,18	7,65	9,83	ANO	ANO
Krnov	S krnovskou KDU	-0,19488	-2,27	9,51	11,78	ANO	NE
Litvínov	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,2044	-2,33	12,17	14,50	ANO	ANO
Hodonín	Změna	-0,22502	-2,46	8,95	11,41	ANO	NE
Strakonice	Občanská demokratická strana	-0,22661	-2,47	5,29	7,76	ANO	ANO
Náchod	Patrioti města Náchoda	-0,2964	-2,91	8,56	11,47	ANO	NE
Strakonice	Volba pro město	-0,37253	-3,39	2,14	5,53	ANO	NE
Vyškov	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	-0,39157	-3,51	11,45	14,96	ANO	ANO
Žďár nad Sázavou	ŽDĎÁR - ŽIVÉ MĚSTO	-0,42487	-3,72	18,32	22,04	ANO	NE
Litoměřice	Česká str.sociálně demokrat.	-0,47087	-4,01	3,81	7,82	ANO	ANO
Český Těšín	Občanská demokratická strana	-0,49625	-4,17	8,41	12,58	ANO	ANO
Strakonice	ANO 2011	-0,53273	-4,40	4,90	9,30	ANO	ANO
Klatovy	TOP09 / Společně pro Klatovy	-0,79128	-6,03	4,04	10,07	ANO	ANO
Břeclav	Česká str.sociálně demokrat.	-0,81824	-6,20	10,49	16,69	ANO	ANO
Havlíčkův Brod	Česká str.sociálně demokrat.	-1,07996	-7,85	5,77	13,62	ANO	ANO
Chrudim	Česká str.sociálně demokrat.	-1,15609	-8,33	5,99	14,32	ANO	ANO
Sokolov	Česká str.sociálně demokrat.	-1,22271	-8,75	14,92	23,67	ANO	ANO
Hodonín	Česká str.sociálně demokrat.	-1,27347	-9,07	3,86	12,93	ANO	ANO
Vyškov	Česká str.sociálně demokrat.	-1,2925	-9,19	21,59	30,78	ANO	ANO
Hodonín	ANO 2011	-1,46698	-10,29	12,12	22,41	ANO	ANO
Náchod	Česká str.sociálně demokrat.	-1,50822	-10,55	32,43	42,98	ANO	ANO
Nový Jičín	Česká str.sociálně demokrat.	-1,54153	-10,76	20,10	30,86	ANO	ANO
Kutná Hora	Česká str.sociálně demokrat.	-1,58435	-11,03	3,61	14,64	ANO	ANO
Český Těšín	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	-1,6478	-11,43	18,16	29,59	ANO	ANO
Krnov	Česká str.sociálně demokrat.	-1,6589	-11,50	5,64	17,14	ANO	ANO
Kutná Hora	Kutnohorská změna	-1,73186	-11,96	6,02	17,98	ANO	NE
Blansko	Česká str.sociálně demokrat.	-1,74138	-12,02	12,79	24,81	ANO	ANO
Jindřichův Hradec	Česká str.sociálně demokrat.	-2,28543	-15,45	24,63	40,08	ANO	ANO

197. Inkumbenční efekt vládnoucích stran je nutné dále srovnat i s výsledky opozičních stran. To ukazuje následující Tabulka 5, kde jsou kromě jiného uvedeny zisky a ztráty opozičních stran, které byly přítomny i v roce 2014 v obecním zastupitelstvu. I v této tabulce je na prvním místě Strakonická Veřejnost, která dokázala navýšit hlasy daleko více, než opoziční strany a hnutí. Pokud se podíváme na ztráty podílu hlasů, i zde změna výsledků v čase zcela vybočuje běžným hodnotám volebních změn v čase u vládních i opozičních hnutí.

Tabulka 5 - Výsledky voleb pro všechny vládnoucí a opoziční strany

Město	Strana	Z Skóre	Změna hlasů	Volby 2018	Volby 2014	Vláda	Opozice	Parlamentní subjekt
Strakonice	Strakonická Veřejnost	4,12441	22,22	51,15	28,93	ANO	NE	NE
Litvínov	ANO 2011	2,6795	14,10	31,84	17,74	ANO	NE	ANO
Břeclav	MLADÍ A NEKLIDNÍ	2,32895	12,13	20,16	8,03	NE	ANO	NE
Valašské Meziříčí	ANO 2011	2,21151	11,47	35,60	24,13	ANO	NE	ANO
Krnov	Sdružení nezávislých kandidátů	2,1083	10,89	27,55	16,66	NE	ANO	NE
Kutná Hora	Občanská demokratická strana	1,8574	9,48	13,62	4,14	NE	NE	ANO
Chrudim	Česká pirátská strana	1,77377	9,01	13,02	4,01	NE	NE	ANO
Litvínov	Občanská demokratická strana	1,63675	8,24	10,04	1,80	NE	NE	ANO
Český Těšín	Nestraníci	1,43211	7,09	17,49	10,40	ANO	NE	NE
Nový Jičín	ANO 2011	1,39652	6,89	19,64	12,75	NE	ANO	ANO
Havlíčkův Brod	ANO 2011 - Ženy za Brod	1,27196	6,19	17,28	11,09	NE	ANO	ANO
Vyškov	Občanská demokr. strana a SNK	1,26663	6,16	13,55	7,39	ANO	NE	ANO
Litoměřice	Občanská demokratická strana	1,17409	5,64	27,34	21,70	ANO	NE	ANO
Klatovy	Nestraníci	1,08156	5,12	15,65	10,53	ANO	NE	NE
Klatovy	Občanská demokratická strana	1,05843	4,99	31,27	26,28	ANO	NE	ANO
Klatovy	ANO 2011	1,02284	4,79	15,22	10,43	NE	ANO	ANO
Náchod	NK,PIR. A ZEL. Za mod. město	1,01039	4,72	11,04	6,32	NE	ANO	NE
Žďár nad Sázavou	ANO 2011	0,98013	4,55	15,95	11,40	ANO	NE	ANO
Jindřichův Hradec	ANO 2011	0,93565	4,30	11,91	7,61	ANO	NE	ANO
Blansko	ANO 2011	0,89472	4,07	18,06	13,99	NE	ANO	ANO
Sokolov	ANO 2011	0,86803	3,92	23,90	19,98	ANO	NE	ANO
Havlíčkův Brod	Občanská demokratická strana	0,85913	3,87	17,34	13,47	ANO	NE	ANO
Litoměřice	Zelení a Piráti	0,84134	3,77	11,10	7,33	NE	ANO	NE
Český Těšín	Česká pirátská strana	0,78795	3,47	7,59	4,12	NE	NE	ANO
Valašské Meziříčí	ODS a Svobodní	0,7755	3,40	11,07	7,67	NE	ANO	ANO
Blansko	VOLBA PR MĚSTO S PODPOROU STAN	0,77372	3,39	11,05	7,66	ANO	NE	NE
Jindřichův Hradec	Česká pirátská strana	0,74525	3,23	6,79	3,56	NE	NE	ANO
Vyškov	ANO 2011	0,70788	3,02	15,36	12,34	NE	ANO	ANO
Blansko	Občanská demokratická strana	0,68831	2,91	19,60	16,69	ANO	NE	ANO
Kopřivnice	KDU-ČSL+TOP 09,STAN, Zelení	0,68297	2,88	13,98	11,10	ANO	NE	ANO
Litoměřice	Severočeši Litoměřice	0,67407	2,83	9,11	6,28	ANO	NE	NE
Krnov	ANO 2011	0,67229	2,82	22,99	20,17	ANO	NE	ANO
Havlíčkův Brod	Společně pro Brod	0,67051	2,81	9,23	6,42	ANO	NE	NE

Shodu s prvopisem potvrzuje Blanka Sládková

Žďár nad Sázavou	Občanská demokratická strana	0,64382	2,66	12,42	9,76	ANO	NE	ANO
Sokolov	Radnice Středu	0,61713	2,51	12,36	9,85	NE	ANO	NE
Chrudim	ANO 2011	0,58332	2,32	21,38	19,06	NE	ANO	ANO
Sokolov	Hnutí pro město Sokolov	0,56019	2,19	19,54	17,35	ANO	NE	NE
Hodonín	Svobodní a Piráti	0,55663	2,17	8,88	6,71	NE	ANO	NE
Havlíčkův Brod	Brodáci	0,49613	1,83	9,30	7,47	ANO	NE	NE
Bohumín	Česká str.sociálně demokrat.	0,47299	1,70	57,11	55,41	ANO	NE	ANO
Chrudim	Občanská demokratická strana	0,46943	1,68	11,90	10,22	ANO	NE	ANO
Nový Jičín	Zelení s TOP 09,SNK-ED a STAN	0,44986	1,57	18,15	16,58	ANO	NE	NE
Nový Jičín	Občanská demokratická strana	0,4463	1,55	11,85	10,30	NE	ANO	ANO
Hodonín	Pozitivně pro Hodonín	0,43918	1,51	13,40	11,89	ANO	NE	NE
Kopřivnice	Piráti pro Kopřivnici	0,40359	1,31	6,98	5,67	ANO	NE	ANO
Břeclav	ODS,TOP 09 a Sv. spol.pro Břeclav	0,36801	1,11	6,99	5,88	NE	ANO	ANO
Břeclav	Pro Region	0,35199	1,02	19,32	18,30	ANO	NE	NE
Kopřivnice	Sdružení nezávislých Kopřivnic	0,34665	0,99	9,02	8,03	ANO	NE	NE
Český Těšín	NEZÁVISLÍ	0,33776	0,94	6,90	5,96	NE	ANO	NE
Kutná Hora	Alternativa pro Vás	0,33064	0,90	8,09	7,19	NE	ANO	NE
Břeclav	ANO 2011	0,33064	0,90	14,45	13,55	ANO	NE	ANO
Bohumín	ANO 2011	0,32708	0,88	16,21	15,33	NE	ANO	ANO
Blansko	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	0,31996	0,84	13,44	12,60	ANO	NE	ANO
Náchod	Koalice ODS, STAN	0,29327	0,69	10,68	9,99	NE	ANO	ANO
Žďár nad Sázavou	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	0,28971	0,67	14,01	13,34	ANO	NE	ANO
Jindřichův Hradec	SNK ED a nezáv. kandidát STAN	0,24878	0,44	11,71	11,27	ANO	NE	NE
Jindřichův Hradec	Lidovci a Zelení PRO J. Hradec	0,23633	0,37	4,58	4,21	NE	NE	NE
Nový Jičín	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	0,22921	0,33	9,95	9,62	ANO	NE	ANO
Litoměřice	ANO 2011	0,22387	0,30	22,19	21,89	NE	ANO	ANO
Litvínov	STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ	0,22031	0,28	13,93	13,65	ANO	NE	ANO
Strakonice	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	0,21319	0,24	4,53	4,29	NE	NE	ANO
Kutná Hora	ANO 2011	0,20786	0,21	14,91	14,70	ANO	NE	ANO
Chrudim	CHRUDEMÁCI	0,18472	0,08	13,67	13,59	NE	NE	NE
Bohumín	Občanská demokratická strana	0,15269	-0,10	5,12	5,22	NE	ANO	ANO
Kopřivnice	PRO Zdraví a Sport	0,15091	-0,11	6,28	6,39	ANO	NE	NE
Strakonice	Změna pro Strakonice	0,12956	-0,23	4,23	4,46	NE	NE	NE
Kutná Hora	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	0,12956	-0,23	6,29	6,52	NE	ANO	ANO
Valašské Meziříčí	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	0,12422	-0,26	16,98	17,24	ANO	NE	ANO
Litoměřice	Sport a Zdraví Litoměřice	0,12422	-0,26	6,04	6,30	ANO	NE	NE
Havlíčkův Brod	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	0,12244	-0,27	11,61	11,88	ANO	NE	ANO
Havlíčkův Brod	TOP 09	0,1171	-0,30	7,68	7,98	ANO	NE	ANO
Jindřichův Hradec	Občanská demokratická strana	0,05304	-0,66	8,13	8,79	NE	ANO	ANO
Valašské Meziříčí	PROVALMEZ	0,05304	-0,66	9,05	9,71	NE	ANO	NE

Shodu s prvopisem potvrzuje Blanka Sládková

Litoměřice	Křest'.demokr.unie-Čs.str.lid.	0,01923	-0,85	4,16	5,01	NE	ANO	ANO
Chrudim	SNK Evropští demokraté	-0,00924	-1,01	19,60	20,61	ANO	NE	NE
Vyškov	VOLBA PRO MĚSTO S PODP. STAN	-0,03593	-1,16	11,40	12,56	ANO	NE	NE
Kopřivnice	ANO 2011	-0,04483	-1,21	14,44	15,65	NE	ANO	ANO
Žďár nad Sázavou	Koalice KSČM a SPOZ	-0,04483	-1,21	8,36	9,57	NE	ANO	ANO
Náchod	VOLBA PRO NÁCHOD - NK s TOP 09	-0,0555	-1,27	4,91	6,18	NE	ANO	NE
Náchod	Křest'.demokr.unie-Čs.str.lid.	-0,10177	-1,53	8,77	10,30	ANO	NE	ANO
Kopřivnice	Občanská demokratická strana	-0,10533	-1,55	14,13	15,68	ANO	NE	ANO
Litvínov	SNK Evropští demokraté	-0,10889	-1,57	7,42	8,99	NE	ANO	NE
Chrudim	Koalice pro Chrudim	-0,12846	-1,68	7,35	9,03	ANO	NE	NE
Strakonice	TOP 09 a nezávislí	-0,16227	-1,87	5,72	7,59	NE	ANO	ANO
Litoměřice	TOP 09 a nezávislí kandidáti	-0,16761	-1,90	3,33	5,23	ANO	NE	ANO
Kutná Hora	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,1854	-2,00	5,97	7,97	NE	ANO	ANO
Chrudim	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,1943	-2,05	7,06	9,11	NE	ANO	ANO
Litvínov	Sdružení LITVÍNOVÁCI	-0,21565	-2,17	5,86	8,03	NE	ANO	NE
Krnov	ODS s podporou TOP 09	-0,21743	-2,18	7,65	9,83	ANO	NE	ANO
Krnov	S krnovskou KDU	-0,23345	-2,27	9,51	11,78	ANO	NE	NE
Jindřichův Hradec	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,23523	-2,28	7,76	10,04	NE	ANO	ANO
Valašské Meziříčí	TOP 09 a nezávislí kandidáti	-0,23878	-2,30	3,51	5,81	NE	ANO	ANO
Litvínov	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,24412	-2,33	12,17	14,50	ANO	NE	ANO
Klatovy	Sdružení pro Klatovy	-0,24768	-2,35	11,03	13,38	NE	ANO	NE
Hodonín	Změna	-0,26726	-2,46	8,95	11,41	ANO	NE	NE
Strakonice	Občanská demokratická strana	-0,26903	-2,47	5,29	7,76	ANO	NE	ANO
Bohumín	BOHUMÍNSKÁ 4KOALICE	-0,27259	-2,49	4,78	7,27	NE	ANO	NE
Valašské Meziříčí	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,28149	-2,54	4,89	7,43	NE	ANO	ANO
Náchod	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,28327	-2,55	4,28	6,83	NE	ANO	ANO
Nový Jičín	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,30818	-2,69	6,33	9,02	NE	ANO	ANO
Náchod	Patrioti města Náchoda	-0,34733	-2,91	8,56	11,47	ANO	NE	NE
Kopřivnice	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,3669	-3,02	7,95	10,97	NE	ANO	ANO
Vyškov	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,40071	-3,21	10,06	13,27	NE	ANO	ANO
Strakonice	Volba pro město	-0,43274	-3,39	2,14	5,53	ANO	NE	NE
Litoměřice	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,4541	-3,51	8,02	11,53	NE	ANO	ANO
Vyškov	Křest'.demokr.unie-Čs.str.lid.	-0,4541	-3,51	11,45	14,96	ANO	NE	ANO
Havlíčkův Brod	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,46477	-3,57	10,60	14,17	NE	ANO	ANO

Shodu s prvopisem potvrzuje Blanka Sládková

Sokolov	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,46655	-3,58	8,95	12,53	NE	ANO	ANO
Bohumín	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,47723	-3,64	6,78	10,42	NE	ANO	ANO
Žďár nad Sázavou	ŽDÁR - ŽIVÉ MĚSTO	-0,49147	-3,72	18,32	22,04	ANO	NE	NE
Strakonice	JIHOČEŠI 2012	-0,5057	-3,80	9,62	13,42	NE	ANO	NE
Klatovy	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,50748	-3,81	8,49	12,30	NE	ANO	ANO
Český Těšín	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,50926	-3,82	6,02	9,84	NE	ANO	ANO
Blansko	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,51282	-3,84	10,75	14,59	NE	ANO	ANO
Litoměřice	Česká str.sociálně demokrat.	-0,54307	-4,01	3,81	7,82	ANO	NE	ANO
Český Těšín	Občanská demokratická strana	-0,57154	-4,17	8,41	12,58	ANO	NE	ANO
Strakonice	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,59111	-4,28	3,64	7,92	NE	ANO	ANO
Strakonice	ANO 2011	-0,61247	-4,40	4,90	9,30	ANO	NE	ANO
Břeclav	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,66229	-4,68	7,51	12,19	NE	NE	ANO
Hodonín	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,66941	-4,72	10,26	14,98	NE	ANO	ANO
Břeclav	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	-0,7139	-4,97	7,71	12,68	NE	ANO	ANO
Hodonín	Sdružení nestr. pro Hodonín	-0,79931	-5,45	5,13	10,58	NE	ANO	NE
Krnov	Komunistická str.Čech a Moravy	-0,82778	-5,61	13,22	18,83	NE	ANO	ANO
Klatovy	TOP09 / Společně pro Klatovy	-0,90252	-6,03	4,04	10,07	ANO	NE	ANO
Břeclav	Česká str.sociálně demokrat.	-0,93277	-6,20	10,49	16,69	ANO	NE	ANO
Strakonice	Česká str.sociálně demokrat.	-1,1374	-7,35	2,22	9,57	NE	ANO	ANO
Litvínov	Česká str.sociálně demokrat.	-1,1641	-7,50	6,15	13,65	NE	ANO	ANO
Valašské Meziříčí	Česká str.sociálně demokrat.	-1,18901	-7,64	4,06	11,70	NE	ANO	ANO
Havlíčkův Brod	Česká str.sociálně demokrat.	-1,22638	-7,85	5,77	13,62	ANO	NE	ANO
Kutná Hora	STAN A ŠANCE KH	-1,2762	-8,13	11,10	19,23	NE	ANO	ANO
Žďár nad Sázavou	Česká str.sociálně demokrat.	-1,29933	-8,26	12,94	21,20	NE	ANO	ANO
Chrudim	Česká str.sociálně demokrat.	-1,31179	-8,33	5,99	14,32	ANO	NE	ANO
Sokolov	Česká str.sociálně demokrat.	-1,38653	-8,75	14,92	23,67	ANO	NE	ANO
Hodonín	Česká str.sociálně demokrat.	-1,44347	-9,07	3,86	12,93	ANO	NE	ANO
Vyškov	Česká str.sociálně demokrat.	-1,46482	-9,19	21,59	30,78	ANO	NE	ANO
Klatovy	Česká str.sociálně demokrat.	-1,53956	-9,61	5,67	15,28	NE	ANO	ANO
Kopřivnice	Česká str.sociálně demokrat.	-1,63387	-10,14	5,30	15,44	NE	ANO	ANO
Hodonín	ANO 2011	-1,66056	-10,29	12,12	22,41	ANO	NE	ANO
Náchod	Česká str.sociálně demokrat.	-1,70683	-10,55	32,43	42,98	ANO	NE	ANO
Nový Jičín	Česká str.sociálně demokrat.	-1,74419	-10,76	20,10	30,86	ANO	NE	ANO
Kutná Hora	Česká str.sociálně demokrat.	-1,79224	-11,03	3,61	14,64	ANO	NE	ANO
Český Těšín	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	-1,86342	-11,43	18,16	29,59	ANO	NE	ANO
Krnov	Česká str.sociálně demokrat.	-1,87587	-11,50	5,64	17,14	ANO	NE	ANO
Kutná Hora	Kutnohorská změna	-1,95773	-11,96	6,02	17,98	ANO	NE	NE

Shodu s prvopisem potvrzuje Blanka Sládková

Blansko	Česká str.sociálně demokrat.	-1,9684	-12,02	12,79	24,81	ANO	NE	ANO
Český Těšín	Česká str.sociálně demokrat.	-2,27091	-13,72	6,49	20,21	NE	ANO	ANO
Jindřichův Hradec	Česká str.sociálně demokrat.	-2,57875	-15,45	24,63	40,08	ANO	NE	ANO

198. Tabulka 6 pak souhrnně zobrazuje průměrné ztráty či zisky hlasů (v %) vládnoucích a opozičních stran. Aby byla zajištěna porovnatelnost, jsou strany tříděny dle toho, jestli jsou parlamentní či neparlamentní subjekty. Průměrné navýšení hlasů (celkový průměrný inkumbenční efekt) je u nevládnoucích subjektů o 0,97 % hlasů. Naopak pokud se jednalo o vládnoucí strany, které mají zastoupení v parlamentu, efekt se neprokázal, protože tyto vládnoucí strany ztratily v průměru 1,52 % hlasů. Celkem si v průměru vládnoucí strany nezávisle na tom, o jaký typ subjektu se jednalo, pohoršily o 0,87 % hlasů. V případě opozičních stran je trend podobný jako u stran vládních, kdy pozorujeme rozdíl mezi neparlamentními stranami a lokálními subjekty. Celkově pak tabulka ukazuje, že inkumbenční efekt na úrovni stran je ve srovnatelných městech slabý, a to pouze u lokálních neparlamentních politických subjektů. V tomto kontextu volebních výsledků srovnatelných měst je výsledek Strakonické Veřejnosti opět zcela ojedinělý.

Tabulka 6 - Průměrná změna v podílu hlasů %

Pozice	Typ kandidujícího subjektu	Průměrná ztráta/zisk hlasů v %	Počet případů
Vláda	Neparlamentní subjekt	0,97	19
	Parlamentní subjekt	-1,52	54
	Celkem	-0,87	73
Opozice	Neparlamentní subjekt	0,92	24
	Parlamentní subjekt	-1,98	50
	Celkem	-1,04	74
Dohromady	Neparlamentní subjekt	0,94	43
	Parlamentní subjekt	-1,74	104
	Celkem	-0,96	147

199. Z výše prezentovaných výsledků lze dovozovat, že ve Strakonici prokázané (a Ústavním soudem ČR potvrzené) omezení volební kampaně Strakonickou Veřejností (volební vady) mělo zásadní vliv na volební výsledek. Jejich absence (tedy férová a svobodná volební kampaň) by zcela jistě vedla dle zkušeností běžného života (rozsáhlý vzorek 73 srovnatelných vládnoucích stran, celkem pak vzorek 147 stran a hnutí) k jinému rozdělení mandátů. Volební zisk Strakonické Veřejnosti se totiž statisticky významně liší ($p < 0.01$) od průměrného inkumbenčního efektu u vládnoucích stran ve srovnatelných městech. Nárůst zisku oproti volbám 2014 je ve srovnání s ostatními vládnoucími stranami ve velikostně podobných městech dán nerovnou politickou soutěží, protože takto rozsáhlý vzorek dat umožňuje vyloučit okolnost, že by pouze Strakonická Veřejnost oproti všem ostatním subjektům ve srovnatelných městech vládla zcela odlišným způsobem (o tolik lépe vnímáno obyvateli tohoto města), který by jí získal takto dominantní volební zisk. Závěry tak směřují spíše k tomu, že volební nárůst Strakonické Veřejnosti byl dán omezením předvolební soutěže, než že by voliči pozitivně ohodnotili způsob vládnutí [Strakonice nemají daleko výkonnější a kvalitnější správu, než jiná obdobná města. Například v hodnocení Město pro byznys 2018 se Strakonice umístily v rámci Jihočeského kraje až na 6. místě. Daleko lepších výsledků dosáhla jiná města, která byla součástí vzorku (na 2. místě Jindřichův Hradec). http://www.mestoprobiznys.cz/gallery/files/Kompletn%C3%AD%20v%C3%BDsledky_Jiho%C4%8Desk%C3%BD%20kraj_2018.pdf nebo <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/kvalita-zivota-porovnani-mest-v-cesku/r~6b56f4ec6b2511e892700cc47ab5f122/?redirected=1557693186> (až 102 místo!) –

a přesto voliči v jiných městech žádnou (úspěšnou) stranu takto výrazně nepodpořily.] Lze tak uzavřít, že výsledek Strakonické Veřejnosti zcela překračuje průměrný inkumbenční efekt u neparlamentních subjektů.

200. Na základě uvedeného dospěl krajský soud k jednoznačnému závěru o existenci vad volebního procesu v komunálních volbách ve Strakonících, zapříčiněných účelovým postupem Strakonické Veřejnosti vůči politické konkurenci v období volební kampaně a době jí bezprostředně předcházející, jímž byly uplatněním vlastních pravomocí a vlivu tohoto politického subjektu omezovány podmínky pro vedení volební kampaně politické konkurence způsobem pro politickou konkurenci nepředvídatelným. Zároveň bylo Strakonickou Veřejností této své mocenské a informační převahy využíváno ve vlastní kampani. Tímto došlo k podstatnému narušení rovnosti a férovosti volební soutěže, v jehož důsledku byly výsledky komunálních voleb do Zastupitelstva města Strakonice konaných ve dnech 5. a 6. října 2018 hrubě ovlivněny. (srov. body 160 a násl. – zejména otázka míry „panašování“, propad konkurenčních subjektů, nadreprezentace získaných mandátů Strakonické veřejnosti oproti získanému % hlasů, potenciální změna poměru sil v zastupitelstvu ani ne procentem všech oprávněných voličů, význam lokálních zpravodajů a televizí, prokázaný význam volebních kampaní pro rozhodování voličů, celková volební účast, procento nerozhodnutých voličů, efekt inkumbence). Naplněny tak byly všechny tři podmínky algoritmu formulovaného Nejvyšším správním soudem (v modifikaci posledních legislativních změn) pro přezkum volebních stížností.
201. Uvedeným závěrem soud však nikterak nepředesílá, že by v opakovaných volbách Strakonická Veřejnost neměla šanci uspět. Dosažený volební výsledek naznačuje určitý volební potenciál tohoto uskupení, jehož by mohlo dosáhnout, ale ve férové politické soutěži a za rovných podmínek pro všechny zúčastněné subjekty. K opakování voleb je nutno přistoupit právě z důvodu výše popsaného protiprávního omezení volební kampaně, které mělo hrubý vliv na výsledek voleb, a kterým byl porušen čl. 5 Ústavy ČR, dle něhož je politický systém založen na svobodném a dobrovolném vzniku a volné soutěži politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů.
202. Krajský soud na základě veškerých shora uvedených skutečností dospěl k závěru, že zjištěné a prokázané (a Ústavním soudem ČR potvrzené) vady volebního procesu (omezení volební kampaně ve Strakonících) měly hrubý vliv na výsledek místních komunálních voleb, neboť pokud by k dotčeným vadám nedošlo, byly by volební výsledky odlišné, a to z toho důvodu, že by vycházely z odlišné vůle voličů. Krajský soud zastává názor, že intenzitu vlivu zjištěné vady na volební výsledek je nutno zkoumat v každém jednotlivém případě, a to ústavně konformním výkladem. Paušalizace a formální pojetí zákonem vyžadovaného „hrubého ovlivnění volebního výsledku“, který v době povolební nelze v případech namítaného ovlivňování volební kampaně absolutně a nepochybně prokázat (bylo by nutné prožít alternativní realitu odpovídající stavu, kdy by k ovlivnění volební kampaně nedošlo), by vedly k nulové efektivitě soudního přezkumu (který by byl v zásadě nemožný). Lze v této souvislosti jen přitakat závěrům emeritní ústavní soudkyně JUDr. Elišky Wagnerové, Ph. D., která v nálezu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 73/04 uvedla, že „[...] naprostou „rychlost“ voleb lze dovést jen za předpokladu, že se vůle voličů utváří bez usměrňování či návodů nebo ovlivňování veřejnou mocí. Tento princip by měl být chápán jako jeden ze základních strukturálních principů české Ústavy. Všechny státní orgány vzešlé z voleb musí být až výsledkem skutečně autentické vůle členů občanské společnosti, tedy voličů, nikoliv produktem procesu, který byl veřejnou mocí manipulován, bez ohledu na to, zda úspěšně či méně úspěšně. Nerespektování tohoto principu dovedené k dokonalosti (lépe řečeno k perversi) vedlo k volebním výsledkům, s nimiž jsme byli konfrontováni před rokem 1989.“
203. Nové komunální volby ve Strakonících by tak měly být svátkem demokracie, nikoliv pletich.
204. Vzhledem ke všem uvedeným důvodům soud postupem podle ustanovení § 90 s. ř. s. návrhu na neplatnost voleb vyhověl.

205. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s. a vychází ze skutečnosti, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení není kasační stížnost přípustná.

V Českých Budějovicích dne 17. května 2019

Předsedkyně senátu
JUDr. Tereza Kučerová v. r.